

A-I – Základní informace o podávání návrhu SP / žádosti o akreditaci SP

Název vysoké školy: UNIVERZITA KARLOVA

Název fakulty / fakult, příp. vysokoškolského ústavu: Fakulta humanitních studií

Název spolupracující instituce:

Název zahraniční vysoké školy:

Název detašovaného pracoviště:

Název studijního programu: Dějiny moderní evropské kultury

Typy žádostí: žádost o udělení oprávnění uskutečňovat studijní program v rámci institucionální akreditace pro oblast nebo oblasti vzdělávání

Datum vyjádření akademického senátu fakulty nebo fakult: 8. 3. 2018

Datum schválení vědeckou radou fakulty nebo fakult příp. vysokoškolského ústavu: 21.3.2018

Datum podpisu dohody se spolupracující institucí:

Datum podpisu dohody se zahraniční vysokou školou:

Datum usnesení Rady pro vnitřní hodnocení o postoupení žádosti o akreditaci Národnímu akreditačnímu úřadu:

Datum udělení oprávnění uskutečňovat studijní program Radou pro vnitřní hodnocení:

Odkaz na elektronickou podobu žádosti o akreditaci SP:

Odkazy na relevantní vnitřní předpisy: <http://www.cuni.cz/UK-146.html>

ISCED F:

0222 Historie a archeologie

B-Ia – Základní evidenční údaje o studijním programu			
Název studijního programu v jazyce výuky	Dějiny moderní evropské kultury		
Název studijního programu v jazyce výuky	Dějiny moderní evropské kultury		
Překlad názvu studijního programu do ČJ			
Překlad názvu studijního programu do AJ	History of Modern European Culture		
Typ studijního programu	Navazující magisterský		
Profil studijního programu	Akademicky zaměřený		
Názvy specializací v jazyce výuky			
Překlad názvů specializací do ČJ			
Překlad názvů specializací do AJ			
Sdružené studium	Ne		
Forma studia	Prezenční		
Standardní doba studia	2 roky		
Jazyk výuky studijního programu	Český jazyk		
Udělovaný akademický titul	Mgr.		
Typ diplomu pro meziuniverzitní studium			
Státní rigorózní zkouška	Ne	Udělovaný akademický titul	
Garant studijního programu	Prof. PhDr. Jiří Pešek, CSc.		
Předpokládaný počet přijímaných uchazečů ke studiu ve studijním programu	25		
Zaměření na přípravu k výkonu regulovaného povolání	Ne		

Zaměření na přípravu odborníků z oblasti bezpečnosti České republiky	Ne
Uznávací orgán	
Oblast(i) vzdělávání (u více oblastí vzdělávání také podíl jednotlivých oblastí vzdělávání na výuce v %)	
Historické vědy (zaměření Kulturní dějiny) 66% Vědy o umění a kultuře 34%	

	název SP	název SO	počet studentů
Stávající studijní programy a obory, které nový studijní program nahrazuje, včetně počtu studentů	Historické vědy	Evropské kulturní a duchovní dějiny	16
Poznámka k vazbě nového studijního programu na stávající SP/SO	Studenti oboru Evropské kulturní a duchovní dějiny mohou dostudovat v navrhovaném studijním programu podle studijního plánu, podle kterého začali studovat: větší část studijního plánu navrhovaného SP je obsahově totožná se studijním plánem EKDD, zbývající menší část povinných a povinně volitelných kurzů EKDD bude pro tyto studenty realizována prostřednictvím přednášek a seminářů, které budou v rámci navrhovaného SP volitelné.		

B-Ib – Charakteristika studijního programu	
Cíle studia ve studijním programu	
<i>Co je primárním cílem či účelem existence daného studijního programu? (Jedná se o jakousi „preambuli“ celého popisu náležitostí SP, prosíme jen stručně).</i>	Cílem SP je poskytnout komplexní vzdělání v oblasti evropských kulturních dějin, umožňující absolventům kvalifikovaně reflektovat, interpretovat a prakticky navazovat na kulturní zázemí evropské civilizace v jejích dějinách i v současnosti. To se jeví jako aktuálně obzvlášť významné, neboť se projevuje určitá krize evropské kultury a identity a současně dochází k pokusům o jejich historicky neoprávněné redefinice kupř. ve prospěch bojkotu multikulturního, multináboženského a multietnického soužití či kontaktu s jinými společnostmi a kulturami. Na UK není realizován žádný jiný SP, který by něco takového umožňoval.
Charakteristika studijního programu	
ODBORNÁ A OBOROVÁ CHARAKTERISTIKA SP:	
<i>Jaké je odborné zaměření SP? Z jakých vědních oborů či disciplín vychází a jak se toto zaměření projevuje v rámci související tvůrčí činnosti?</i>	Základem SP je historické studium jednotlivých oblastí kulturních dějin Evropy, především obecných dějin evropské kultury a vzdělanosti, náboženských dějin Evropy a evropské vizuální kultury. Ačkoli SP podává, resp. z věcných důvodů přímo musí podávat přehled vývoje všech těchto oblastí od nejstarších dob po současnost, výuka je konstruována tak, aby pokryla především ty aspekty evropských kulturních dějin, které mají aktuální relevanci a na něž či jejich nejružnější reinterpretace je v současnosti navazováno a odkazováno. Z téhož důvodu jsou z časového hlediska „nadprezentována“ období tzv. dlouhého 19. století a 20. století, jejichž význam pro utváření moderní a současné evropské kultury je zásadní. Pro SP je přitom určující obsahové, teoretické a metodologické zvládnutí historické práce, to však neznamena rezignaci na interdisciplinární charakter studia. Naopak, specifikem SP je důraz na integraci různých badatelských přístupů využívajících vedle historických věd rovněž teorii a metod společenských věd, religionistiky a dějin umění.
<i>Pokud jsou součástí daného SP specializace, popište jejich odborné zaměření v rámci SP.</i>	SP nemá specializace, konkrétní odborné zaměření studentů bude určováno jejich výběrem PVP a VP a především individuálním vedením jejich studia (nejen v případě zpracovávání DP).
<i>V závislosti na označení popište, zdali se jedná spíše o akademicky či profesně zaměřený SP.</i>	SP je jednoznačně akademický, to však neznamena rezignaci na propojení výuky s praxí, především v oblasti ochrany evropského kulturního dědictví. Předpokládáme, že zhruba ¾ studentů se budou z 90 % orientovat akademicky a 10% seznámení s praxí prostřednictvím prakticky orientovaných seminářů a terénních exkurzí jim umožní vhodně korigovat teoretické poznatky. Naopak zbývající cca ¼ studentů se bude orientovat spíše prakticky, na konkrétní uplatňování teoretických poznatků v oblasti památkové péče, ochrany a zpřístupňování kulturního dědictví a podobně; tuto orientaci v rámci studijního plánu umožňuje větší kombinace „praktických“ PVP (vč. konkrétní oborové praxe) na úkor akademicky orientovaných předmětů, která může dostoupit až 25 %.
<i>Jaké jsou záměry dalšího odborného rozvoje daného SP?</i>	SP Dějiny moderní evropské kultury, který navazuje na dosavadní SO Evropské kulturní a duchovní dějiny, považujeme za dobře ukotvený a úspěšně naplňující stanovené cíle. Aktuální orientace na novější a současné dějiny bude vždy klíčová, v případě dlouhodobě většího zájmu studentů a konsekventního rozšiřování personálního zabezpečení SP uvažujeme o rozšíření výuky směrem ke specifickým starším obdobím evropských kulturních dějin (antika, středověk, raný novověk) nebo k hraničním oblastem evropské kultury (pravoslavná Evropa, židovská a muslimská Evropa).

	V takovém případě by v rámci SP došlo k vytvoření specializací (jednou z nich by přirozeně byla stávající podoba SP).
CHARAKTERISTIKA SP Z HLEDISKA VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI	
<i>Jaká je charakteristika SP v kontextu strategie vzdělávací činnosti na fakultě?</i>	Historické vědy jsou jednou z klíčových OV realizovaných na FHS UK. V rámci široce pojatého bakalářského studia je OV historické vědy realizována Historickým modulem, tvořícím jednu ze tří teoreticky orientovaných povinných součástí bakalářského studia (ukončeným příslušnou částí SZZK). Zhruba ¼ absolventů bakalářského studia na FHS UK je zaměřena historicky a píše historicky orientované BP. Vedle navrhovaného SP fakulta poskytuje další historicky orientovaný magisterský SP (Orální historie – soudobé dějiny) a historické přístupy jsou aplikovány rovněž v magisterském SP Historická sociologie. Na doktorském stupni fakulta nabízí SP Soudobé evropské kulturní dějiny, který na navrhovaný SP přímo navazuje.
<i>Čím je daný SP jedinečný v kontextu vzdělávací činnosti na UK? Jaké jsou jeho obsahové odlišnosti nebo překryvy s jinými studijními programy na UK?</i>	Komplexní studium moderních evropských kulturních dějin není realizováno na žádné jiné fakultě UK. Evropské kulturní dějiny jsou výrazněji zastoupeny především ve dvou SP KTF, konkrétně v navrhovaném bakalářském programu Dějiny evropské kultury a v programu Obecná teorie a dějiny umění a kultury. Druhý případ představuje dílčí shodu příbuzných oborů (překryv kolem 5 %), neboť tento SP je zaměřen na výuku dějin výtvarných umění, podobně jako některé SP FF (k tomu níže). Rovněž první případ reprezentuje jenom dílčí (do 10 %) a namnoze spíše zdánlivou shodu. Zatímco výuka kulturních dějin na KTF staví na kombinaci literárněhistorických a uměleckohistorických přístupů, výuka na FHS akcentuje propojení kulturních dějin s filosofií, náboženstvím a idejemi, stejně jako s metodickými přístupy a podněty moderních společenských věd. Základním důvodem této odlišnosti je akcent na fundamentálně odlišná historická období, kdy SP Dějiny moderní evropské kultury na FHS akcentuje 19. a 20. století a aktuální využití kulturního dědictví, zatímco SP Dějiny evropské kultury na KTF akcentuje období středověku a raného novověku; z toho samozřejmě plynou výrazné odlišnosti metodologické. Oba SP se tak po věcné, teoretické, ani metodologické stránce prakticky nepřekrývají, dalším rozdílem je skutečnost, že SP KTF je koncipován jako bakalářský (volně na něj navazuje magisterský SP věnovaný čistě křesťanskému umění), zatímco na FHS jsou Dějiny moderní evropské kultury koncipovány jako magisterský SP, na nějž navazuje doktorský SP Soudobé evropské kulturní dějiny. Vedle KTF nejširší nabídkou historických SP na UK disponuje FF, která se však orientuje převážně na obecné a politické dějiny, hospodářské a sociální dějiny, nebo na dílčí aspekty kulturních dějin v rámci úžeji vymezených uměleckohistorických SP. Studium na FSV a PdF je z pochopitelných důvodů rovněž zaměřeno na obecné a politické dějiny, na dalších teologických fakultách jsou pouze v rámci teologických SP tematizovány církevní dějiny. Studium kulturních dějin je naproti tomu v různých podobách realizováno na historicky orientovaných pracovištích jiných vysokých škol (např. Masarykova univerzita, Univerzita Palackého, Jihočeská univerzita) a bylo by chybou, kdyby je v dostatečné šíři a kvalitě nenabízela UK.

<i>Jakým způsobem zohledňuje daný SP společenskou poptávku a možnosti uplatnění absolventa v současné společnosti?</i>	Kulturní specifika Evropy i jejích jednotlivých součástí, na něž se dlouho kvůli upřednostňování ekonomických a politických hledisek nebral ohled, se v současnosti staly významným prvkem a současně problémem probíhající evropské integrace a vztahu Evropy a Evropanů k příslušníkům jiných kultur. Vědomá reflexe a akademicky i společensky odpovědné zprostředkování a rozvíjení evropských kulturních tradic se stávají nezbytnou podmínkou pro pracovníky v široké oblasti vzdělávání a kulturního působení ve státním i neziskovém sektoru, v médiích a řadě v dalších oblastí. Na tyto otázky bude zjevně kladen stále větší důraz, proto lze očekávat další růst zájmu o studium kulturních dějin.
<i>Jaké jsou záměry dalšího rozvoje SP z hlediska vzdělávací činnosti na fakultě?</i>	V případě rozšiřování zájmu ze strany studentů může SP růst formou výše uvedených specializací. Dále předpokládáme budoucí akreditaci habilitačního a jmenovacího řízení v historických vědách se specializací právě na oblast kulturních dějin.
CHARAKTERISTIKA SP Z HLEDISKA ORGANIZACE STUDIA	
<i>Popište obsahové změny oproti studijnímu programu či programům, nebo studijnímu oboru či oborům, na které tento SP obsahově navazuje.</i>	SP Dějiny moderní evropské kultury navazuje na SO Evropské kulturní a duchovní dějiny. Ačkoli většina studentů tento SO dobře zvládla a mezi absolventy se v nezvyklé míře objevily skutečně vynikající osobnosti, pro část studentů bylo stávající studium po metodické i obsahové stránce příliš náročné. Při zachování většiny obsahu původního SO tomu odpovídají dvě nejvýznamnější změny jeho struktury: (1.) Studium EKDD stálo na paralelním probírání historického vývoje čtyř skeletových oblastí kulturních dějin: dějin vzdělanosti, slovesnosti, náboženství a vizuální kultury. V rámci navrhovaného SP jsme tyto oblasti (PPZ) redukovali na tři: kulturní dějiny, náboženské dějiny a vizuální kulturu, současně jsme přitom posílili důraz na ty jejich součásti, které bezprostředně ovlivňují aktuální reflexi a sociokulturní využití moderních a současných dějin. (2.) Studium EKDD počítalo s tím, že studenti sami zvládnou metodické a obsahové prolnutí uvedených čtyř skeletových oblastí; zhruba v ¼ případů k tomu nedocházelo. V rámci navrhovaného SP jsme proto obrátili výukovou perspektivu: vedle teoretických předmětů profilujícího základu klademe důraz na seminární výuku a bezpečné zvládnutí teorií a metod historické práce, které tvoří průpravu pro komplexní uchopení kulturních dějin.
<i>V případě realizace SP společně s pracovištěm AV ČR popište důvody a okolnosti této spolupráce a podíl pracoviště na uskutečňování SP.</i>	
<i>V případě realizace SP společně se zahraniční VŠ popište důvody a okolnosti této spolupráce.</i>	
<i>Pokud jsou součástí SP specializace, popište stručně jejich význam, zaměření a členění v rámci SP, včetně struktury studijního plánu.</i>	
<i>Pokud je součástí SP „sdružené studium“, popište strukturu studijních plánů, případné přidružené studijní plány jiných SP apod.</i>	
<i>Zde můžete uvést další komentáře, poznámky, vysvětlení k organizaci studia či vypíchnout konkrétní specifika daného SP, které považujete za zajímavé.</i>	

<i>Jaké jsou záměry rozvoje daného SP z hlediska organizace studia?</i>	Navrhovanou organizaci studia považujeme za ideální, k jejímu vyzkoušení do značné míry došlo během posledních dvou let fungování SO Evropské kulturní a duchovní dějiny (v rámci možností daných akreditací tohoto SO). Na základě dosavadních zkušeností bylo studium reorientováno tak, aby odstranilo existující nedostatky především v metodické oblasti a vedení studentů, což se plně podařilo. Tyto zkušenosti jsme proto implementovali do SP Dějiny moderní evropské kultury.
Profil absolventa studijního programu	
Absolvent se plně orientuje v jednotlivých oblastech kulturních, náboženských a uměleckých dějin Evropy od pravěku až po současnost, je si vědom jejich souvztažnosti s obecnými ideovými, politickými, sociálními a hospodářskými procesy. Ovládá metody, techniky a teoretické přístupy k historickým pramenům (písemným i nepísemným) a jejich interpretacím, dokáže je aplikovat a kriticky zhodnotit, a to i v souvislosti s dalšími humanitními a společenskovědními přístupy (zejména v oblasti dějin idejí, uměleckých forem, religionistiky a společenských věd). Je obeznámen se základními písemnými a nepísemnými prameny evropských kulturních dějin a je schopen vyhledávat, typologizovat a kriticky interpretovat další pramenový materiál. Absolvent je schopen pohotově a poučeně porozumět sémiotickému systému komunikace v EU, dokáže se přesvědčivě, logicky a odborně kvalifikovaně veřejně vyjadřovat s vědomím vědecké zodpovědnosti za svou komunikaci.	
Odborné znalosti	
Absolvent má plnou a prokazatelnou znalost dějin evropské kultury a vzdělanosti, náboženských dějin Evropy a vývoje evropské vizuální kultury od pravěku po současnost, dokáže identifikovat a kriticky zhodnotit historické kulturní jevy a procesy, které ovlivňují moderní a současné sociokulturní instituce, identitu a sebedefinici Evropy, včetně jejich jednotlivých součástí, a Evropanů. Je schopen definovat, shromáždit, klasifikovat a popsat, kriticky analyzovat a interpretovat písemné i nepísemné prameny. Dokáže se kvalifikovaně vyjádřit k jejich existujícím nebo nově podaným analýzám a interpretacím a veřejně je diskutovat. Je si vědom souvislostí mezi kulturními dějinami a vývojem ideového, politického, sociálního a hospodářského kontextu, tyto souvislosti dokáže definovat a kvalifikovaně analyzovat. Své odborné znalosti dokáže prakticky aplikovat formou akademických a veřejných diskusí i v konkrétní práci s prameny (např. v médiích, vydavatelské a výstavní praxi, při ochraně národního a evropského kulturního dědictví, restaurování apod.).	
Odborné dovednosti a obecné způsobilosti	
Absolvent je schopen samostatně identifikovat a analyzovat problémové okruhy evropských kulturních dějin nejen na rovině výběru a kritické analýzy a interpretace jednotlivých pramenů či apriorně definovaných otázek či epoch, ale i v podobě teoretických a metodických přístupů překračujících tyto danosti. Uplatňuje přitom různé přístupy historických věd, s nimiž je důkladně teoreticky i prakticky obeznámen, a rovněž metody a techniky dalších společenskovědních a humanitních disciplín (zejm. sociologie, religionistika, antropologie, dějiny umění). Rozumí standardním i inovativním teoriím a metodám, dokáže je kriticky zhodnotit a sám navrhnout, svůj postup je přitom schopen reflektovat, veřejně diskutovat a obhájit.	
Předpokládaná uplatnitelnost absolventů na trhu práce	
Absolvent se uplatní ve všech profesích, které spravují, rozvíjejí nebo interpretačně využívají evropské kulturní dědictví. V akademické sféře jde o badatele zaměřené na jednotlivé – i zcela nově a multidisciplinárně definované – oblasti výzkumu kulturních dějin a ochrany kulturního dědictví (vč. památkové péče, muzejnictví, archivních a knihovnických služeb). Ve státních a nadnárodních úřadech a organizacích, v regionální a místní samosprávě a v neziskové sféře jde o pracovníky kulturněpolitického managementu, zprostředkování a ochrany kulturního dědictví (prezentace kulturních specifíků, cestovní ruch). Ve sféře médií a populární kultury jde o pracovníky zprostředkovávající kulturní dědictví (moderátoři veřejných diskusí, autoři a kurátoři výstav, vydavatelé a interpreti historických pramenů, popularizátoři na celostátní, regionální i místní úrovni) a zajišťující jeho ochranu (restaurátoři, muzejníci, knihovníci). V oblasti školství a vzdělávání jde o pracovníky rozšiřující znalosti kulturních tradic, schopné shromáždit a kriticky zhodnotit jejich stávající podání a navrhnout adekvátnější přístupy jejich výuky a dalšího rozšiřování (metodičtí pracovníci, učitelé a vychovatelé, vedoucí zájmové činnosti). Představitelná je i uplatnitelnost části absolventů v soukromém komerčním sektoru na pozici expertů (soukromá muzea, výstavní síně a vzdělávací a výuková střediska a programy).	

Pravidla a podmínky pro tvorbu studijních plánů (vyplněno)
Bakalářské a magisterské studium probíhá podle celouniverzitního kreditního systému, který je v souladu s pravidly European Credit Transfer System (ECTS). Povinně volitelné předměty jsou ve studijním plánu organizovány do jedné či více skupin; student volí povinně volitelné předměty na základě stanoveného minimálního počtu kreditů v každé skupině. Počet kreditů za povinné spolu s minimálním počtem kreditů za povinně volitelné předměty nesmí činit více než 90% (95%) celkového počtu kreditů. Ostatní předměty vyučované na UK se pro daný studijní obor považují za předměty volitelné, jejichž výběr může být studentovi doporučen (doporučené volitelné předměty). Studijní a zkušební řád umožňuje volbu specializací prostřednictvím volby skupin povinně volitelných předmětů a tematických okruhů státní závěrečné zkoušky.
Podmínky k přijetí ke studiu
Podmínkou k přijetí je absolvování bakalářského studia v oblasti humanitních a společenských věd, vhodná (ne však nezbytná) je alespoň částečná orientace tohoto studia na historické vědy a/nebo společenské a humanitní vědy, jejichž teorie, metody a poznatky je možné v rámci historických věd aplikovat (filosofie, teologie, religionistika, sociologie, mediální studia, literární historie, dějiny umění, etnologie). Uchazeč musí ovládat alespoň jeden cizí jazyk (ideálně angličtina nebo němčina).
Návaznost na další typy studijních programů
Na navrhovaný magisterský SP bezprostředně navazuje navrhovaný (i stávající) doktorský SP Soudobé evropské kulturní dějiny; vzhledem k této návaznosti mají oba navrhované SP shodného garanta – prof. PhDr. Jiřího Peška, CSc.

Profil absolventa pro dodatek k diplomu – český jazyk
Profil absolventa pro plný studijní plán bez specializací – český jazyk
Absolvent se orientuje v jednotlivých oblastech kulturních, náboženských a uměleckých dějin Evropy od pravěku až po současnost, je si vědom jejich souvztáhnosti s ideovými, politickými a sociálními dějinami. Ovládá metody, techniky a teoretické přístupy k historickým pramenům a jejich interpretacím, dokáže je aplikovat a kriticky zhodnotit, a to i v souvztáhnosti s dalšími humanitními a společenskovědními přístupy. Je obeznámen se základními písemnými a nepísemnými prameny evropských kulturních dějin a je schopen vyhledávat, typologizovat a kriticky interpretovat další pramenný materiál. Dokáže se přesvědčivě, logicky a odborně kvalifikovaně veřejně vyjadřovat s vědomím vědecké zodpovědnosti za svou komunikaci.
Profil absolventa pro specializaci A – český jazyk
Profil absolventa pro specializaci B – český jazyk
Profil absolventa pro sdružené studium hlavní studijní plán (maior) – český jazyk
Profil absolventa pro sdružené studium přidružený studijní plán (minor) – český jazyk
Profil absolventa pro dodatek k diplomu – anglický jazyk
Profil absolventa pro plný studijní plán bez specializací – český jazyk
The graduate is well oriented in European culture, religion and art history from the prehistoric era to the present. S/He is conscious of the correlation of these domains with ideological, political and social aspects of history. The graduate has enhanced his/hers skills in the methodologies, techniques and theoretical approaches to analyse and interpret historical. S/he is also able to evaluate the applicability of the sources in comparison with various approaches from the humanities and social sciences. S/He is now familiar with the fundamental written and non-written sources of European cultural history, and s/he is able to find, classify and critically interpret other relevant sources. The graduate also has the competencies to express himself/herself publicly, in a convincing, logical and expert manner, while being aware of the academic responsibility for such opinion.
Profil absolventa pro specializaci A – anglický jazyk
Profil absolventa pro specializaci B – anglický jazyk
Profil absolventa pro sdružené studium hlavní studijní plán – anglický jazyk
Profil absolventa pro sdružené studium přidružený studijní plán – anglický jazyk

B-IIa – Studijní plány pro bakalářské a magisterské SP	
Označení studijního plánu	Studijní plán pro prezenční formu studia

Povinné předměty							
Název předmětu	rozsah	způsob ověření	počet kreditů	garant předmětu / vyučující	dopor. roč.	PPZ	ZT PPZ
Dějiny evropské kultury a vzdělanosti I.	2/0, 2/0	Z, Zk	8	Prof. PhDr. Jiří Pešek, CSc.	1ZS 1LS	x	x
Dějiny evropské kultury a vzdělanosti II.	2/0, 2/0	Z, Zk	8	Prof. PhDr. Jiří Pešek, CSc.	2ZS 2LS	x	x
Náboženské dějiny Evropy I.	2/0, 2/0	Z, Zk	8	Prof. PhDr. Zdeněk R. Nešpor, Ph.D.	1ZS 1LS	x	x
Náboženské dějiny Evropy II.	2/0, 2/0	Z, Zk	8	Prof. PhDr. Zdeněk R. Nešpor, Ph.D.	2ZS 2LS	x	x
Vizuální kultura v evropské historii I.	2/0, 2/0	Z, Zk	8	Doc. ak. mal. Jaroslav J. Alt; PhDr. Blanka Altová, Ph.D.	1ZS 1LS	x	x
Vizuální kultura v evropské historii II.	2/0, 2/0	Z, Zk	8	Doc. ak. mal. Jaroslav J. Alt; PhDr. Blanka Altová, Ph.D.	2ZS 2LS	x	x
Seminář k dějinám evropské kultury a vzdělanosti	0/1, 0/1	Z, Z	4	Prof. PhDr. Jiří Pešek, CSc.	1ZS 1LS	x	
Seminář k náboženským dějinám Evropy	0/1, 0/1	Z, Z	4	Prof. PhDr. Zdeněk R. Nešpor, Ph.D.	2ZS 2LS	x	
Seminář k vizuální kultuře Evropy	0/1, 0/1	Z, Z	4	Doc. ak. mal. Jaroslav J. Alt; PhDr. Blanka Altová, Ph.D.	1ZS 1LS	x	
Celkem kreditů za povinné předměty			60				60

Povinné předměty – pro zpracování závěrečné práce							
Název předmětu	rozsah	způsob ověření	počet kreditů	garant předmětu / vyučující	dopor. roč.	PPZ	ZT PPZ
Proseminář kulturních dějin	0/1, 0/1	Z, Z	4	Prof. PhDr. Zdeněk R. Nešpor, Ph.D.	1ZS 1LS	x	
Diplomní seminář kulturních dějin	0/1, 0/1	Z, Z	4	Prof. PhDr. Jiří Pešek, CSc.	2ZS 2LS	x	
Celkem kreditů za povinné předměty pro zpracování ZP			8				8

Povinně volitelné předměty – skupina 1							
Název předmětu	rozsah	způsob ověření	počet kreditů	garant předmětu / vyučující	dopor. roč.	PPZ	ZT PPZ
Knižní kultura novověku	2/0, 2/0	Z, Zk	5	Prof. PhDr. Jiří Pešek, CSc.	1ZS 1LS		
Křesťanství	2/0, 2/0	Z, Zk	5	Prof. PhDr. Zdeněk R. Nešpor, Ph.D.	1ZS 1LS		
Islám	2/0, 2/0	Z, Zk	5	Prof. PhDr. Zdeněk R. Nešpor, Ph.D.	2ZS 2LS		
Dějiny idejí: Evropa, národ, svět	2/0	Zk	3	Prof. Mgr. Miloš Havelka, CSc.	1ZS		
Dějiny pojmů a idejí	2/0	Zk	3	Doc. PhDr. Jan Horský, Ph.D.	1LS		

Teorie kulturní evoluce a dějiny kultury	2/0	Zk	3	Doc. PhDr. Jan Horský, Ph.D.	2ZS		
Europäische Kultur der Gegenwart und ihre historische Dimension	0/2, 0/2	Z, Z	4	Nina M. Lohmann, M.A., Ph.D.	2ZS 2LS		
Staroseverské představy o duši a těle	2/0, 2/0	Z, Zk	5	Mgr. Marie Novotná	1ZS 1LS		
Dějiny moderní vědy	2/0, 2/0	Z, Zk	5	PhDr. Marek Durčanský, Ph.D.	1ZS 1LS		
Vybrané problémy dějin univerzit	2/0, 2/0	Z, Zk	5	PhDr. Marek Durčanský, Ph.D.	2ZS 2LS		
Architektura v kontextu evropské tradice	2/0, 2/0	Z, Zk	5	Ing. arch. et Mgr. Marie Pětová, Ph.D.	1ZS 1LS		
Kapitoly z dějin dějepisectví	2/0, 0/2	Zk, Z	5	Doc. PhDr. Jan Horský, Ph.D.	1ZS 1LS		
Kapitoly z dějin sociologie	2/0, 2/0	Z, Zk	5	Prof. PhDr. Zdeněk R. Nešpor, Ph.D.	2ZS 2LS		
Kapitoly z dějin archeologie	2/0	Zk	3	Prof. PhDr. Václav Matoušek, CSc.	1ZS		
Vybrané otázky z archeologie Evropy	1/1	Zk	2	Mgr. et Mgr. Karolína Pauknerová, Ph.D.	1ZS		
Archeologický výzkum novověku a moderní společnosti	1/1	Zk	3	Prof. PhDr. Václav Matoušek, CSc.	1LS		
Hmotné kulturní dědictví	1/1, 1/1	Z, Zk	4	Doc. ak. mal. Jaroslav J. Alt	1ZS 1LS		
Evropská sakrální architektura	2/0, 1/1	Z, Zk	4	PhDr. Blanka Altová, Ph.D.	2ZS 2LS		
Památková péče	1/1, 1/1	Z, Zk	4	Mgr. Petr Skalický	2ZS 2LS		
Terénní exkurze	26 hod.	Z	2	PhDr. Blanka Altová, Ph.D.	1LS		
Archeologický terénní výzkum	26 hod.	Z	2	Prof. PhDr. Václav Matoušek, CSc.	1LS		
Praxe v oblasti správy a ochrany kulturního dědictví	26 hod.	Z	2	PhDr. Blanka Altová, Ph.D.	2ZS		
Minimální počet kreditů ze skupiny 1			40				

Povinně volitelné předměty – skupina 2							
Název předmětu	rozsah	způsob ověření	počet kreditů	garant předmětu / vyučující	dopor. roč/sem	PPZ	ZT PPZ
Minimální počet kreditů ze skupiny 2							

Doporučené volitelné předměty					
Název předmětu	rozsah	způsob ověření	počet kreditů	vyučující	dopor. roč/sem
Evropská slovesná kultura	2/0, 2/0	Zk, Zk	8	Doc. Mgr. Lucie Doležalová, Ph.D.	1ZS 1LS

--	--	--	--	--	--

Poznámky ke studijnímu plánu	
PPZ Dějiny evropské kultury a vzdělanosti, Náboženské dějiny Evropy a Vizuální kultura v evropské historii běží v dvouletých cyklech, ob rok se k nim řadí příslušné prohlubující semináře, které se konají ve čtrnáctidenní frekvenci dávající prostor pro samostatnou práci (přípravu) studentů. Metodické, „technické“ i obsahové vedení studentů při zpracování, veřejné prezentaci a diskusích jejich diplomních témat představují PPZ Proseminář, resp. Diplomní seminář kulturních dějin. Ty jsou vypisovány pro každý ročník zvlášť ve čtrnáctidenní frekvenci dávající prostor pro samostatnou práci (přípravu) studentů. Konkrétní studijní zaměření jednotlivých studentů je z velké míry individuální, vznikající skladbou jimi zvolených PVP a VP v návaznosti na zvolené diplomní téma. Při této volbě studentům radí jejich školitelé, vedoucí oboru a jeho garant. PVP a VP jsou vypisovány v různých cyklech (některé každoročně, jiné s dvou či tříletou periodicitou) v návaznosti na potřeby konkrétních studentů. Prakticky orientované PVP (terénní exkurze, praxe a předměty s podílem seminární výuky) jsou podle možností vypisovány každoročně, zatímco předměty probíhající formou přednášek jsou vzájemně „zástupné“.	

Rozložení kreditů	kredity za předměty profilujícího základu	kredity za všechny předměty
povinné předměty	60	60
povinné předměty - závěrečná práce	8	8
povinně volitelné předměty	0	40
kredity pro volbu studenta *)	0	12
celkem	68	120

Státní závěrečná zkouška	
část SZZ 1	Dějiny evropské kultury a vzdělanosti - navazuje na PPZ Dějiny evropské kultury a vzdělanosti I. a II. a Seminář k dějinám evropské kultury a vzdělanosti; studenti mohou uplatnit i znalosti získané v PVP Dějiny idejí, Dějiny pojmů a idejí, teorie kulturní evoluce a dějiny kultury, Knižní kultura novověku, Aktuelle europäische Kultur, Dějiny moderní vědy, Kapitoly z dějin dějepisectví, Kapitoly z dějin archeologie, Kapitoly z dějin sociologie, Vybrané problémy dějin univerzit
část SZZ 2	Náboženské dějiny Evropy - navazuje na PPZ Náboženské dějiny Evropy I. a II. a Seminář k náboženským dějinám Evropy; studenti mohou uplatnit i znalosti získané v PVP Křesťanství, Islám, Staroseverské představy o duši a těle, Evropská sakrální architektura
část SZZ 3	Vizuální kultura v evropské historii - navazuje na PPZ Vizuální kultura v evropské historii I. a II. a Seminář k vizuální kultuře; studenti mohou uplatnit i znalosti získané v PVP Architektura v kontextu evropské tradice, Hmotné kulturní dědictví, Evropská sakrální architektura, Vybrané otázky z archeologie Evropy, Archeologický výzkum novověku a moderní společnosti
část SZZ 4	Obhajoba diplomové práce

Další studijní povinnosti	
Veškeré studijní povinnosti, včetně odborné praxe, jsou na Univerzitě Karlově stanoveny prostřednictvím předmětů.	
Návrh témat kvalifikačních prací (pro nové SP)	
☐ Vývoj konkrétního náboženského společenství (např. metodistické farnosti ve Slaném) v historických a sociálních souvislostech; ☐ Konfesní identita náboženského společenství (kupř. propagátorů Starokatolické církve) nebo významné postavy společenského a kulturního života (třeba Jaroslava Kvapila) v historických a sociálních souvislostech; ☐ Projevy náboženství ve veřejném prostoru (kupř. veřejné obřady a truchlení po smrti Václava Havla); ☐ Import náboženských idejí do české společnosti 19. až 21. století (např. misie Svědků Jehovových v meziválečném období); ☐ Proměny podílu antické kultury v universitních/školních programech 16. až 19. století; ☐ Studenti z Čech ve Vídni v 60. letech 15. století/ 60. letech 18. století/ v roce 1900/ v roce 1942; ☐ Docent vídeňské university Tomáš G. Masaryk; ☐ Schiller jako profesor a vědec; ☐ Vrchlického doktorandi; ☐ Petrus Ramus a jeho význam pro české renesanční školství; ☐ Pražské universitní extenze okolo 1900; ☐ Profesori UK v čsl. parlamentu 20. let.	
Témata obhájených kvalifikačních prací	
- Důvody pozdního připojení rakouské a československé Starokatolické církve k Utrechtské unii - Mímoevropské kultury v zrcadle vybraných operních libret 18. století. Pokus o typologii - Role populární kultury v umění ve Velké Británii a Československu v 50. a 60. letech 20. století - Posluchačky Filosofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze v roce 1920/21 a 1938/39 - Egon Bondy a jeho ateismus. Porovnání odborných a beletristických děl - Výchovně vzdělávací systém ve školách Tomáše Bati - Židovská komunita v Praze 1945-1948 - Asanace Josefova a její vídeňský vzor. Analýza veřejného mínění - Komparativní pohled na britskou, francouzskou a rakousko-uherskou obrazovou propagandu za 1. sv. v. v letech 1914-1915 - Herderova filosofie kultury. Herder a německé osvícenství	

B-III – Charakteristika studijního předmětu					
Název studijního předmětu	Dějiny evropské kultury a vzdělanosti I.				
Typ předmětu	povinný základní teoretický předmět profilujícího základu	doporučený ročník / semestr	1ZS 1LS		
Rozsah studijního předmětu	2/0, 2/0	hod.	2 x 13, 2 x 13	kreditů	8
Dvousemestrální předmět	Ano				
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence					
Způsob ověření studijních výsledků	Z, Zk	Forma výuky	přednáška		
Forma způsobu ověření studijních výsledků	písemná				
Další požadavky na studenta	Samostudium podle pokynů přednášejícího v rozsahu 2 hod. týdně.				
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	Prof. PhDr. Jiří Pešek, CSc.				
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %				
Vyučující	Prof. PhDr. Jiří Pešek, CSc.				
Stručná anotace předmětu	První část dvouletého předmětu věnovaného vývoji, resp. proměnám modu evropské vzdělanosti od starověku po současnost. Po teoretickém vymezení toho, co je to vzdělanost, co je to kultura a jaký je jejich vztah, kurs připomíná „to věčné“, co z hebrejské, starořecké a římské kultury převzala, připomínala nebo „recyklovala“ evropská kultura pozdější doby. Na to navazuje výklad o proměnách postavení, funkce a role vzdělání jako prostředku udržování a kultivace předpokladů pro udržení standardů a provozu civilisace a kultury v období evropského středověku a raného novověku, o institucích, společenstvích i systémech (vnitřních řádech) a komunikaci vzdělanostní substruktury kulturního života středověké a raně novověké Evropy. 1. Co je to kultura a jaké místo v ní zaujímá vzdělání; 2. Vzdělání jako transfer obsahů kultury, jako forma komunikace, jako způsob utváření části elit; 3. Vzdělání jako nástroj upevňování kontinuity kultury a její společenské sebereflexe, udržování hodnot a rituálů; 4. Vzdělání jako nástroj překračování hranic a rozšiřování stávajících obzorů kulturního žití / vzdělání jako kultivovaná forma zapomínání a vytlačování tradovaných obsahů a hodnotových soudů kultury; 5. Vzdělanostní vzorce a obsahy hebrejského, starořeckého a římského kulturního dědictví; 6. Arabský transfer antické kultury „evropskému“ středověku; 7. Církevní instituce jako centra středověké vzdělanosti a kultury – klášterní a kapitulní skriptoria a školy; 8. Vznik universitních obcí z „ducha urbanizace“ Evropy; 9. Karlova Universita jako jedna z klíčových evropských universit/ kulturních center „dlouhého“ 14. století;				

	10. Středověké university jako samosprávné kulturní instituce mezi církví a panovníky; 11. Studenti a profesori; 12. University jako součást kultury a civilisace středověké Evropy; 13. Vzdělanost v kultuře středověké Evropy; 14. Vynález a prosazení se knihtisku: přechod od dominance orálních forem vzdělání k vládě tištěného textu; 15. Česká reformace a proměny kulturních a vzdělanostních struktur střední Evropy; 16. Proměny evropské universitní sítě na prahu novověku; 17. Evropská kultura a impakt humanismu; 18. Reformace a dramatické proměny evropské akademické i subakademické kultury a vzdělanosti; 19. University, školy, knihtisk, knižní obchod a jejich vzájemné vazby; 20. Hebrejská vzdělanost a kultura raně novověké Evropy; 21. Věk náboženských válek 16. a 17. století a důsledky pro evropské kulturní a vzdělanostní struktury; 22. Role nadnárodních multikulturních center v kulturní (případně raně vědecké) struktuře raně novověké evropské společnosti: příklad rudolfínské Prahy; 23. Peregrinatio academica; 24. Jesuitská vzdělanostní modernizace 16. a 17. století; 25. Kulturní a školské reformy doby osvícenství: státní pragmatická modernisace, kulturní katastrofy; 26. Tři dramatická století – proměna stavu, cílů a forem své žité kultury, vzdělanosti, k nim příslušných institucí a systémů.
Studijní literatura	Povinná literatura: Le Goff, Jacques. <i>Kultura středověké Evropy</i>. Praha 1991. Le Goff, Jacques. <i>Intelektuálové ve středověku</i> Praha 1999 Pešek, Jiří. <i>Měšťanská vzdělanost a kultura v Čechách 1547-1620</i>. Praha 1993. Doporučená literatura: Čornejová, Ivana. <i>Kapitoly z dějin pražské univerzity 1622-1773</i>. Praha 1992 Kafka, František –Petráň, Josef (ed.), <i>Dějiny Univerzity Karlovy I. 1347/48-1622</i>. Praha 1995. Kafka, František –Petráň, Josef (ed.), <i>Dějiny Univerzity Karlovy II. 1618-1802</i>, Praha 1996. Ridder-Symoens, Hilde de (ed.) <i>A history of the university in Europe. Volume II, Universities in early modern Europe, 1500-1800</i>. Cambridge 1996. Ridder-Symoens, Hilde de (ed.). <i>A History of the University in Europe. Vol. 1, Universities in the Middle Ages</i>. Cambridge 1992. Varcla, Ladislav (ed.), <i>Antika a česká kultura</i>, Praha 1978.

Informace ke kombinované nebo distanční formě		
Rozsah konzultací (soustředění)		hodin
Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím		
Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek		
Doplňující údaje u předmětu obsahujícího odbornou praxi		
Přehled pracovišť, na kterých má být praxe uskutečňována		Smluvně zajištěno
Zajištění odborné praxe v cizím jazyce (u studijních programů uskutečňovaných v cizím jazyce)		

B-III – Charakteristika studijního předmětu					
Název studijního předmětu	Dějiny evropské kultury a vzdělanosti II.				
Typ předmětu	povinný základní teoretický předmět profilujícího základu	doporučený ročník / semestr	2ZS 2LS		
Rozsah studijního předmětu	2/0, 2/0	hod.	2 x 13, 2 x 13	kreditů	8
Dvousemestrální předmět	Ano				
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence					
Způsob ověření studijních výsledků	Z, Zk	Forma výuky	přednáška		
Forma způsobu ověření studijních výsledků	písemná				
Další požadavky na studenta	Samostudium podle pokynů přednášejícího v rozsahu 2 hod. týdně.				
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	Prof. PhDr. Jiří Pešek, CSc.				
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %				
Vyučující	Prof. PhDr. Jiří Pešek, CSc.				
Stručná anotace předmětu	Druhá část dvouletého předmětu věnovaného vývoji, resp. proměnám modu evropské vzdělanosti od starověku po současnost. V zimním semestru je sledováno období od humboldtovských reforem a kulturních ideálů, (i v Prusku) ovlivněných duchem svobody a potřeby občanské vzdělanostní (více či méně) rovnosti, k vytváření nových elitních struktur moderních universit, mj. center moderní vědy. Rozvoj moderní vědy, školství, osvěty i široce recipované a žité kultury byl drasticky přerušen nacistickou antiliberální a rasistickou politikou a pokusem o vymazání velké části evropské kultury i jejích nositelů z mapy Evropy. V letním semestru kurs sleduje cestu z trosek válkou zničené a o část vzdělanostních elit připravené Evropy k dnešnímu postkulturnímu, jako trvalá blahobytná krize vnímanému stavu. Ukazuje přitom zásadní proměnu pojmu i náplně kultury v souvislostech s koncepty vzdělanostní emancipace, společenské role a prestiže kulturní kompetence a vzdělání. 1. Humboldtovské reformy; 2. Proměny alfabetisace, vzdělanosti a vědy v předbřeznové Evropě; 3. Doba zásadních reforem 1848-1873; 4. Kulturní a vzdělanostní ideály 19. století: upevňování panství meritokratických elit; 5. Židé: kulturní a vzdělanostní emancipace, vědecká dominance, akademický antisemitismus 19. a 20. století; 6. University, techniky a moderní věda od II. poloviny 19. století; 7. Řádní profesori, soukromí docenti, vysokoškolští studenti, gymnasisté; 8. Ženská kulturní a vzdělanostní emancipace; 9. Proměny kultury a vzdělanosti jako sociálního fenoménu okolo roku 1900 – utváření evropské komunikační sítě vědy; 10. Přechod od dominance kultury slova k vizuální kultuře; 11. Evropa a americké university;				

	12. Vzdělanost a I. světová válka: selhání intelektuálů, meziválečná vzdělanostní a vědecká modernizace; 13. Evropské a německé university a nacismus – vzestup USA z křeče kulturní Evropy; 14. Stav poválečné kultury a vzdělanosti: období rekonstrukce; 15. Nesnadný návrat k tradici avantgardy – kultura a nacionalismus; 16. Poválečná doba čístek a nových začátků; 17. Amerikanizace versus sovětizace tradiční evropské kultury a vědy; 18. Zlatá nebo traumatická léta padesátá? Nedostatkem vnucená modernizace na západě i východě; 19. Proměny 60. let: otevření vzdělanostních struktur, feminisace, kulturní amerikanizace; 20. Studentská revolta 60. let jako světový fenomén; 21. Evropa pod šifrou 1968; 22. Česká vzdělanost a věda pod knutou normalizace: Nesvobodná universita jako evropský fenomén?; 23. Krize tradičních universit a tradičního západoevropského kulturního modelu od 70. let; 24. Evropský vzdělanostní rok 1988/1989: obnova struktur na východě (i na západě?); 25. Bologna 1999 a co na ni svěst; 26. Kultura a vzdělání ve věku komputerů a internetu: Vzdělání a kultura na počátku 21. století - co zbylo, co začíná.
Studijní literatura	Povinná literatura: Pešek, Jiří (ed.). <i>Univerzity a vzdělání. Konsolidace vládnutí a podnikání v České republice a v Evropské unii III.</i>, Praha 2002 Rüegg, Walter (ed.), <i>A history of the university in Europe, Vol. 3, Universities in the nineteenth and early twentieth centuries</i>, Cambridge University Press, 2004 Rüegg, Walter (ed.). <i>A history of the university in Europe. Vol. 4, Universities since 1945</i>, Cambridge University Press 2011 Doporučená literatura: Kafka, František –Petráň, Josef (ed.). <i>Dějiny Univerzity Karlovy III. 1802-1918</i>, Praha 1997. Kafka, František –Petráň, Josef (ed.). <i>Dějiny Univerzity Karlovy IV. 1918-1990</i>, Praha 1998. Pešek, Jiří. <i>Německá diskuse let 1985-1992 o tématu: Bürgertum - Bildungsbürgertum konce 18. až počátku 20. století</i>, ČČH 92.1994, s. 104-121. Pešek, Jiří. <i>Ve znamení kontinuity: Nad novou literaturou k dějinám německých a rakouských universit let 1933-1945 (1950)</i>, AUC Studia territorialia III. 2001, s. 151-188. Ratajová, Jana a kol. <i>Pražský student. Univerzitní studenti v dějinách Prahy</i>, Praha 2008. Schorske Carl E. <i>Vídeň na přelomu století</i>, Brno 2000.

Informace ke kombinované nebo distanční formě		
Rozsah konzultací (soustředění)		hodin
Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím		
Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek		
Doplňující údaje u předmětu obsahujícího odbornou praxi		
Přehled pracovišť, na kterých má být praxe uskutečňována		Smluvně zajištěno
Zajištění odborné praxe v cizím jazyce (u studijních programů uskutečňovaných v cizím jazyce)		

B-III – Charakteristika studijního předmětu					
Název studijního předmětu	Náboženské dějiny Evropy I.				
Typ předmětu	povinný			doporučený ročník / semestr	1 ZS 1 LS
	základní teoretický předmět profilujícího základu				
Rozsah studijního předmětu	2/0, 2/0	hod.	2 x 13, 2 x13	kreditů	8

Dvousemestrální předmět	Ano		
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence			
Způsob ověření studijních výsledků	Z, Zk	Forma výuky	přednáška
Forma způsobu ověření studijních výsledků	písemná		
Další požadavky na studenta	Samostudium podle pokynů přednášejícího v rozsahu 2 hod. týdně.		
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	Prof. PhDr. Zdeněk R. Nešpor, Ph.D.		
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %		
Vyučující	Prof. PhDr. Zdeněk R. Nešpor, Ph.D.		
Stručná anotace předmětu	První část dvouletého předmětu věnovaného popisu a analýze evropských náboženských dějin; v zimním semestru je předmět orientován na teoretické a metodologické otázky evropské náboženské historie a religiozitu pravěku a starověku, v letním semestru na evropskou středověkou religiozitu. 1. Úvod do studia evropské religiozity; 2. Teorie o původu, vývoji a funkcích náboženství; 3. Prehistorická evropská religiozita; 4. Dumézilova rekonstrukce indoevropského náboženství; 5. Archaické řecké náboženství; 6. Náboženství Římanů; 7. Mystéria a helénistická zbožnost; 8. Antický judaismus; 9. Křesťanství I. – počátky církve, formování kánonu; 10. Křesťanství II. – antické křesťanství; 11. Křesťanství III. – staré orientální církve; 12. Manicheismus a gnose; 13. Duchovní svět antiky; 14. Úvod do problematiky mediální zbožnosti; 15. Náboženství Keltů a Germánů; 16. Náboženství Baltů a Slovanů; 17. Formování křesťanské Evropy; 18. Východní tradice; 19. „Politické dějiny“ středověkého křesťanství; 20. Vývoj středověké teologie; 21. Monasticismus; 22. Lidová zbožnost; 23. Heretická a opravná hnutí vrcholného středověku;		

	24. Husitství; 25. Evropské židovství a islám; 26. Duchovní jednota evropského středověku.	
Studijní literatura	Povinná literatura: Brown, Raymond E. <i>Ježíš v pohledu Nového zákona</i> . Praha 1998. Gurevič, Aron J. <i>Nebe – peklo – svět</i> . Jinočany 1996. Martin, Luther H. <i>Helénistická náboženství</i> . Brno 1997. Vouga, Francois. <i>Dějiny raného křesťanství</i> . Praha – Brno 1997. Doporučená literatura: Brooke, Christopher. <i>Evropa středověku v letech 962–1154</i> . Praha 2006. Culianu, Ioan P. <i>Dualistické gnóze Západu</i> . Praha 2007. Grant, Michael. <i>Židé v římském světě</i> . Praha 2003. Hazlett, Jan (ed.). <i>Rané křesťanství</i> . Brno 2009. Lambert, Malcolm. <i>Středověká hereze</i> . Praha 2000. Molnár, Amedeo –Říčan, Pavel. <i>12 století církevních dějin</i> . Praha 1988 (a další vyd.). Pelikán, Jaroslav. <i>Ježíš v proměnách staletí</i> . Kostelní Vydří 2008. Pokorný, Petr. <i>Píseň o perle</i> . Praha 1998. Rapp, Francis. <i>Církev a náboženský život Západu na sklonku středověku</i> . Brno 1996. Rendtorff, Rolf. <i>Hebrejská Bible a dějiny</i> . Praha 2015. Rüppke, Jörg. <i>Náboženství Římanů</i> . Praha 2007. Vernant, Jean-Pierre. <i>Hestia a Hermés</i> . Praha 2004. Studijní pomůcky: Další studijní literatura a textové pomůcky k domácímu samostudiu, které je nezbytnou součástí přednášky, jsou dostupné prostřednictvím internetových studijních opor předmětu: https://ekdd.fhs.cuni.cz/EKDD-48.html	
	Informace ke kombinované nebo distanční formě	
Rozsah konzultací (soustředění)		hodin
Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím		

Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek

Doplňující údaje u předmětu obsahujícího odbornou praxi	
Přehled pracovišť, na kterých má být praxe uskutečňována	Smluvně zajištěno
Zajištění odborné praxe v cizím jazyce (u studijních programů uskutečňovaných v cizím jazyce)	

B-III – Charakteristika studijního předmětu					
Název studijního předmětu	Náboženské dějiny Evropy II.				
Typ předmětu	povinný	základní teoretický předmět profilujícího základu		doporučený ročník / semestr	2 ZS 2 LS
Rozsah studijního předmětu	2/0, 2/0	hod.	2 x 13, 2 x13	kreditů	8

Dvousemestrální předmět	Ano		
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence			
Způsob ověření studijních výsledků	Z, Zk	Forma výuky	přednáška
Forma způsobu ověření studijních výsledků	písemná		
Další požadavky na studenta	Samostudium podle pokynů přednášejícího v rozsahu 2 hod. týdně.		
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	Prof. PhDr. Zdeněk R. Nešpor, Ph.D.		
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %		
Vyučující	Prof. PhDr. Zdeněk R. Nešpor, Ph.D.		
Stručná anotace předmětu	Druhá část dvouletého předmětu věnovaného popisu a analýze evropských náboženských dějin; v zimním semestru je předmět orientován na evropské náboženské dějiny raného novověku a problematiku konfesionalizace, v letním semestru na období 19., 20. a 21. století (sekularizace, nové duchovní směry, religiozita v globalizovaném světě). 1. Evropská reformace I. – teologie reformace; 2. Evropská reformace II. – rozdělení západního křesťanstva; 3. Protireformace a katolická reforma; 4. Konfesionalizace a její důsledky; 5. Lidová zbožnost raného novověku; 6. Čarodějnické procesy; 7. Nonkonformní církevní proudy; 8. Setkání s mimoevropskými duchovními tradicemi; 9. Osvícenská teologie; 10. Osvícenský státocentrismus; 11. Filosofické a duchovní směry vzešlé z osvícenství; 12. Krize a rozklad konfesionalizačního paradigmatu; 13. Víra a zbožnost na prahu moderní doby; 14. Prolegomena k moderní ne/religiozitě; 15. Náboženství a církve v 19. století I. – Kulturprotestantismus; 16. Náboženství a církve v 19. století II. – ultramontanismus; 17. Projekt sekulární modernity a jeho nositelé; 18. Proces sekularizace; 19. Neúspěšné pokusy o „druhou konfesionalizaci“; 20. Náboženský modernismus; 21. Náboženské důsledky první světové války; 22. Implicitní religiozita;		

	23. Evropské křesťanství ve 20. století; 24. Nové duchovní proudy; 25. Religiozita imigrantů, neúspěch projektu multikulturalismu; 26. Duchovní základy soudobé Evropy.
Studijní literatura	Povinná literatura: McLeod, Hugh. <i>Sekularizace v západní Evropě</i>. Brno 2008. Molnár, Amadeo. <i>Na rozhraní věků</i>. Praha 1985 (a další vyd.). Nešpor, Zdeněk R. <i>Náboženství na prahu nové doby</i>. Ústí nad Labem 2006. Woodhead, Linda et al. <i>Religions in the Modern World</i>. London 2002 (a další vyd.). Doporučená literatura: Beutel, Albrecht. <i>Martin Luther</i>. Praha 2017. Dülmen, Richard van. <i>Kultura a každodenní život v raném novověku I.–III.</i> Praha 1999-2006. Gibellini, Rosino. <i>Teologické směry 20. století</i>. Kostelní Vydří 2011. Gregor, A. James. <i>Totalitarismus a politické náboženství</i>. Brno 2015. Im Hof, Ulrich. <i>Evropa a osvícenství</i>. Praha 2001. Jedin, Hubert. <i>Malé dějiny koncilů</i>. Praha 1990. McLeod, Hugh. <i>Náboženství a lidé v západní Evropě</i>. Brno 2007. Mendel, Miloš – Ostřanský, Bronislav – Rataj, Tomáš. <i>Islám v srdci Evropy</i>. Praha 2007. Nešpor, Zdeněk R. a kol. <i>Náboženství v 19. století</i>. Praha 2010. Taylor, Charles. <i>Sekulární věk</i>. Praha 2013. Studijní pomůcky: Další studijní literatura a textové pomůcky k domácímu samostudiu, které je nezbytnou součástí přednášky, jsou dostupné prostřednictvím internetových studijních opor předmětu: https://ekdd.fhs.cuni.cz/EKDD-48.html
Informace ke kombinované nebo distanční formě	
Rozsah konzultací (soustředění)	hodin
Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím	
Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek	

--

Doplňující údaje u předmětu obsahujícího odbornou praxi	
Přehled pracovišť, na kterých má být praxe uskutečňována	Smluvně zajištěno
Zajištění odborné praxe v cizím jazyce (u studijních programů uskutečňovaných v cizím jazyce)	

B-III – Charakteristika studijního předmětu					
Název studijního předmětu	Vizuální kultura v evropské historii I.				
Typ předmětu	povinný základní teoretický předmět profilujícího základu	doporučený ročník / semestr	1 ZS 1 LS		
Rozsah studijního předmětu	2/0, 2/0	hod.	2 x 13, 2 x13	kreditů	8

Dvousemestrální předmět	Ano		
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence			
Způsob ověření studijních výsledků	Z, Zk	Forma výuky	přednáška
Forma způsobu ověření studijních výsledků	Kombinace: písemná a ústní		
Další požadavky na studenta	Samostudium podle pokynů přednášejícího v rozsahu 2 hod. týdně.		
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	Doc. ak. mal. Jaroslav Alt		
Zapojení garanta do výuky předmětu	50 %		
Vyučující	Doc. ak. mal. Jaroslav Alt – 50 % PhDr. Blanka Altová, PhD. – 50 % Oba vyučující jsou přítomni po celou dobu přednášek a vzájemně doplňují svůj výklad.		
Stručná anotace předmětu	První část dvouletého předmětu věnovaného popisu a analýze dějin evropské vizuální kultury. V zimním semestru je výklad zaměřený na charakteristiky a interpretace vybraných zachovaných objektů a artefaktů pravěké kultury z hlediska evropské kulturní tradice a kulturních praktik a dále na vývoj vizuálních možností jejich dokumentace, hypotetických rekonstrukcí a prezentace v průběhu času. Obdobně jsou sledovány i zachované památky starověku, navíc však jsou konfrontovány s dobovými písemnými prameny. Zvláštní pozornost je věnována proměnám funkcí jednotlivých objektů a restaurátorským zásahům v čase a jejich vlivu na vizuální stránku, tedy i percepci těchto objektů. V letním semestru je kurs zaměřen na vizuální kulturu různých společenských rámců významných evropských kulturních center a sleduje funkce obrazů především jako reprezentací společenského postavení objednatelů. Časovým rámcem je přitom období středověku a počátků raného novověku (do 16. stol.). 1. Role vizuální kultury před objevem písma. Výběrový přehled dochovaných pramenů k období pravěku, jejich charakteristika, typologie a dosavadní chronologické a prostorové členění a interpretace ve vztahu k dějinám evropské (vizuální) kultury; 2. Způsoby prezentace a interpretace obrazových pramenů pravěkého období v historickém přehledu v kontextu evropských kulturních dějin a z hlediska vizuální kultury na příkladu vybraných jeskynních maleb; 3. Neolitická revoluce a vizuální kultura: rondely, megality, petroglyfy, organizace lidských sídel, stavby domů; 4. Starověké civilizace z hlediska evropské kulturní tradice. Výběrový přehled v geografickém, historickém a kulturním kontextu. Obraz a písmo;		

	5. Starověký Egypt: Obraz narace – reprezentace: architektura, protourbánní centra, malby/písmo, sochařství, užité umění. Kánon; 6. Starověký Izrael: Jeruzalém ve světle Starého zákona a současné archeologie. Šalamounův chrám jako archetyp evropské křesťanské sakrální architektury; 7. Význam vizuální kultury egejské civilizace v evropské kulturní tradici – příklady analýz a interpretací maleb a plastik; 8. Techné v antickém Řecku. Atény v době Periklově: architektura, urbanismus řecké polis, sochařství, malovaná keramika – a dobové literární prameny; 9. Římské kopie řeckých děl – otázky jejich interpretace, prezentace a restaurování v 19. a 20. století; 10. Římské konstrukce obrazového prostoru (analýza kompozic nástěnných maleb a reliéfů v Římě a Pompejích); 11. Etruské, řecké a římské vlivy v evropské kultuře 19. a 20. století; 12. Základní komponenty evropského urbanismu: protourbánní centra Blízkého východu - řecké polis – města Etrusků – urbanistický vývoj Říma od doby královské po císařskou – římská castra; 13. Obraz mezi antikou a středověkem. Zobrazování Boha, náboženských symbolů a biblických postav a příběhů. Utváření vizuální kultury raněkřesťanského Západu; 14. Kulturní regiony středověkého Západu a umělecké styly – kulturní geografie z hlediska vizuální kultury. Vizuální kultura (z hlediska funkce) klášterů, dvorů a měst; 15. Reprezentace moci (světské i církevní) v křesťanské vizuální kultuře – raně křesťanské římské a ravenenské mozaiky; 16. Knižní malba křesťanského Západu v 6.-11. století: kontexty, funkce, témata, techniky; 17. Gotická katedrála jako evropský kulturní fenomén – kulturněpolitické kontexty katedrálního umění . Katedrála jako obraz; 18. Karlštejn, Svatovítská katedrála a Nové město Pražské v době Karla IV.; 19. Protorenesance (renesance) ve vizuální kultuře italských měst; 20. Vliv mendikantských řádů na vizuální kulturu měst. Giotto - nová koncepce obrazu na přelomu 13 a 14. století; 21. Proč začala renesance ve Florencii ve 20. letech 15. století?; 22. Internacionální gotika: kultura dvorská a městská – funkce obrazů; 23. Kulturní regiony Evropy mezi gotikou a renesancí z hlediska vizuální kultury a štěpení křesťanského světa; 24. Svatá říše římská – vizuální praktiky císařské reprezentace Maxmiliána II.; 25. Rudolfínská kultura v Praze – rudolfínští dvorští umělci. Sběratelství a mecenášství jako kulturní fenomén; 26. Přestavba chrámu sv. Petra v Římě. Nové tendence ve vizuální kultuře katolické církve v 16. století (Tridentský koncil).
Studijní literatura	Povinná literatura: Assmann, Jan. <i>Kultura a paměť: písmo, vzpomínka a politická identita v rozvinutých kulturách starověku</i>. Praha 2001. Burke, Peter. <i>Italská renesance. Kultura a společnost v Itálii</i>. Praha 1996. Clottes, Jean - Půtová, Barbora - Soukup, Václav. <i>Pravěké umění. Evoluce člověka a kultury</i>. Praha 2011. Duby, Georges. <i>Věk katedrál. Umění a společnost 980-1420</i>. Praha 2002.

Huizinga, Johann. *Podzim středověku*. Jinočany 1999.

Lewis-Williams, J. David. *Mysl v jeskyni. Vědomí a původ umění*. Praha 2007.

Svoboda, Jiří A. - Frouz, Martin - Clottes, Jean. Praha 2011.

Doporučená literatura:

Barker, Graeme - Rasmussen, Tom B. *Etruskové*. Praha 2005.

Baxandall, Michael. *Stíny a světlo. Umění a vizuální zkušenost*. Brno 2003.

Berger, Tomáš - Bukovinská, Beket - Daniel, Ladislav - Chlíbec, Jan - Konečný, Lubomír - Togner, Milan. *Florentinové. Umění z doby medicéjských velkovévodů*. Praha 2002.

Bouzek, Jan - Kratochvíl, Zdeněk. *Od mýtu k logu*. Praha 1994.

Bouzek, Jan - Kratochvíl, Zdeněk. *Řeč umění a archaické filosofie*. Praha 1995.

Bouzek, Jan - Ondřejová, Iva - Halada, Jan. *Periklovo Řecko*. Praha 1989.

Bouzek, Jan. *Etruskové - jiní než všechny ostatní národy*. Praha 2003.

Bouzek, Jan. *Objevy ve Středomoří*. Praha 1979.

Bouzek, Jan. *Obráz světa a člověka v uměních starověku*. In: Vita activa. Vita contemplativa. Janu Sokolovi k sedmdesátým narozeninám. Praha 2006, s. 285-293.

Bouzek, Jan. *Pravěk českých zemí v evropském kontextu*. Praha 2005.

Bouzek, Jan. *Rondely a obdobné kruhové stavby - možnosti interpretace*. In: 50 let archeologických výzkumů Masarykovy univerzity na Znojemsku. Brno 2001, s. 203-207.

Bouzek, Jan. *Římské a řecké modely mýtů počátků měst*. In: Historická Olomouc. Sborník příspěvků ze sympózia Historická Olomouc XII., zaměřeného k problematice zakladatelských mýtů a mýtů "počátků" ve světle kritiky pramenů Muzeum umění Olomouc - sál Beseda 6.-7. října 1998. Olomouc 2001, s. 65-70.

Bouzek, Jan. *Vznik Evropy*. Praha 2013.

Bouzek, Jan. *Archeologie egejské oblasti* Praha 1967

Burke, Peter. *Lidová kultura v raně novověké Evropě*. Praha 2005.

Cardini, Franco. *Jeruzalém: průvodce dějinami města*. Praha 2015.

Dostálová, Růžena - Oliva, Pavel - Vavřínek, Vladimír. *Řecko*. Praha 2002.

Fajt, Jiří. *Karel IV. Císař z Boží milosti. Kultura a umění za vlády posledních Lucemburků 1347-1437*. Katalog výstavy. Pražský hrad 16. února - 21. května 2006. [Kurátor výstavy]: Fajt, Jiří. Praha 2006.

Fiala, Václav. <i>Umělecký Řím: průvodce městem antickým, papežským a současným po stopách umělců a jejich děl</i>. Praha 2015. Francastel, Pierre. <i>Malířství a společnost. Výtvarný prostor od renesance ke kubismu</i>. Brno 2003. Fučíková, Eliška - Konečný, Lubomír. <i>Rudolfínští mistři: díla dvorních umělců Rudolfa II. z českých soukromých sbírek : katalog k výstavě Muzea hlavního města Prahy</i> Praha 2014. Goodman, Martin. <i>Řím a Jeruzalém. Střet starověkých civilizací</i>. Praha 2007. Huizinga, Johan - Merhautová, Anežka (ed.). <i>Katedrála sv. Víta v Praze. K 650. výročí založení</i>. Praha. 2004. Kubínová, Kateřina. <i>Imitatio Romae. Karel IV. a Řím</i>. Praha 2006. Le Goff, Jacques. <i>Kultura středověké Evropy</i>. Praha 1991. McKitterick, Rosamond. <i>History and Memory in the Carolingian World</i>. Cambridge 2004. Plinius Secundus, Gaius. <i>O umění a umělcích</i>. Praha 1941. Podborský, Vladimír. <i>Cesta západních Slovanů k evropanství</i>. In: Českoslovenství - střeoevropanství - evropanství : 1918-1998. Úvahy, svědectví a fakta. Výběr studií, myšlenek, shrnujících přehledů encyklopedické povahy, návrhů a závěrů odborné mezinárodní konference konané. Brno 1998. Podborský, Vladimír. <i>Modely funkční interpretace pravěkých rondelů</i>. Brno 2001 s. 209-211. Seibt, Ferdinand. <i>Lesk a bída středověku</i>. Praha 2000. Seibt, Ferdinand. <i>Zrození Evropy. Průběžná zpráva o posledních tisíci letech</i>. Praha 2000. Šmahel, František - Bobková, Lenka (eds). <i>Lucemburkové česká koruna uprostřed Evropy</i>. Praha 2012. Vachala, Břetislav. <i>Egypt</i>. Praha 2003. Vitruvius Pollio, Marcus. <i>Deset knih o architektuře</i>. Praha 2001. Vlnas, Vít - Příbyl, Petr - Hladík, Tomáš. <i>Florence. Město umělců, velmožů, světců a tyranů</i>. Praha 2009.		
Informace ke kombinované nebo distanční formě		
Rozsah konzultací (soustředění)		hodin
Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím		

Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek

Doplňující údaje u předmětu obsahujícího odbornou praxi	
Přehled pracovišť, na kterých má být praxe uskutečňována	Smluvně zajištěno
Zajištění odborné praxe v cizím jazyce (u studijních programů uskutečňovaných v cizím jazyce)	

B-III – Charakteristika studijního předmětu					
Název studijního předmětu	Vizuální kultura v evropské historii II.				
Typ předmětu	povinný základní teoretický předmět profilujícího základu	doporučený ročník / semestr	2 ZS 2 LS		
Rozsah studijního předmětu	2/0, 2/0	hod.	2 x 13, 2 x13	kreditů	8
Dvousemestrální předmět	Ano				
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence					
Způsob ověření studijních výsledků	Z, Zk	Forma výuky	přednáška		
Forma způsobu ověření studijních výsledků	Kombinace: písemná a ústní				
Další požadavky na studenta	Samostudium podle pokynů přednášejícího v rozsahu 2 hod. týdně.				
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	Doc. ak. mal. Jaroslav Alt				
Zapojení garanta do výuky předmětu	50 %				
Vyučující	Doc. ak. mal. Jaroslav Alt – 50 % PhDr. Blanka Altová, PhD. – 50 % Oba vyučující jsou přítomni po celou dobu přednášek a vzájemně doplňují svůj výklad.				
Stručná anotace předmětu	Druhá část dvouletého předmětu věnovaného popisu a analýze dějin evropské vizuální kultury. V zimním semestru je výklad zaměřen na období raného novověku a počátku „dlouhého“ 19. století. Sledována je vizuální kultura významných kulturních center, její funkce v rámci reprezentace státních a náboženských, posléze i národních a individuálních uměleckých programů. V těchto souvislostech je analyzováno utváření jednotlivých stylů v širším kulturním a společenském kontextu a zároveň je věnována pozornost proměně společenské funkce umění a umělců v době přechodu od feudální k občanské společnosti a utváření národních států a kultury. Letní semestr překlenuje období historismu, moderny a postmoderny, výklad je proto zaměřen na širší politickospolečenský kontext utváření vizuální kultury, zejména na její vztah k minulosti (pro přítomnost a budoucnost), její společenskou funkci, percepci a společenské postavení aktérů. Zároveň jsou sledovány otázky vztahu formy, obsahu uměleckého díla (památky) ke konkrétním idejím. 1. Řím, Paříž:: renesance – manýrismus – baroko - klasicismus. Objednavatelé a témata; 2. Charakteristika protestantské vizuální kultury, její ohniska a vzájemné kontakty v 16.-18. století; 3. Pojetí světa jako divadla. Architektura, urbanismus, zahrady, příroda; 4. Baroko v Čechách – české baroko?; 5. Vznik a působení uměleckých akademií – jejich vliv na proměny vizuální kultury, funkce umění a společenského postavení umělců; 6. Antropologický obrat kolem roku 1800 a jeho dopad ve vizuální kultuře Evropy- vizuální kultura občanské společnosti. Nová média; 7. Vizuální kultura klasicismu, biedermeieru, neoklasicismu: pojmy a obsahy. Zámecké zahrady – nový životní styl a pocit;				

	8. Objevování středověku na konci 18. století. Role historiků a umělců při utváření národních identit a národního kulturního dědictví; 9. Restaurování evropských katedrál – jako součást národních hnutí. Počátky institucionální památkové péče. Osobnosti a koncepty; 10. Doznívající klasicismus a nástup romantismu: příroda, národ, jedinec – význam pohledu; 11. Malířské a grafické dílo Francisca Goyi inspirací umělcům druhé poloviny 19. století; 12. Joseph Mallord Turner a jeho pozdní dílo s prvky odklonu od reality a předmětnosti; 13. Paul Cézanne a hledání čtvrtého rozměru, počátky destrukce zavedeného budování obrazového prostoru; 14. Historismus versus moderna v umění a architektuře a v péči o kulturní dědictví. Rozvíjející se památková ochrana a péče v habsburské monarchii, osobnosti Aloise Riegla a Maxe Dvořáka; 15. Impresionismus, Postimpresionismus - nová úloha světla v malbě - barevná skvrna; 16. Realismus a nově nastolovaná témata v oblasti vizuálního umění; 17. Salónní a akademické umění. Monumentální obrazy a panorámata jako dobová vizualizace historických a náboženských témat; 18. Symbolismus a dekadence, lartpourtartismus jako reakce na impresionismus a akademismus; 19. <u>Kubismus</u> – Pablo Picasso, Juan Gris, Georges Braque, základní principy nového vnímání a zobrazování předmětné skutečnosti; 20. Abstrakce, definice figurativního a nefigurativního umění, předmětné umění vers. obraz neviděného; 21. Duchamp a prvotní zdroj jeho tvorby v dílech kubistických umělců a pohyblivých obrázků Eadwearda <i>Muybridge</i>, readymade jako umělecké dílo, konceptualismus; 22. Expresionismus a fauvismus jako reakce na romantismus a akademismus, atmosféra fin de siècle, válečná zkušenost, Entartete Kunst, skupiny Die Brücke a Der Blaue Reiter; 23. Surrealismus, dada – Salvador Dalí, Max Ernst, Man Ray, Toyen, Jindřich Štyrský; 24. Britský a americký pop art - Eduardo Paolozzi a Richard Hamilton, Robert Rauschenberg a Jasper Johns; 25. Akční umění ,Body art, Land art, umění a veřejný prostor, performance a happening, Site-specific art; 26. Akční umění ,Body art, Land art, umění a veřejný prostor, performance a happening, Site-specific art; Minimalismus, neoplasticismus, Ruská avantgarda – Kazimir Malevič, Piet Mondrian, Vladimir Tatlin.
Studijní literatura	Povinná literatura: Baxandall, Michael. <i>Stíny a světlo</i> . Brno 2003. Foster, Hal - Kraussová, Rosalind - Bois, Yve-Alain - Buchloh, Benjamin H. D. <i>Umění po roce 1900</i> . Praha 2007. Francastel, Pierre. <i>Malířství a společnost, Výtvarný prostor od renesance ke kubismu</i> . Brno 2003. Golding, John. <i>Cesty k abstraktnímu umění</i> . Brno 2003. Chalupecký, Jindřich. <i>Evropa a umění</i> . Praha 2005.

Viñas, Salvado, M. *Současná teorie konzervování*. Pardubice 2015.

Doporučená literatura:

Baroko v Itálii - baroko v Čechách. Barocco in Italia, Barocco in Boemia : setkávání osobností, idejí a uměleckých forem : sborník příspěvků z italsko-českého sympozia, Praha 19.-21. dubna 1999. Praha 2003.

Bolom, Sixtus: *Kostel a obraz?: protestantské přístupy k architektuře a umění. Sixtus Bolom-Kotari*. In: Za Kralickou do Kralic, aneb, 400. výročí Bible kralické. Brno 2013, s. 163-188.

Drosteová, Magdalena. *Bauhaus*, Praha 2007.

Horyna, Mojmir: *Dientzenhoferovská architektura jako osobní styl a obecný slohový fenomén*. In: Slezsko. Perla v České koruně. Historie, kultura, umění. Praha 2007, s. 255-287.

Horyna, Mojmir: *Tvář barokní Čechie. Baroko v české krajině a historické paměti*. In: Sláva barokní Čechie. Umění, kultura a společnost 17. a 18. století. Praha 2001, s. 249-255.

Kesner, Ladislav. *Muzeum umění v digitální době: vnímání obrazů a prožitek umění v soudobé společnosti*. Praha 2000.

Kesner, Ladislav. *Vizuální teorie (Současné anglo-americké myšlení o výtvarných dílech)*. Praha 2005.

Klee, Paul. *Kunst-Lehre. Nauka o umění*. Praha 2009.

Leinz, Gottlieb. *Malířství 20. století*. Praha 1996.

Machalíková, Pavla. *Panorama a techniky iluze*. In: Člověk a stroj v české kultuře 19. století: sborník příspěvků z 32. ročníku sympozia k problematice 19. století. Plzeň, 23.-25. února 2012. Praha 2013, s. 103-114.

Moderní revue 1894-1925. Praha 1995.

Mondrian, Piet. *Lidem budoucnosti*. Praha 2002.

Musil, Roman - Filip, Aleš. *Zajatci hvězd a snů*. Praha 2000.

Osterwold. Timan. *Pop art*. Cologne 1991.

Petříček, Miroslav. *Myšlení obrazem*. Praha 2009.

Prahl, Roman, Winter, Tomáš (eds.). *Proměny dějin umění. Akta druhého sjezdu historiků umění*. Dolní Břežany 2007.

Preiss, Pavel: *Italští umělci v Praze. Renesance. Manýrismus. Baroko*. Praha 1986.

Preiss, Pavel: *Scénografie a jevištní obraz na předělu staletí a stylů: Josef Ignác Platzer mezi divadly v Praze a ve Vídni*. In: Mezi časy: kultura a umění v českých zemích kolem roku 1800: sborník příspěvků z 19. ročníku symposií k problematice 19. století, Plzeň, 4.-6. března 1999. Praha 2000, s. 234-262.

	Rezek, Petr. <i>K teorii plastičnosti</i> . Praha, 2004. Rezek, Petr. <i>Proklouznutí neboli smrt</i> . Praha 2014. Toman, Rolf: <i>Baroko. Architektura, plastika, malířství</i> . Praha 1999. Wood, Paul - Gaiger, Jason - Harrison, Charles (ed.). <i>Art in Theory, 1815-1900: An Anthology of Changing Ideas</i> . Hoboken 1998.	
Informace ke kombinované nebo distanční formě		
Rozsah konzultací (soustředění)		hodin
Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím		
Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek		
Doplňující údaje u předmětu obsahujícího odbornou praxi		
Přehled pracovišť, na kterých má být praxe uskutečňována		Smluvně zajištěno
Zajištění odborné praxe v cizím jazyce (u studijních programů uskutečňovaných v cizím jazyce)		

B-III – Charakteristika studijního předmětu				
Název studijního předmětu	Seminář k dějinám evropské kultury a vzdělanosti			
Typ předmětu	povinný předmět profilujícího základu		doporučený ročník / semestr	1ZS 1LS
Rozsah studijního předmětu	0/1, 0/1	hod.	2 x 7, 2 x 6 (čtrnáctidenní frekvence)	kreditů 4
Dvousemestrální předmět	Ano			
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence				
Způsob ověření studijních výsledků	Z, Z	Forma výuky	seminář	
Forma způsobu ověření studijních výsledků	Kombinace: písemná a ústní			
Další požadavky na studenta	Domácí příprava podle pokynů vyučujícího v rozsahu 2 hod. týdně v týdnech, kdy neprobíhá kontaktní výuka.			
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	Prof. PhDr. Jiří Pešek, CSc.			
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %			
Vyučující	Prof. PhDr. Jiří Pešek, CSc.			
Stručná anotace předmětu	Seminář rozvíjí a prohlubuje znalosti studentů získané v rámci přednášky Dějiny evropské kultury a vzdělanosti se zvláštním zřetelem k moderní době (cca od roku 1800 do současnosti). Proto budou pro něj studenty volena témata z tohoto časového rozmezí, a to s akcentem na evropskou dimenzi problematiky. Studenti pod vedením vyučujícího samostatně zpracují a v diskusi obhájí seminární práci v rozsahu 10 stran na téma dohodnuté s vyučujícím; tematika studentských prací a následných řízených diskusí bude volena tak, aby pokryla následující okruhy. 1. Proměny alfabetyzace evropského obyvatelstva od napoleonských válek; 2. Vytváření moderní kulturně komunikační struktury Evropy: knihtisk, knižní obchod, novinářství a časopisectví 19. století; 3. Modely evropské akademické vzdělanosti 19. a 20. stol. stol. v komparaci; 4. Akademicky vzdělaná inteligence jako kulturně aktivní vrstva společnosti; 5. Ženská a sociální emancipace prostřednictvím vzdělání a akulturace; 6. Proměny kulturního modu na přelomu 19. a 20. století: od slova a textu k vizualitě a akci (divadlo a film); 7. Sjednocování Evropy a evropostředního světa: utváření komunikační a osobnostní sítě vědy od poloviny 19. století; 8. Evropa a USA: výměna vzdělanosti, vědy a kulturních statků od americké občanské války dodnes; 9. Intelektuálové a politika: selhání intelektuálů tváří v tvář světovým válkám a diktaturám; 10. Vzdělanost v období radikálně socialistických diktatur; 11. Kultura a internacionální avantgarda – kultura a nacionalismus; 12. Amerikanizace a sovětizace evropské kultury, vzdělanosti a vědy poválečné doby;			

	13. Evoluční i revoluční proměny evropské kultury a vzdělanosti 60. let; 14. Krize a pokusy o obnovu evropské kultury a vzdělanosti: Od Magna charta universitarum 1988 po Bolognu 199 a její důsledky.
Studijní literatura	Povinná literatura: Pešek, Jiří (ed.), <i>Univerzity a vzdělání. Konsolidace vládnutí a podnikání v České republice a v Evropské unii III</i>. Praha 2002. Rüegg, Walter (ed.). <i>A history of the university in Europe, Vol. 3, Universities in the nineteenth and early twentieth centuries</i>. Cambridge 2004 Rüegg, Walter (ed.). <i>A history of the university in Europe, Vol. 4, Universities since 1945</i>. Cambridge 2011. Schorske, Carl E. <i>Videň na přelomu století</i>. Brno 2000. Doporučená literatura: Bosbach, Eva. <i>Von Bologna nach Boston? Perspektiven und Reformansätze in der Doktorandenausbildung anhand eines Vergleichs zwischen Deutschland und den USA</i>, Leipzig 2009. Gauthier, Laure –Traversier, Mélanie (edd.), <i>Mémoires urbaines. La musique dans les villes d'Europe (XVIe-XIXe siècles)</i>. Paris 2008. Charle, Christophe. <i>Théâtres en capitales. Naissance de la société du spectacle à Paris, Berlin, Londres et Vienne 1860-1914</i>. Paris 2008. Müller, Sven O.– Toelle, Jutta (edd.). <i>Bühnen der Politik. Die Oper in europäischen Gesellschaften im 19. und 20. Jahrhundert</i>, München 2008. Petrusek, Miroslav, <i>Společnost a kultura. Sociologické úvahy a eseje</i>. uspořádal Jiří Fiala. Praha 2012. Pine, Lisa. <i>Hitler's „National Community“. Society and Culture in Nazi Germany</i>. London 2007 Sinclair, Anne. <i>21, rue La Boétie</i>. Paris 2012.
Informace ke kombinované nebo distanční formě	
Rozsah konzultací (soustředění)	hodin
Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím	
Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek	
Doplňující údaje u předmětu obsahujícího odbornou praxi	

Přehled pracovišť, na kterých má být praxe uskutečňována	Smluvně zajištěno
Zajištění odborné praxe v cizím jazyce (u studijních programů uskutečňovaných v cizím jazyce)	

B-III – Charakteristika studijního předmětu					
Název studijního předmětu	Seminář k náboženským dějinám Evropy				
Typ předmětu	povinný předmět profilujícího základu			doporučený ročník / semestr	2ZS 2LS
Rozsah studijního předmětu	0/1, 0/1	hod.	2 x 7, 2 x 6 (čtrnáctidenní frekvence)	kreditů	4
Dvousemestrální předmět	Ano				
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence					
Způsob ověření studijních výsledků	Z, Z	Forma výuky	seminář		
Forma způsobu ověření studijních výsledků	Kombinace: písemná a ústní				
Další požadavky na studenta	Domácí příprava podle pokynů vyučujícího v rozsahu 2 hod. týdně v týdnech, kdy neprobíhá kontaktní výuka.				
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	Prof. PhDr. Zdeněk R. Nešpor, Ph.D.				
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %				
Vyučující	Prof. PhDr. Zdeněk R. Nešpor, Ph.D.				
Stručná anotace předmětu	Seminář rozšiřuje a prohlubuje znalosti získané v předmětu Náboženské dějiny Evropy II. s orientací na období 19., 20. a 21. století a středoevropský prostor; v zimním semestru je zaměřen na oblast církevní křesťanské zbožnosti, v letním semestru na proměny religiozity ve společnosti a jejich identifikaci prostřednictvím historických a sociálněvědních přístupů. Výuka probíhá formou aktivní participace studentů: řízené diskuse o ústních prezentacích a textech vzešlých z domácí práce studentů (samostatné i skupinové). 1. Typologie (moderních západoevropských) křesťanských církví a skupin; 2. Katolicismus 19.-21. století; 3. Církev odštěpené od ŘKC (starokatolíci, CČSH); 4. Protestantské (reformační) církve; 5. České evangelické církve; 6. Nonkonformistické církve; 7. Proměny evangelikálního milieu; 8. Teoretické a metodologické aspekty výzkumu náboženství; 9. Prameny historického výzkumu religiozity; 10. Religiozita ve sčítáních lidu; 11. Kvantitativní výzkumy náboženství; 12. Mezinárodní komparativní šetření (ISSP, EVS ad.); 13. Kvalitativní výzkumy náboženství.				

Studijní literatura	Povinná literatura: Filipi, Pavel. <i>Křesťanstvo</i> . Praha 1996 (a další vyd.). Krejčí, Jindřich – Leontiyeva, Yana (eds.). <i>Cesty k datům. Zdroje a management sociálněvědních dat v České republice</i> . Sociologické nakladatelství, Praha 2012. Nešpor, Zdeněk R. <i>Ne/náboženské naděje intelektuálů. Vývoj české sociologie náboženství v mezinárodním a interdisciplinárním kontextu</i> . Scriptorium, Praha 2008. Nešpor, Zdeněk R. – Vojtíšek, Zdeněk. <i>Encyklopedie menších křesťanských církví v České republice</i> . Praha 2015.	
	Doporučená literatura: Gallagher, Michael P. <i>Křesťanství a moderní kultura</i> . Velehrad 2004. Havelka, Miloš a kol. <i>Víra, kultura a společnost</i> . Červený Kostelec 2012. Lužný, Dušan – Nešpor, Zdeněk R. <i>Náboženství v menšině</i> . Praha 2008. Nešpor, Zdeněk R. a kol. <i>Náboženství v 19. století</i> . Praha 2010. Robbers, Gerhard a kol. <i>Stát a církev v zemích Evropské unie</i> . Praha 2002. Říčan, Rudolf. <i>Od úsvitu reformace k dnešku</i> . Praha 1947. Schulze Wessel, Marin. <i>Religion und religiöser Dissens</i> . München 2011. Václavík, David. <i>Sociologie nových náboženských hnutí</i> . Brno 2007. Vido, Roman. <i>Konec velkého vyprávění?</i> Brno 2011. Vojtíšek, Zdeněk. <i>Encyklopedie náboženských směrů a hnutí v České republice</i> . Praha 2004.	
	Informace ke kombinované nebo distanční formě	
	Rozsah konzultací (soustředění)	hodin
	Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím	
	Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek	
Doplňující údaje u předmětu obsahujícího odbornou praxi		
Přehled pracovišť, na kterých má být praxe uskutečňována		Smluvně zajištěno

Zajištění odborné praxe v cizím jazyce (u studijních programů uskutečňovaných v cizím jazyce)	

B-III – Charakteristika studijního předmětu					
Název studijního předmětu	Seminář k vizuální kultuře Evropy				
Typ předmětu	povinný předmět profilujícího základu		doporučený ročník / semestr	1ZS 1LS	
Rozsah studijního předmětu	0/1, 0/1	hod.	2 x 7, 2 x 6 (čtrnáctidenní frekvence)	kreditů	4
Dvousemestrální předmět	Ano				
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence					
Způsob ověření studijních výsledků	Z, Z	Forma výuky	seminář		
Forma způsobu ověření studijních výsledků	Kombinace: písemná a ústní				
Další požadavky na studenta	Domácí příprava podle pokynů vyučujících v rozsahu 2 hod. týdně v týdnech, kdy neprobíhá kontaktní výuka.				
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	Doc. ak. mal. Jaroslav Alt				
Zapojení garanta do výuky předmětu	50 %				
Vyučující	Doc. ak. mal. Jaroslav Alt – 50 % PhDr. Blanka Altová, PhD. – 50 % Oba vyučující jsou přítomni po celou dobu seminářů a vzájemně doplňují svůj výklad.				
Stručná anotace předmětu	Seminář rozšiřuje a prohlubuje znalosti získané v předmětu Vizuální kultura v evropské historii. V zimním semestru je zaměřen na podrobnější procvičení významu odborných pojmů, na metody a přístupy k památkám vizuální kultury. V semináři se dále rozvíjejí a prohlubují analýzy obrazových pramenů z programu PPZ. V letním semestru se seminář věnuje vybraným etapám proměn chápání obrazu jako takového, tzn. obrazu jako sestavy dílčích, vzájemně spolu komunikujících prvků (utváření si obrazu) a obrazu, v němž je budován specificky konstruovaný prostor (dvourozměrná obrazová plocha + třetí rozměr + čas). Tato problematika je zkoumána jak z pohledu tvůrce, tak pozorovatele. 1. Vizuální kultura – pojem a obsah: možnosti přenosu kulturních vzorců v období pravěku – středověku. Vybrané metody datace, formální analýzy, určení provenience. Příklady využití přírodních věd. Technologie, techniky, nástroje, materiály, suroviny; 2. Analýza a popis pramene in situ, nálezová dokumentace, vědecká ilustrace/fotodokumentace. Historická / umělecká / kulturní památka (definice hodnot) v muzeu a galerii. Repliky, reprodukce, výstavní a muzejní instalace, vizualizace – možnosti interpretací a kontexty. Dějiny restaurování - utváření obrazu minulosti; 3. Užití komparativní a typologické metody při analýze obrazových hmotných pramenů. Kulturní památky pravěku a starověku ve světových muzejních a galerijních sbírkách – dědictví národní, nebo světové? 4. Mezi textem a obrazem: obrazové básně v karolinské knižní malbě, ornamenty v irskoskotské knižní malbě; 5. Veraikony, svatolukášské ikony, milostné mariánské obrazy. Obrazy jako signum. Ikonografie – ikonologie;				

	6. Filippo Brunelleschi - perspektiva. Leon Battista Alberti - teorie a praxe. Jan van Eyck – magický realismus. Německé velké skládací oltáře. Konstrukce obrazového prostoru, klam oka.(Itálie – Nizozemí – Německo v 15. stol.); 7. Pohyb a čas v malbě, čtení z knihy Paula Cézanna <i>Čist přírodu</i>; 8. Monetova práce s barevnou skvrnou, využití vztahu sousedících a komplementárních tónů barevného spektra. Barevná skvrna a její haptická hodnota v malbě Vincenta van Gogha, tři základní barvy a jejich využití v barevné škále malby Vincenta van Gogha, linie a „barevné pole“ v díle Paula Gauguina, barva a její symbolika; 9. Nacházení čtvrtého rozměru v kubistické malbě, sochařství a architektuře, rozpohybování a dynamika nově definovaného obrazového prostoru; 10. Abstrahování v malbě Františka Kupky a Vasilije Kandinského, dynamika vztahu vertikály a horizontály; 11. Ready made v díle Marcela Duchampa a Josepha Beuyse; 12. Surrealismus ve fotografiích Eugéna Atgeta a Jindřicha Štyrského; 13. Základní myšlenkové principy tvorby Agnes Martin (čtení z textů A. Martin Writings – česká verze Nezkalená mysl).
Studijní literatura	Povinná literatura: Cézanne, Paul. <i>Čist přírodu</i>. Praha 2001. Didi-Huberman, Georges. <i>Před časem</i>. Brno 2008. Francastel, Pierre. <i>Malířství a společnost, Výtvarný prostor od renesance ke kubismu</i>. Brno 2003. Ingerle, Petr. <i>Příběh perspektivy. Dějiny jedné ideje. Od renesance k modernímu umění a myšlení</i>. Brno 2010. Kulka, Tomáš - Ciporanov, Denis (eds.). <i>Co je umění? Texty angloamerické estetiky 20. století</i>. Červený Kostelec 2010. Martin, Agnes. <i>Nezkalená mysl</i>. Praha 2000. Panofsky, Eerwin. <i>Význam ve výtvarném umění</i>. Praha 2013. Doporučená literatura: Alberti, Leonis B. <i>Deset knih o architektuře. Vita Leonis Baptistae Alberti</i>. Praha 1956. Assmann, Jan. <i>Kultura a paměť: písmo, vzpomínka a politická identita v rozvinutých kulturách starověku</i>. Praha 2001. Aumont, Jacques. <i>Obráz</i>. Praha 2005. Barthes, Roland. <i>Světlá komora / Poznámka k fotografii</i>. Praha 2005. Berger, John. <i>Způsoby vidění</i>. Praha 2016. Golding, John., <i>Cesty k abstraktnímu umění</i>. Brno 2003. Goodman, Nelson. <i>Jazyky umění: Nástin teorie symbolů</i>. Praha 2007. Heidegger, Martin. <i>Původ uměleckého díla</i>. Praha 2016. Chalupecký, Jindřich. <i>Umění a transcendence</i>. Revolver Revue č. 45, 2001.

Kaňáková Hladíková, Ludmila. <i>Moderní metody přístupu k pravěkému umění</i>. In: <i>Zaměřeno na středověk: Zdeňkovi Měřinskému k 60. narozeninám</i>. Praha 2010. Kesner, Ladislav. <i>Vizuální teorie (Současné anglo-americké myšlení o výtvarných dílech)</i>. Praha 2005. Kořán, Ivo. <i>Gotické veraikony a svatolukášské Madony v pražské katedrále</i>. In: <i>Umění. Časopis Ústavu dějin umění Akademie věd České republiky</i>. 1991 39, č. 4, 1991, s. 286-316. Ovčáčková, Lenka (ed.) a kol. <i>O původu kultury. Biologické, antropologické a historické koncepce kulturní evoluce</i>. Praha 2017. Pešina, Jaroslav, <i>Tektonický prostor a architektura u Giotta</i>. Praha 1945. Rezek, Petr. <i>K teorii plastičnosti</i>. Praha 2004. Royt, Jan - Hamsíková, Dagmar. <i>Slovník biblické ikonografie</i>. Praha 2006. Royt, Jan - Boček, Radovan - Šedinová, Hana. <i>Slovník symbolů: kosmos, příroda a člověk v křesťanské ikonografii</i>. Praha 1998. Royt, Jan. <i>Dějiny výtvarného (vizuálního) umění: "Zadání patří Otcům, provedení umělci"</i>. In: <i>Civilizace a dějiny: historie světa pohledem dvaceti českých vědců</i>. Praha 2013. Royt, Jan. <i>O původu svatolukášského obrazu</i>. In: <i>Umění a mistrovství. Pražská malířská bratrstva 1348-1783</i>. Praha 1997. Ungers, Lisolet, Pscheidtová, Blanka. <i>O architektech. Životy, díla, teorie. Alberti, Berlage, Boullée a Ledoux, Le Corbusier, Fischer z Erlachu, Ginzburg, Kahn, Jefferson, Loos, Mies van der Rohe, Palladio, Rossi, Schinkel, Smithsoniani, Ungers, Venturi a Scott-Brownová, Vitruvius, Wren, Wright</i>. Praha 2004. Vacková, Jarmila. <i>Van Eyck..</i> Praha 2005. Vašíček, Zdeněk, <i>Jak se dělají filosofie</i>. Praha 2012. Voit, Petr. <i>Encyklopedie knihy: starší knihtisk a příbuzné obory mezi polovinou 15. a počátkem 19. století. Papír, písmo a písmolijectví, knihtisk a jiné grafické techniky, tiskaři, nakladatelé, knihkupci, ilustrátoři a kartografové, literární typologie, textové a výtvarné prvky knihy, knižní vazba, knižní obchod</i>. Praha 2006.		
Informace ke kombinované nebo distanční formě		
Rozsah konzultací (soustředění)		hodin
Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím		
Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek		

Doplňující údaje u předmětu obsahujícího odbornou praxi	
Přehled pracovišť, na kterých má být praxe uskutečňována	Smluvně zajištěno
Zajištění odborné praxe v cizím jazyce (u studijních programů uskutečňovaných v cizím jazyce)	

B-III – Charakteristika studijního předmětu					
Název studijního předmětu	Proseminář kulturních dějin				
Typ předmětu	povinný předmět profilujícího základu			doporučený ročník / semestr	1ZS 1LS
Rozsah studijního předmětu	0/1, 0/1	hod.	2 x 7, 2 x 6 (čtrnáctidenní frekvence)	kreditů	4
Dvousemestrální předmět	Ano				
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence					
Způsob ověření studijních výsledků	Z, Z	Forma výuky	proseminář		
Forma způsobu ověření studijních výsledků	Kombinace: písemná a ústní				
Další požadavky na studenta	Domácí příprava podle pokynů vyučujícího v rozsahu 2 hod. týdně v týdnech, kdy neprobíhá kontaktní výuka.				
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	Prof. PhDr. Zdeněk R. Nešpor, Ph.D.				
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %				
Vyučující	Prof. PhDr. Zdeněk R. Nešpor, Ph.D.				
Stručná anotace předmětu	Cílem prosemináře je naučit studenty základům akademické práce, respektive tyto základy získané během dřívějšího studia systemizovat a podřídit potřebám studia a výzkumu v oblasti evropských kulturních dějin. V letním semestru proseminář cílí k přípravě, prezentaci a veřejné obhajobě akademických i aplikovaných badatelských projektů prostřednictvím konkrétních příkladů diplomních projektů studentů. Výuka probíhá formou řízených diskusí o ústních prezentacích a textech vzešlých z domácí práce studentů (samostatné i skupinové), rámovaných krátkými systematickými shrnutími ze strany vyučujícího. 1. Úvod do akademické práce s informacemi, její etika; 2. Vědecké knihovny a časopisy; 3. Internetové zdroje v akademické práci; 4. Archivy a archivní výzkum; 5. Metodologické otázky terénního výzkumu; 6. Citace a jejich využití v akademické práci; 7. Recenze odborných textů; 8. Příprava projektu, volba tématu, pramenů a metod; 9. Typy humanitní a společenskovední analýzy; 10. Struktura a styl DP a jiných typů projektů; 11. Psaní DP I. – časový rozvrh, pracovní systém; 12. Psaní DP II. – vlastní psaní, finalizace, obhajoba; 13. Další typy vědeckých výstupů – konferenční prezentace, článek, kniha.				

Studijní literatura	Povinná literatura:	
	Burke, Peter. <i>Co je kulturní historie?</i> Praha 2011.	
	Šanderová, Jadwiga. <i>Jak číst a psát odborný text ve společenských vědách.</i> Praha 2007.	
	Doporučená literatura:	
	Bůžek, Václav. <i>Úvod do studia dějepisu.</i> České Budějovice 1994.	
	Čermák, Ivo – Řiháček, Tomáš – Hytych, Roman (eds.). <i>Kvalitativní analýza textů: čtyři přístupy.</i> Brno 2013.	
	Dressel, Gert. <i>Historische Anthropologie.</i> Wien 1996.	
	Eco, Umberto. <i>Jak napsat diplomovou práci.</i> Olomouc 1997.	
	Eibach, Joachim – Lottes, Gunther (eds.). <i>Kompass der Geschichtswissenschaft. Göttingen 2002. Geschichte Online.</i> Wien – Köln – Wiemar 2006.	
	Hanuš, Jiří. <i>Pozvání ke studiu církevních dějin.</i> Brno 1999.	
Nodl, Martin – Tinková, Daniela (eds.). <i>Antropologické přístupy v historickém bádání.</i> Praha 2007.		
Silverman, David. <i>Ako robiť kvalitatívny výskum.</i> Bratislava 2005.		
Storchová, Lucie - Horský, Jan a kol. <i>Paralely, průsečíky, mimoběžky.</i> Praha 2009.		
Strauss, Anselm L. – Corbinová, Juliet M. <i>Základy kvalitativního výzkumu.</i> Brno 1999.		
Informace ke kombinované nebo distanční formě		
Rozsah konzultací (soustředění)		hodin
Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím		
Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek		
Doplňující údaje u předmětu obsahujícího odbornou praxi		
Přehled pracovišť, na kterých má být praxe uskutečňována	Smluvně zajištěno	

Zajištění odborné praxe v cizím jazyce (u studijních programů uskutečňovaných v cizím jazyce)

B-III – Charakteristika studijního předmětu					
Název studijního předmětu	Diplomní seminář kulturních dějin				
Typ předmětu	povinný předmět profilujícího základu			doporučený ročník / semestr	2ZS 2LS
Rozsah studijního předmětu	0/1, 0/1	hod.	2 x 7, 2 x 6 (čtrnáctidenní frekvence)	kreditů	4
Dvousemestrální předmět	Ano				
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence					
Způsob ověření studijních výsledků	Z, Z	Forma výuky	seminář		
Forma způsobu ověření studijních výsledků	Kombinace: písemná a ústní				
Další požadavky na studenta	Domácí příprava podle pokynů vyučujícího v rozsahu 2 hod. týdně v týdnech, kdy neprobíhá kontaktní výuka.				
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	Prof. PhDr. Jiří Pešek, CSc.				
Zapojení garanta do výuky předmětu	50 %				
Vyučující	Prof. PhDr. Jiří Pešek, CSc. – 50 % PhDr. Blanka Altová, PhD. – 50 %				
Stručná anotace předmětu	Seminář navazuje na znalosti a dovednosti získané studenty v rámci předmětu Proseminář kulturních dějin, slouží k přípravě závěrečné magisterské práce v tematickém okruhu Kulturní dějiny Evropy. Výuka probíhá formou prezentace domácí práce studentů před ostatními kolegy, vedené a usměrňované oběma vyučujícími, a následných řízených diskusí. Úkolem semináře je přitom v první fázi vygenerování realizovatelných konceptů diplomních projektů. Následně má kurs koordinovat vznikající magisterské práce a umožnit studentům diskutovat a obhajovat své výzkumy v seminárním kolektivu. Cílem je hlubší studentské pochopení pramenného, teoretického a metodologického zázemí každého ze zpracovávaných témat a jeho nasměrování k soubornější vizi celého oboru. Úkolem každého studenta, který samostatně zpracovává své téma pod vedením určeného pedagoga, je jednou za semestr (v optimálním případě za účasti svého vedoucího) přednést referát z připravované práce a „obhájit“ svůj postup v diskusi s účastníky i pedagogy vedoucími seminář. Účelem kursu je neponechávat studenta s tématem „o samotě“ – tj. jen v dialogu se školitelem, dále cestou diskusní účasti na semináři jeho vtahování do širšího okruhu témat oboru. Každý účastník tím zároveň získává dovednost konfrontovat své představy s nároky, dotazy a případně námitkami vedoucích semináře i ostatních studentů, potažmo širší akademické obce.				

Studijní literatura	Povinná a doporučená literatura:	
	Konkrétní povinná a doporučená literatura není předepsána, v obecné rovině je totožná s literaturou požadovanou k předmětu Proseminář kulturních dějin. Další povinná a doporučená literatura vyplývá z tematického a teoreticko-metodologického zaměření jednotlivých diplomních projektů, takto bude příslušným studentům jednotlivě zadávána (v rozsahu 4 knižní tituly nebo ekvivalent časopiseckých studií za rok).	
Informace ke kombinované nebo distanční formě		
Rozsah konzultací (soustředění)		hodin
Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím		
Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek		
Doplňující údaje u předmětu obsahujícího odbornou praxi		
Přehled pracovišť, na kterých má být praxe uskutečňována		Smluvně zajištěno
Zajištění odborné praxe v cizím jazyce (u studijních programů uskutečňovaných v cizím jazyce)		

B-III – Charakteristika studijního předmětu					
Název studijního předmětu	Knížní kultura novověku				
Typ předmětu	povinně volitelný			doporučený ročník / semestr	1ZS 1LS
Rozsah studijního předmětu	2/0, 2/0	hod.	2 x 13, 2 x 13	kreditů	5
Dvousemestrální předmět	Ano				
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence					
Způsob ověření studijních výsledků	Z, Zk	Forma výuky	přednáška		
Forma způsobu ověření studijních výsledků	písemná				
Další požadavky na studenta					
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	Prof. PhDr. Jiří Pešek, CSc.				
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %				
Vyučující	Prof. PhDr. Jiří Pešek, CSc.				
Stručná anotace předmětu	Přednáška sleduje dějiny knihtisku, knižního obchodu a veřejného i soukromého knihovnictví i čtenářství od poloviny 15. století (novověk jako doba knihtisku) až do počátku 21. století. Problematika je chápána jako kulturní dějiny knižní komunikace, přičemž kniha je tu vnímána jako mimořádně komplexní téma literární, výtvarné, hudební, technické i obchodní povahy, nadto konotované do oblasti religijní, nacionální, etatické atd. 1. Předpoklady a předstupně vynálezu knihtisku; 2. Monotypy a tisk pohyblivými literami; 3. Johannes Gensfleisch, řečený Gutenberg; 4. Expanse knihtisku v Evropě do počátku 16. stol.; 5. Aldus Manutius; 6. Evropská odbytová krize tištěné knihy okolo r. 1500; 7. Knihotisk a reformace: vzájemné podmínky úspěchu; 8. Počátky českého knihtisku a jeho rozvoj ve stínu německého a italského importu; 9. Koberbergovo norimberské a Drachovo lipské impérium a stř. Evropa; 10. Polský knihtisk raného novověku; 11. Evropský židovský knihtisk 15. a 16. století; 12. Pražská a amsterdamská Haggadah jako vlajkové lodi hebrejské ilustrované knihy; 13. Vztahy křesťanské, hebrejské a jiddiš knižní produkce; 14. Český knihtisk „dlouhého“ 16. století v evropském kontextu; 15. Plantinova tiskárna jako vlajková loď Evropy okolo r. 1600; 16. Evropský oběh tištěné knihy raného novověku; 17. Knihotisk a censura v proměnách staletí; 18. Kniha a její funkce v životě a příbytku člověka 16.-20. století; 19. Proměny cenových relací knihy v průběhu století; 20. „Encyklopedie aneb Racionální slovník věd, umění a řemesel“ 1751-1765; 21. Proměny čtenářství v 19. století;				

	22. Exploze knižní výroby i spotřeby po překonání analfabetismu evropské společnosti okolo r. 1900; 23. Pálení knih v dějinách, zejména pak ve 20. století; 24. Samizdat; 25. Kniha v konkurenci s elektronickými médii; 26. Krize čtenářství na počátku 20. stol.
Studijní literatura	Povinná literatura: Bohatcová, Mirjam. <i>Česká kniha v proměnách staletí</i>. Praha 1990. Voit, Petr. <i>Encyklopedie knihy. Starší knihtisk a obory příbuzné</i>. Praha 2006. Doporučená literatura: Benzing, Josef. <i>Die Buchdrucker des 16. und 17. Jahrhunderts in deutschen Sprachgebiet</i>. Wiesbaden 2007. Lyons, Martyn. "A History of Reading and Writing in the Western World." New York 2010. Schiffrin, André. <i>The Business of Books: How the International Conglomerates Took Over Publishing and Changed the Way We Read</i>, New York 2000. Schrage, Jan-Felix. <i>Der Wandel des Buchhandels durch Digitalisierung und Internet</i>. Discussion Paper. Stuttgart 2011. Wittmann, Reinhard. <i>Geschichte des deutschen Buchhandels</i>. München 1999.
Informace ke kombinované nebo distanční formě	
Rozsah konzultací (soustředění)	hodin
Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím	
Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek	
Doplňující údaje u předmětu obsahujícího odbornou praxi	
Přehled pracovišť, na kterých má být praxe uskutečňována	Smluvně zajištěno

Zajištění odborné praxe v cizím jazyce (u studijních programů uskutečňovaných v cizím jazyce)	

B-III – Charakteristika studijního předmětu					
Název studijního předmětu	Křesťanství				
Typ předmětu	povinně volitelný			doporučený ročník / semestr	2ZS 2LS
Rozsah studijního předmětu	2/0, 2/0	hod.	2 x 13, 2 x 13	kreditů	5
Dvousemestrální předmět	Ano				
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence					
Způsob ověření studijních výsledků	Z, Zk	Forma výuky	přednáška		
Forma způsobu ověření studijních výsledků	písemná				
Další požadavky na studenta					
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	Prof. PhDr. Zdeněk R. Nešpor, Ph.D.				
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %				
Vyučující	Prof. PhDr. Zdeněk R. Nešpor, Ph.D.				
Stručná anotace předmětu	Předmět představuje úvod do křesťanské teologie a spirituality pro neteology, postavený na historickém a sociálněantropologickém základě. Cílem je přiblížit obecně sdílený základ křesťanské víry, symboliky a myšlenkového světa a jeho místní a časové proměny, včetně sociálně a kognitivně stratifikovaných podob (intelektuální, elitní a lidová zbožnost atd.). Výklad je koncipován tak, aby navazoval na poznatky, které studenti získají v rámci předmětu Náboženské dějiny Evropy I. a II., a prohluboval je; mezi oběma předměty nedochází k duplicitám. 1. Křesťanství jako předmět teologického a historického studia; 2. Židovské kořeny křesťanství; 3. Ježíš a jeho doba; 4. Formování křesťanské církve; 5. Konfrontace s židovským, helénským a římským světem; 6. Křesťanský kánon I. – NZ; 7. Křesťanský kánon II. – SZ; 8. Christologie; 9. Starověká symbola; 10. Ortodoxie a heterodoxie ve starověku; 11. Konstantinovský obrat, formování instituce papežství; 12. Ekumenické koncily, staré orientální církve; 13. Patristika; 14. Schisma Východ – Západ, pravoslavné křesťanství; 15. Monasticismus; 16. Křížové výpravy; 17. Středověká scholastika a mystika; 18. Heterodoxní proudy evropského středověku; 19. Lidová zbožnost evropského středověku a raného novověku; 20. Teologie a eklesiologie evropské reformace;				

	21. Křesťanské církve a skupiny; 22. Disciplinace raně novověkého a moderního křesťanstva; 23. Zamořské misie; 24. Křesťanské církve v konfrontaci s moderním světem; 25. Sociální nauky křesťanských církví; 26. Současné proudy křesťanské teologie a filosofie.
Studijní literatura	Povinná literatura: Filipi, Pavel. <i>Křesťanstvo</i>. Brno 1998 (a další vyd.). Lane, Tony. <i>Dějiny křesťanského myšlení</i>. Praha 1996. Ratzinger, Josef. <i>Úvod do křesťanství</i>. Kostelní Vydří 2007. Sokol, Jan. <i>Člověk a svět očima Bible</i>. Praha 1993. Doporučená literatura: Bič, Miloš. <i>Ze světa Starého zákona I.–II.</i> Praha 1986-89. Brown, Raymond E. <i>Ježíš v pohledu Nového zákona</i>. Praha 1998. Hanuš, Jiří (ed.) <i>Eseje o povaze církevních dějin</i>. Brno 2012. Harnack, Adolf von. <i>Dějiny dogmatu</i>. Praha 1903 (a další vyd.). Hazlett, Ian(ed.). <i>Rané křesťanství</i>. Brno 2009. Johnson, Paul. <i>Dějiny křesťanství</i>. Brno 1999. Molnár, Amedeo – Říčan, Rudolf. <i>12 století církevních dějin</i>. Praha 1988 (a další vyd.). Pokorný, Petr. <i>Literární a teologický úvod do Nového zákona</i>. Praha 1993. Rendtorff, Rolf. <i>Hebrejská Bible a dějiny</i>. Praha 2015. Suchánek, Drahomír – Drška, Václav. <i>Církevní dějiny</i>. Praha 2013. Troeltsch, Ernst. <i>Die Soziallehren der Christlichen Kirchen und Gruppen</i>. Tübingen 1912 (a další vyd.). Vouga, Francois. <i>Teologie Nového zákona</i>. Jihlava 2009.
Informace ke kombinované nebo distanční formě	
Rozsah konzultací (soustředění)	hodin
Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím	
Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek	

--

Doplňující údaje u předmětu obsahujícího odbornou praxi	
Přehled pracovišť, na kterých má být praxe uskutečňována	Smluvně zajištěno
Zajištění odborné praxe v cizím jazyce (u studijních programů uskutečňovaných v cizím jazyce)	

B-III – Charakteristika studijního předmětu					
Název studijního předmětu	Islám				
Typ předmětu	povinně volitelný			doporučený ročník / semestr	2ZS 2LS
Rozsah studijního předmětu	2/0, 2/0	hod.	2 x 13, 2 x 13	kreditů	5
Dvousemestrální předmět	Ano				
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence					
Způsob ověření studijních výsledků	Z, Zk	Forma výuky	přednáška		
Forma způsobu ověření studijních výsledků	písemná				
Další požadavky na studenta					
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	Prof. PhDr. Zdeněk R. Nešpor, Ph.D.				
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %				
Vyučující	Prof. PhDr. Zdeněk R. Nešpor, Ph.D.				
Stručná anotace předmětu	Islám a muslimská civilizace jsou v historické perspektivě i v současnosti vedle židovství nejvýznamnějším „druhým“, s nímž je konfrontována (post-)křesťanská Evropa. Předmět proto seznamuje se základními prvky muslimské kultury, náboženství a každodenního života na historickém a sociálněantropologickém základě. Kromě výkladu islámu jako náboženského a sociálního systému je výklad zaměřen i na dějiny muslimské civilizace, které nejsou systematicky sledovány v jiných předmětech SP. 27. Uvedení do studia náboženství, dějin a kultury muslimské civilizace; 28. Před-Muhammádovská arabská civilizace; 29. Muhammad a jeho proroctví; 30. Období čtyř pravověrných chalífů; 31. Korán a sunna; 32. Islám jako náboženství I. – základy věrouky; 33. Islám jako náboženství II. – pět pilířů víry; 34. Islám jako náboženství III. – základy šarí'y; 35. Ší'a, cháridža a další odštěpené skupiny; 36. Dějiny 'ummy v Umajjovském období; 37. Muslimská kultura za Umajjovců; 38. Kontakty Západu s muslimy; 39. Dějiny 'ummy za vlády Abbásovců; 40. Rozvoj filosofie a vědy za vlády Abbásovců; 41. Islámská mystika; 42. Osudy 'ummy v období turecké převahy; 43. Islám na Balkáně; 44. Islámské výboje a misie do Asie a Afriky; 45. Období stagnace a setkání se západní kulturou; 46. Evropský kolonialismus;				

	47. Zrod moderního islámu; 48. Nahda a salafija; 49. Moderní islám na Indickém subkontinentu; 50. Íránská islámská revoluce; 51. Muslimská imigrace do západní Evropy; 52. Tzv. islámský fundamentalismus.
Studijní literatura	Povinná literatura: Kropáček, Luboš. <i>Duchovní cesty islámu</i> . Praha 1993 (a další vyd.). Mendel, Miloš. <i>Malá encyklopedie islámu a muslimské společnosti</i> . Praha 2009. Doporučená literatura: Gombár, Eduard. <i>Moderní dějiny islámských zemí</i> . Praha 1999. Kepel, Gilles. <i>Boží pomsta</i> . Brno 1996. <i>Korán</i> . Ed. I. Hrbek. Praha 1972 (a další vyd.). Kropáček, Luboš. <i>Islámský fundamentalismus</i> . Praha 1996. Kropáček, Luboš. <i>Súfismus</i> . Praha 2008. Mendel, Miloš. <i>Arabské jaro</i> . Praha 2015. Mendel, Miloš. <i>Islám – ideál a skutečnost</i> . Praha 2002. Mendel, Miloš – Ostránský, Bronislav – Rataj, Tomáš. <i>Islám v srdci Evropy</i> . Praha 2007. Sládek, Karel a kol. <i>Křesťanství a islám v liberálním státu</i> . Červený Kostelec 2011. Tauer, Felix. <i>Svět islámu</i> . Praha 1984. Watt, William M. <i>The Influence of Islam on Medieval Europe</i> . Edinburgh 1972.
Informace ke kombinované nebo distanční formě	
Rozsah konzultací (soustředění)	hodin
Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím	
Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek	
Doplňující údaje u předmětu obsahujícího odbornou praxi	
Přehled pracovišť, na kterých má být praxe uskutečňována	Smluvně zajištěno

Zajištění odborné praxe v cizím jazyce (u studijních programů uskutečňovaných v cizím jazyce)	

B-III – Charakteristika studijního předmětu					
Název studijního předmětu	Dějiny idejí: Evropa, národ, svět				
Typ předmětu	povinně volitelný			doporučený ročník / semestr	1ZS
Rozsah studijního předmětu	2/0	hod.	2 x 13	kreditů	3
Dvousemestrální předmět	Ne				
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence					
Způsob ověření studijních výsledků	Zk	Forma výuky	Přednáška		
Forma způsobu ověření studijních výsledků	ústní				
Další požadavky na studenta					
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	Prof. Mgr. Miloš Havelka, CSc.				
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %				
Vyučující	Prof. Mgr. Miloš Havelka, CSc.				
Stručná anotace předmětu	Předmět představuje uvedení do dějin idejí prostřednictvím výkladu o teoretickém a společenském zázemí, aplikaci a vývoji konstitutivních ideologických prvků evropské a české kultury v období od 18. do 20. století. 1. Teoreticko-metodologické předpoklady: historické vědomí, filosofie dějin (obsahově a formálně); dějiny idejí jako obor; ideje a politika; systém vědění jako ideal; 2. Preosvícenství: vznik pojmu společnost jako prostoru mezi individuem a státem; objevení budoucnosti jako zvláštní sféry života; “spor starého s novým” a zvláštní hodnota nového; 3. Osvícenství a romantika I.: společnost a racionalita, rozum a kritika; “rozdvojení” člověka a světa, přírody a ducha” vědecké objektivitu a lidského nitra; odlišení věd o výtvorech přírody a věd o výtvorech lidského ducha; vysvětlení a porozumění; 4. Osvícenství a romantika II.: Kant; “filosofický radikalismus” (Malthus, Bentham, James Mill, J. St. Mill) a německá klasika (Schelling, Hegel); příčiny a důvody. Filosofie dějin jako romantický projekt (Novalis); 5. Biedermaier: zásada legitimacy, vláda zákona, zkušenosti a tradice; Herbartismus, vznik historismu; 6. Epocha revolucí (1789 – 1848): politická emancipace a průmyslová revoluce; vědění a technika; vzestup společenských věd; 7. Civilizační procesy: modernizace, sekularizace, urbanizace, demokratizace, racionalizace, vzestup věd o společnosti, víra v pokrok; 8. Kapitalismus: účelová a hodnotová racionalita, buržoazie a proletariát, měšťanské hodnoty, nové mentality, citoyen a bourgeois, občanská společnost; 9. Svoboda a organizace: liberalismus, konzervatismus, socialismus; postavení ekonomie ve výkladech světa (skotské osvícenství, G.W.F. Hegel, K. Marx);				

	10. Národy a nacionalismus: “státní národy”, národy jako výsledek “sjednocování”, evropské „malé národy“ a tři fáze jejich vzestupu, národnost jako volba, národní státy a národní hospodářství; 11. Konec metafysiky: “zvědečtění” vědy a “historizace” dějin, marxismus, filosofie života, utilitarismus, darwinismus, pozitivismus; 12. Imperialismus: koloniální dělení světa a jeho “europeizace”; 13. Kulturní kritika: morální statistika, kritika civilizace (Masarykova Sebevražda, Hubert Gordon Schauer), ideologie a genealogie.
--	--

Studijní literatura	Povinná literatura: Heer, Friedrich. <i>Evropské duchovní dějiny</i>. Praha 2014, kap. XX: Šifry naší doby. s. 618 – 670. Loewenstein, Bedřich. <i>Víra v pokrok, Dějiny jedné ideje</i>. Praha 2009, kap. 6: Disciplína a svoboda a 7: Ekonomie a morálka. Rapport, Michael. <i>Evropa XIX. století</i>. Praha 2011. Doporučená literatura: Croce, Benedetto. <i>Evropa v XIX. století</i>. Praha 1938. Doormann, Maarten. <i>Romantický řád</i>. Praha: 2008, kap. 1 a 2. Marek, Jaroslav. <i>Česká moderní kultura</i>. Praha 1998. Russel, Bertrand. <i>Svoboda a organizace. 1814 – 1914</i>. Praha 1948.
----------------------------	---

Informace ke kombinované nebo distanční formě		
Rozsah konzultací (soustředění)		hodin
Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím		
Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek		

Doplňující údaje u předmětu obsahujícího odbornou praxi	
Přehled pracovišť, na kterých má být praxe uskutečňována	Smluvně zajištěno

Zajištění odborné praxe v cizím jazyce (u studijních programů uskutečňovaných v cizím jazyce)

--

B-III – Charakteristika studijního předmětu					
Název studijního předmětu	Dějiny pojmů a idejí				
Typ předmětu	povinně volitelný			doporučený ročník / semestr	1LS
Rozsah studijního předmětu	2/0	hod.	2 x 13	kreditů	3
Dvousemestrální předmět	Ne				
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence					
Způsob ověření studijních výsledků	Zk	Forma výuky	přednáška		
Forma způsobu ověření studijních výsledků	ústní				
Další požadavky na studenta					
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	Doc. PhDr. Jan Horský, Ph.D.				
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %				
Vyučující	Doc. PhDr. Jan Horský, Ph.D.				
Stručná anotace předmětu	Předmět metodologicky vychází z postupů tradičních škol dějin pojmů a idejí (např. Cambridgeské školy a školy <i>Geschichtliche Grundbegriffe</i>), dějin (přírodních) věd a sociologie vědění. Pozornost je zaměřena (a) na představení základních teoretických východisek a postupů dějin pojmů a idejí (od klasických německých <i>Geistesgeschichte</i> po současnou historickou sémantiku, s důrazem na postupy autorů jako je E. Cassirer, Th. S. Kuhn, M. Foucault, R. Koselleck, Q. Skinner další). Dále (b) jsou tyto postupy představeny při jejich uplatnění na vybrané pojmy (ideje), jejichž dějinná proměna vypovídá o základní restrukturaaci kosmologických, fyzikálních, biologických a psychologických myšlenkových soustav od renesance po modernu. Konečně (c) jsou ukazovány důsledky tohoto vývoje pro situování se moderního západního člověka ve světě a jejich případný konstitutivní vliv na restrukturaaci socio-kulturního pole. 1. Metody dějin pojmů a idejí; 2. "Pojem" v rámci vývoje "ideje" v kontextu (vývoje) "ducha" (klasické německé <i>Geistesgeschichte</i>, Cassirer); 3. Pojem v kontextu paradigmatu (Kuhn); 4. Pojem a diskursivní formace (Foucault); 5. Historická sémantika, od "pojmů" k "sémantickým polím"; 6. Pojmy (jazyk) jako faktor i indikátor socio-kulturních strukturací a vývojových proměn (Koselleck, škol <i>Geschichtliche Grundbegriffe</i>); 7. Performativita pojmů (slov, jazyka - Skinner); 8. Renesance a nová věda 17. století, přeznačení základních kosmologických a fyzikálních pojmů ("prostor", "gravitace", "síla", "pole" atd.), "otevření vesmírného prostoru"; 9. Objevení geologického "času", "zestárnutí světa", restrukturalizace				

	dějinného času; 10. Pojem "evoluce", "změna", "pokrok"; 11. Pojmy "přirozenost" a "humanita"; 12. Medicinalizace "duše", psychologizace a sociologizace (tradičních, posvátných) hodnot; 13. Tradiční antropocentrismus versus moderní člověk ve vyvíjejícím se světě.	
Studijní literatura	Povinná literatura: Havelka, Miloš. <i>Ideje - dějiny - společnost. Studie k historické sociologii vědění</i>. Brno 2010. Horský, Jan. <i>Pojem</i>, in: Lucie Storchová et al., <i>Koncepty a dějiny. Proměny pojmů v současné historické vědě</i>. Praha 2014, s. 51-60. Koyré, Alexandre. <i>Od uzavřeného světa k nekonečnému vesmíru</i>, Praha 2004. Doporučená literatura: Beneš, Zdeněk. <i>Pojmy jako předmět historiografického studia. (Příklad: Gollova historická škola a její zakladatel)</i>, Český časopis historický 93, 1995, s. 359-395. Cassirer, Ernst. <i>Die Philosophie der Aufklärung</i>, Hamburg 2007. Foucault, Michel. <i>Archeologie vědění</i>, Praha 2002. Horský, Jan. <i>Formování moderní vědy</i>, in: Marie Šedivá-Koldinská - Ivo Cerman a kol., <i>Základní problémy studia raného novověku</i>, Praha 2013, s. 649-669. Horský, Zdeněk. <i>Koperník a české země. Soubor studií o renesanční kosmologii a nové vědě</i>, Červený Kostelec 2011. Koselleck, Reinhart. <i>Vergangene Zukunft. Zur Semantik geschichtlicher Zeiten</i>, Frankfurt am Main 2000. Nešpor, Zdeněk R.. <i>Ne/náboženské naděje intelektuálů. Vývoj české sociologie náboženství</i>, Praha 2008. Rádl, Emanuel. <i>Dějiny biologických teorií novověku I.-II.</i> Praha 2006. Tinková, Daniela. <i>Tělo, věda, stát. Zrození porodnice v osvětské Evropě</i>. Praha 2010.	
Informace ke kombinované nebo distanční formě		
Rozsah konzultací (soustředění)		hodin
Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím		
Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek		

--

Doplňující údaje u předmětu obsahujícího odbornou praxi	
Přehled pracovišť, na kterých má být praxe uskutečňována	Smluvně zajištěno
Zajištění odborné praxe v cizím jazyce (u studijních programů uskutečňovaných v cizím jazyce)	

B-III – Charakteristika studijního předmětu					
Název studijního předmětu	Teorie kulturní evoluce a dějiny kultury				
Typ předmětu	povinně volitelný			doporučený ročník / semestr	2ZS
Rozsah studijního předmětu	2/0	hod.	2 x 13	kreditů	3
Dvousemestrální předmět	Ne				
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence					
Způsob ověření studijních výsledků	Zk	Forma výuky	přednáška		
Forma způsobu ověření studijních výsledků	ústní				
Další požadavky na studenta					
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	Doc. PhDr. Jan Horský, Ph.D.				
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %				
Vyučující	Doc. PhDr. Jan Horský, Ph.D.				
Stručná anotace předmětu	Předmět vychází ze širokého pojetí kultury (coby sémiotického systému či systému hodnot) a je zaměřen jednak na představení základního vývoje výzkumu kultury a její evoluce, resp. jejích dějin (a to jak na půdě humanitních věd, tak ale také i v rámci přírodovědné perspektivy), jednak na situování (v historických vědách užívané) analytické kategorie "kultury" do systému dalších kategorií ("civilizace", "mentalita", "přirozenost") a konečně na představení některých příkladů kulturně-dějinných proměn, jež jsou považovány za jedny z konstitutivních prvků západní modernity. 1. Základní koncepce "kultury", kultura jako sémiotický systém, kultura jako systém hodnot; 2. Pojmové distinkce: "kultura" - "příroda"; "kultura" - "civilizace", "společnost"; 3. Koevoluce genů a kultury; vliv kulturního vývoje na (biologický, psychický, sociální) vývoj člověka; 4. Náčrt dějin biologických a antropologických teorií (vývoje) kultury; 5. Náčrt dějin dějepisu kultury I. (od 18. do poloviny 20. století); 6. Náčrt dějin dějepisu kultury II. (dějiny mentalit, historická antropologie, <i>New Cultural History</i>); 7. Od celistvosti kulturních epoch k rozrůznění elitní a lidové kultury (popř. subkultury či kontrakultury), od jednodlitosti kulturního vývoje k parciálním procesům kulturních změn; 8. Základní metody výzkumu evoluce a dějin kultury, diachronní a synchronní perspektiva, kulturní komparace; 9. Příklad: proces tzv. axiální transformace; 10. Příklad: Eliasův civilizační proces; 11. Příklad: Weberův a Gauchetův proces odkouzlení světa; 12. Procesy kulturně-dějinných proměn jako konstitutivní prvky modernity				

	Západu ve vztahu k sociálním institucím a strukturám a ve vztahu k psychické struktuře individuí; 13. Co může dějepisectví kultury nabídnout do diskuse s biologickými a antropologickými teoriemi (evoluce) kultury.	
Studijní literatura	Povinná literatura: Burke, Peter. <i>Co je kulturní historie?</i>. Praha 2011. Burke, Peter. <i>Variety kulturních dějin</i>. Brno 2006. Ovčáčková, Lenka (ed.). <i>O původu kultury. Diologické, antropologické a historické koncepce kulturní evoluce</i>, Praha 2017. Richerson, Peter J. – Boyd, Robert. <i>V genech není všechno aneb jak kultura změnila evoluci člověka</i>. Praha 2012. Doporučená literatura: Dressel, Gert. <i>Historische Anthropologie. Eine Einführung</i>, Wien - Köln - Weimar 1996. Elias, Norbert. <i>O procesu civilizace I.-II.</i> Praha 2006-07. Geertz, Clifford. <i>Interpretace kultur. Vybrané eseje</i>. Praha 2000. Ginzburg, Carlo. <i>Sýr a červi. Svět jednoho mlynáře kolem roku 1600</i>. Praha 2000. Petráň, Josef a kol. <i>Dějiny hmotné kultury</i>, díl II/1. Praha 1995. <i>Světa</i>. Praha 2004. Tinková, Daniela. <i>Hřích, zločin, šílenství v čase odkouzlování</i>	
Informace ke kombinované nebo distanční formě		
Rozsah konzultací (soustředění)		hodin
Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím		
Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek		
Doplňující údaje u předmětu obsahujícího odbornou praxi		
Přehled pracovišť, na kterých má být praxe uskutečňována		Smluvně zajištěno

Zajištění odborné praxe v cizím jazyce (u studijních programů uskutečňovaných v cizím jazyce)	

B-III – Charakteristika studijního předmětu					
Název studijního předmětu	Europäische Kultur der Gegenwart und ihre historische Dimension				
Typ předmětu	povinně volitelný			doporučený ročník / semestr	2ZS 2LS
Rozsah studijního předmětu	0/2, 0/2	hod.	2 x 13, 2 x 13	kreditů	4
Dvousemestrální předmět	Ano				
Prerevizity, korekvizity, ekvivalence					
Způsob ověření studijních výsledků	Z, Z	Forma výuky	seminář		
Forma způsobu ověření studijních výsledků	ústní				
Další požadavky na studenta	Bedingung für die erfolgreiche Absolvierung des Kurses ist die aktive und regelmäßige Teilnahme (max. 3 Fehlstunden) sowie ein Referat, das anschließend in Form einer kurzen Seminararbeit verschriftlicht wird (in deutscher oder englischer Sprache).				
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	Nina M. Lohmann, M.A., Ph.D.				
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %				
Vyučující	Nina M. Lohmann, M.A., Ph.D.				
Stručná anotace předmětu	In dem Seminar werden wir über aktuelle Fragen der europäischen Kultur diskutieren und diese in einen größeren historischen Kontext einbetten. Dabei interessiert uns zum einen, welche Themen in verschiedenen europäischen Staaten die öffentliche Debatte beherrschen, und zum anderen, welche davon eine übernationale, „europäische“ Dimension haben. Auf diese Weise sollen sowohl die Unterschiede als auch die Gemeinsamkeiten des europäischen Kulturraumes verdeutlicht werden. Das genaue Programm wird in Absprache mit den Kursteilnehmern festgelegt.				
Studijní literatura	Povinná literatura: Auswärtige Kulturpresse (elektronisch zugängliche Kulturbeilagen der überregionalen Tageszeitungen und europäische Kulturzeitschriften)				
Informace ke kombinované nebo distanční formě					
Rozsah konzultací (soustředění)				hodin	
Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím					

Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek

Doplňující údaje u předmětu obsahujícího odbornou praxi	
Přehled pracovišť, na kterých má být praxe uskutečňována	Smluvně zajištěno
Zajištění odborné praxe v cizím jazyce (u studijních programů uskutečňovaných v cizím jazyce)	

B-III – Charakteristika studijního předmětu					
Název studijního předmětu	Staroseverské představy o duši a těle				
Typ předmětu	Povinně volitelný			doporučený ročník / semestr	1ZS 1LS
Rozsah studijního předmětu	2/0, 2/0	hod.	2x13, 2x13	kreditů	5

Dvousemestrální předmět	Ano		
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence			
Způsob ověření studijních výsledků	Z, Zk	Forma výuky	přednáška
Forma způsobu ověření studijních výsledků	písemná		
Další požadavky na studenta	přednést během semestru referát z cizojazyčné literatury		
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	Mgr. Marie Novotná		
Zapojení garanta do výuky předmětu	100%		
Vyučující	Mgr. Marie Novotná		
Stručná anotace předmětu			

Kurz si klade za cíl představit staroseverské představy o člověku a hledat tak úhly pohledu, které - vzhledem k hlavnímu proudu evropského myšlení - ukazují jiné perspektivy, které člověka uchopují v rámci jiných polarit než v dualismu těla a duše.

1. Přehled žánrů staroseverské literatury. Základní údaje o jazyku a jeho vývoji.
2. Historický kontext - Skandinávie, objevné plavby.
3. Skaldská poezie jako zdroj informací o myšlení, básnické opisy.
4. Eddické písně. Základní religionistické přístupy k eddickým mýtům.
5. Snorri Sturluson: Mladší Edda. Oralita a textualita.
6. Královské ságy a otázka vzniku ságové literatury.
7. Rodové ságy: - sociální a historický kontext vzniku.
8. Literární rozbor: Sága o Hrafnkelovi, etický aspekt.
9. Sága o Grettim, souvislosti se staroanglickou literaturou.
10. Staroseverské povídky jako příklad odlišného vnímání časovosti.
11. Ságy o dávnověku. Rozdíly mezi žánry.
12. Ságy rytířské a lživé.
13. Vlivy kontinentální literatury.
14. Jednotlivé pojmy pro aspekty duše ve staroseverštině.
15. Představa ženských numinózních bytostí (fylgja, hamingja).
16. Osudovost a věštění.
17. Představy o posmrtné existenci.
18. Tělesnost revenantů, jejich role v ságách.
19. Středověká představa metamorfózy.
20. Proměny podoby v staroseverské literatuře.

21. Proměna v kontextu bojové extáze, berserská zuřivost vs. vlkodlaci.
22. Duše v magii: seiðr, otázka šamanismu.
23. Vztah lidé-zvířata a důsledky pro pojetí člověka.
24. Nemoce, představa porézního těla, duše původcem nemoci.
25. Psychosomatické jevy, fyzické projevy emocí.
26. Staroseverská literatura v kontextu evropské kultury.

Studijní literatura

Povinná literatura:

Edda. Praha 2004.

Snorri Sturluson. *Edda. Sága o Ynglinzích*. Praha 2003.

Staroislandské ságy. Praha 2015.

Doporučená literatura:

Clover, Lindow (eds.). *Old Norse-Icelandic Literature*. Toronto 2005.

Dubois, Thomas A. *Sanctity in the North: saints, lives, and cults in Medieval Scandinavia*. Toronto 2008.

Friðriksdóttir, Jóhanna Katrín. *Women in old Norse literature: bodies, words and power*. New York 2013.

Künzler, Sarah. *Flesh and word: reading bodies in Old Norse-Icelandic and early Irish literature*. Berlin 2016.

O'Donoghue, Heather. *English poetry and Old Norse myth: a history*. Oxford 2014.

Quinn, Judy – Lethbridge, Emily. *Creating the medieval saga: versions, variability and editorial interpretations of Old Norse saga literature*. Odense 2010.

Ross, M. Clunies. *The Cambridge Introduction to the Old-Norse Icelandic Sagas*. Cambridge 2010.

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)

hodin

Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím

Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek

Doplňující údaje u předmětu obsahujícího odbornou praxi

Přehled pracovišť, na kterých má být praxe uskutečňována

Smluvně zajištěno

Zajištění odborné praxe v cizím jazyce (u studijních programů uskutečňovaných v cizím jazyce)	

B-III – Charakteristika studijního předmětu					
Název studijního předmětu	Dějiny moderní vědy				
Typ předmětu	povinně volitelný			doporučený ročník / semestr	1ZS 1LS
Rozsah studijního předmětu	2/0, 2/0	hod.	2 x 13, 2 x 13	kreditů	5
Dvousemestrální předmět	Ano				
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence					
Způsob ověření studijních výsledků	Z, Zk	Forma výuky	Přednáška		
Forma způsobu ověření studijních výsledků	ústní				
Další požadavky na studenta					
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	PhDr. Marek Ďurčanský, Ph.D.				
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %				
Vyučující	PhDr. Marek Ďurčanský, Ph.D.				
Stručná anotace předmětu	Předmět by měl posluchače uvést do problematiky historiografie vědy a poskytnout jim základní přehled vývoje vědních oborů a vědeckých institucí v českých zemích v evropském kontextu s důrazem na 19. a 20. století. Na rozdíl od předmětu Vybrané problémy dějin univerzit bude v tomto případě kladen důraz především obecné otázky konstituce a vývoje vědních disciplín a na vývoj mimouniverzitní vědy, aby nedocházelo k vzájemným duplicitám. 1. Teoretické a metodologické problémy historiografie vědy; 2. Prameny k dějinám vědy; 3. Archivy a další instituce spravující historické prameny české vědy; 4. Východiska evropské vědy; 5. Věda v baroku a osvícenství I. – evropský kontext; 6. Věda v baroku a osvícenství II. – české země; 7. Vznik akademií a vědeckých společností I. – evropský kontext; 8. Vznik akademií a vědeckých společností II. – české země; 9. Rozvoj a vnitřní rozdělení vědeckých oborů; 10. Akademické disciplíny a subdisciplíny; 11. Nacionalizace vědeckých institucí I. – evropský kontext; 12. Nacionalizace vědeckých institucí II. – české země; 13. Profesionalizace akademických povolání I. – filosofie a společenské vědy; 14. Profesionalizace akademických povolání II. – lékařské, přírodní a technické vědy; 15. Proměny evropské vědy za světových válek; 16. Evropská věda a totalitní režimy 20. století; 17. Česká věda v období druhé světové války; 18. Česká věda v období komunistického režimu; 19. Vnitřní proměny akademií věd: od vědeckých společností k moderním vědeckým institucím; 20. Východoevropské akademie věd; 21. Vznik a proměny ČSAV; 22. Podoby a úskalí historiografie vědy I.; 23. Podoby a úskalí historiografie vědy II.;				

24. Rekapitulace pramenů a metod k dějinám vědy;
25. Exkurze do některého z archivů vědeckých institucí I.;
26. Exkurze do některého z archivů vědeckých institucí II.

Studijní literatura

Povinná literatura:

Janko, Jan – Štrbáňová, Soňa: *Věda Purkyňovy doby*. Praha 1988.

Míšková, Alena – Franc, Martin – Kostlán, Antonín (eds.): *Bohemia docta. K historickým kořenům vědy v českých zemích*. Praha 2010.

Špelda, Daniel: *Proměny historiografie vědy*. Praha 2009.

Doporučená literatura:

Ash, Mitchell G. – Surman, Jan (eds.): *Nationalization of Scientific Knowledge in the Habsburg Empire 1848-1918*. Houndmills – New York 2012.

Svobodný, Petr – Havránek, Jan (eds.): *Profesionalizace akademických povolání v českých zemích v 19. a v první polovině 20. století*. Praha 1996.

sborníky z řad „Česká věda ve 20. století“ a „Česká věda a technika“ (bude upřesněno během přednášek)

časopisy „Dějiny věd a techniky“ a „Práce z dějin Akademie věd“ (studenti budou upozorněni na důležitá tematická čísla).

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)

hodin

Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím

Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek

Doplňující údaje u předmětu obsahujícího odbornou praxi

Přehled pracovišť, na kterých má být praxe uskutečňována

Smluvně zajištěno

Zajištění odborné praxe v cizím jazyce (u studijních programů uskutečňovaných v cizím jazyce)

B-III – Charakteristika studijního předmětu					
Název studijního předmětu	Vybrané problémy dějin univerzit				
Typ předmětu	povinně volitelný			doporučený ročník / semestr	2ZS 2LS
Rozsah studijního předmětu	2/0, 2/0	hod.	2 x 13, 2 x 13	kreditů	5

Dvousemestrální předmět	Ano		
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence			
Způsob ověření studijních výsledků	Z, Zk	Forma výuky	Přednáška
Forma způsobu ověření studijních výsledků	ústní		
Další požadavky na studenta			
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	PhDr. Marek Ďurčanský, Ph.D.		
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %		
Vyučující	PhDr. Marek Ďurčanský, Ph.D.		
Stručná anotace předmětu			

Cílem předmětu je představení univerzity jako tradiční, původně evropské instituce, v jejích dobových proměnách. Pozornost bude věnována rovněž akademické kultuře paměti, symbolice a rituálům, které jsou pro univerzitní prostředí typické. V tomto ohledu může přednáška nabídnout i určitý praktický aspekt – lepší porozumění ceremoniálům promoce, imatrikulace apod., podobě univerzitních jubileí nebo udělování čestných doktorátů.

1. Univerzita jako instituce a společenství;
2. Kořeny evropské univerzitní vzdělanosti I.;
3. Kořeny evropské univerzitní vzdělanosti II.;
4. Středověké univerzity;
5. Regionalizace středověké akademie;
6. Vznik a počátky Karlovy univerzity;
7. Raně novověké univerzity a fenomén konfesionalizace;
8. Karlova univerzita mezi husitstvím a rekatolizací;
9. Univerzity a jezuistický řád;
10. Karlo-Ferdinandova univerzita v 17.-18. století;
11. Od osvícenství k humboldtovskému ideálu univerzity;
12. Světla a stíny humboldtovské univerzity;
13. Habsburské univerzitní reformy 18. století;
14. Kultura akademické paměti: jubilea a psaní univerzitních dějin;
15. Akademické ceremonie a rituály I.;
16. Akademické ceremonie a rituály II.;
17. Evropské univerzity a nacionalismus 19. a 20. století;
18. Národní hnutí na pražské univerzitě v 19. a na počátku 20. století;
19. Proměna posluchačů univerzit;
20. Vznik a vývoj studentského hnutí;
21. Univerzitní budovy (formou exkurze);
22. Univerzity a akademie věd: jejich vzájemný vztah;
23. Proměny univerzit v době komunistického experimentu;

24. Prameny k dějinám univerzitní vzdělanosti;
25. Dějiny českých univerzit;
26. Dějiny univerzity a univerzita v dějinách.

Studijní literatura

Povinná literatura:

Anderson, Robert D. *European Universities from the Enlightenment to 1914*. Oxford 2004.

Connelly, John. *Zotročená univerzita. Sovětizace vysokého školství ve východním Německu, v českých zemích a v Polsku 1945–1956*. Praha 2008.

Kavka, František – Petrůň, Josef (eds.). *Dějiny Univerzity Karlovy I–IV*. Praha 1995–1998 (obecné kapitoly).

Doporučená literatura:

Herber, Otto. *Insignie, medaile, taláry Univerzity Karlovy*. Praha 1987.

Lomič, Václav – Jílek, Václav – Horská, Pavla. *Dějiny Českého vysokého učení technického, díl I*, sv. 1-2. Praha 1973–1978.

Petrůň, Josef. *Karolinum*. Praha 2010.

Petrůň, Josef – Petrůňová, Lydia. *Filozofové dělají revoluci. Filozofická fakulta Univerzity Karlovy během komunistického experimentu (1948-1968-1989)*. Praha 2015.

Ridder-Symoens, Hilde de – Rüegg, Walter (eds.). *A History of the University in Europe*, Vol. 1–4. Cambridge 1992–2011.

Urbášek, Pavel – Pulec, Jiří. *Kapitoly z dějin univerzitního školství na Moravě v letech 1945–1990*. Olomouc 2003.

Weber, Wolfgang J. *Geschichte der europäischen Universität*. Stuttgart 2002.

časopisy „*Acta Universitatis Carolinae – Historia Universitatis Carolinae Pragensis*“, „*A History of Universities*“ a „*Jahrbuch für Universitätsgeschichte*“ (studenti budou upozorněni na důležitá tematická čísla a stěžejní studie).

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)

hodin

Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím

Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek

Doplňující údaje u předmětu obsahujícího odbornou praxi

Přehled pracovišť, na kterých má být praxe uskutečňována

Smluvně zajištěno

Zajištění odborné praxe v cizím jazyce (u studijních programů uskutečňovaných v cizím jazyce)	

B-III – Charakteristika studijního předmětu					
Název studijního předmětu	Architektura v kontextu evropské tradice				
Typ předmětu	povinně volitelný			doporučený ročník / semestr	2ZS 2LS
Rozsah studijního předmětu	2/0, 2/0	hod.	2 x 13, 2 x 13	kreditů	5
Dvousemestrální předmět	Ano				
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence					
Způsob ověření studijních výsledků	Z, Zk	Forma výuky	Přednáška		
Forma způsobu ověření studijních výsledků	Ústní				
Další požadavky na studenta					
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	Ing. arch. Mgr. Marie Pětová, Ph.D.				
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %				
Vyučující	Ing. arch. Mgr. Marie Pětová, Ph.D.				
Stručná anotace předmětu	Kurz sleduje architekturu jako specifickou výpověď o našem rozumnění světa a člověku. Nemá suplovat dějiny architektury, ačkoli je v základních obrysech připomene a bude se v jejich kontextu pohybovat. 1. Určení a role architektury; teorie architektury a její ukotvení ve filosofii; 2. Antická architektura – Řecko; 3. Římská architektura; 4. Vitruvius a kontext řecké filosofie; 5. Raně křesťanská architektura; 6. Byzantská architektura; 7. Karolinská architektura; 8. Románský sloh; 9. Gotika; 10. Gotická katedrála; 11. Renesanční architektura; 12. Svět novověkého člověka; 13. Od renesance k barokní architektuře; 14. Barokní architektura; 15. Jazyk klasické architektury a jeho proměny; pojetí prostoru; 16. Specifičnost českého baroka; 17. Klasicismus a ztráta jednotného slohu; 18. Architektura 19. století, období eklektismu a hledání; 19. Architektura začátku 20. století; 20. „Moderní“ architektura; 21. Projekt „moderny“; 22. Architektura druhé poloviny 20. století; 23. Konec moderny a „postmoderní“ architektura; 24. Fenomenologie a architektura, „fenomenologie architektury“; 25. Postmoderna v myšlení a architektuře;				

	26. Současná debata o roli architektury.	
Studijní literatura		
Povinná literatura: Birnbaum, Vojtěch. <i>Barokní princip v dějinách architektury</i> . Praha 1941. Harries, Karsten. <i>Etická funkce architektury</i> (vybrané kapitoly). Praha 2011. Norberg-Schulz, Christian. <i>Principy moderní architektury</i> . Praha 2016. Doporučená literatura: Battista Alberti, Leone. <i>Deset knih o stavitelství</i> . Praha 1956. Heidegger, Martin. <i>Bauen, Wohnen, Denken</i> . Praha 2002. Norberg-Schulz, Christian. <i>Meaning in western architecture</i> . Praeger 1975. Veselý, Dalibor. <i>Architektura ve věku rozdělené reprezentace</i> . Praha 2009. Vitruvius. <i>Deset knih o architektuře</i> . Praha 2008.		
Informace ke kombinované nebo distanční formě		
Rozsah konzultací (soustředění)		hodin
Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím		
Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek		

Doplňující údaje u předmětu obsahujícího odbornou praxi	
Přehled pracovišť, na kterých má být praxe uskutečňována	Smluvně zajištěno
Zajištění odborné praxe v cizím jazyce (u studijních programů uskutečňovaných v cizím jazyce)	

B-III – Charakteristika studijního předmětu					
Název studijního předmětu	Kapitoly z dějin dějepisectví				
Typ předmětu	povinně volitelný			doporučený ročník / semestr	1ZS 1LS
Rozsah studijního předmětu	2/0, 0/2	hod.	2 x 13, 2 x 13	kreditů	5

Dvousemestrální předmět	Ano		
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence			
Způsob ověření studijních výsledků	Zk, Z	Forma výuky	přednáška (ZS) a seminář (LS)
Forma způsobu ověření studijních výsledků	ústní		
Další požadavky na studenta			
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	Doc. PhDr. Jan Horský, Ph.D.		
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %		
Vyučující	Doc. PhDr. Jan Horský, Ph.D.		
Stručná anotace předmětu	Předmět představuje vývoj moderního dějepisectví a vývoj jeho (filosofické, epistemologické) teoretické a metodologické reflexe od druhé poloviny 18. století do současnosti. Pozornost je věnována vystoupení základních, metody dějepisu určujících historiografických škol a formulacím základních kritických noetických stanovisek. Výklad je přitom zaměřen především k problematice kulturního a sociálního dějepisectví a ke styčným plochám historické vědy se sociologií a antropologií. V letním semestru kurs probíhá seminární formou, jeho ústředním tématem je napětí mezi "teoriemi o" a "teoriemi v" historických vědách na jedné a narativitou dějepisectví na druhé straně. Představuje vybrané, v současnosti relevantní noetické, epistemologické a metodologické reflexe historických věd, směřující především k otázce "objektivit" či "adekvátnosti" dějepisného poznání, resp. porozumění, k otázce míry možné verifikace dějepisných tvrzení a k napětí mezi narativitou a vědeckostí. 1. "Obsahová" a "transcendentální filosofie dějin" (Havelka), <i>Philosophy of History</i> (Tucker), metodologie historické vědy (Rüsen, Lorenz); 2. Základní kategorie noetické analýzy I.: metodologický monismus versus metodologický dualismus; "narativní vysvětlení" a "historická teorie" (Rüsen); "positivistický", "hermeneutický" a "komparativní" způsob dějepisného výkladu (Lorenz); 3. Základní kategorie noetické analýzy II.: "ontologické", "mentalitické" a "lingvistické paradigma" (Havelka); "ontologický", "noetický" a "metodologický způsob založení historické metody" (Meran); 4. Základní moderní "obsahové filosofie dějin", jejich vliv na historismus 19. a první poloviny 20. století, kategorie "smyslu dějin"; 5. Objektivistický historismus 19. století (Droysen, Ranke, Taine, Gollova škola); 6. První vlna velké kritiky objektivismu 1890-1920 (Dilthey, Simmel,		

	Weber); 7. Škola <i>Annales</i> a francouzská sociologie a antropologie (Bloch, Durkheim); 8. Strukturalismus 50.-70. let 20. století a jeho vliv na dějepisectví (Lévi-Strauss, Braudel; dějepis mentalit; strukturalismus a marxismus); 9. Inovace sociálních ději, komparativní metody, <i>histoire sérielle</i>, kvantitativní metody a historická demografie od 60. let 20. století po současnost; 10. Druhá vlna velkých kritik objektivismu: lingvistické 11. a narativistické kritiky dějepisectví 60.-80. let (Foucault, Veyne, White, Ankersmit, Ricoeur); narace versus (sociální) teorie (Wehler, Kocka, Nipperdey); 12. Hermeneutika proti lingvistickému relativismu (Gadamer vs. Derrida); 13. Třetí velká vlna kritik objektivismu: Poststrukturalismus 90. let (Ginzburg, van Dülmen, Chartier), mikrohistorie, historická antropologie a <i>New Cultural History</i> (Geertz, Medick); 14. Historicko-vědní porozumění a ospravedlnění (Příklad: <i>Historikerstreit</i>); 15. Co je "transcendentální filosofie dějin" (Havelka); 16. "Teorie o" a "teorie v historické vědě" (Meran, Beneš); 17. Vyprávění, zápletky, metafora; 18. Weber, Wehler, Kocka, Welskopp; 19. Veyne, White, Ankersmit; 20. Ricoeur a Koselleck; 21. Koselleckova "teorie možné historie" a "veto pramenů", "stopa" a Ginzburgovo "paradigma indicií"; 22. Pojem vs. metafora; "ideální typ" (Weber) - metaforická "reprezentace" (Ankersmit) - "koligace" (McCullagh); 23. Polarita mezi "výzkumem" ("kronikou") a vyprávěním "historií" (White), resp. polarita mezi "referencí" a "reprezentací" (Ankersmit); 24. "Faktičita" historické vědy (Koselleck) a "pravdivost" některých vyprávění (Ricoeur) versus arbitrárnost jazyka a libovolnost historických narací (White, Ankersmit); 25. Explanace versus interpretace; vysvětlení - porozumění – komparace; 26. Narativita nevylučuje vědeckost historiografie.
Studijní literatura	Povinná literatura: Havelka, Miloš. <i>Dějiny a smysl. Obsahy, akcenty a posuny "české otázky"</i>. Praha 2001. Holzbachová, Ivan a kol. <i>Filozofie dějin: Problémy a perspektivy</i>. Brno 2004. Horský, Jan. <i>Teorie a narace. K noetice historické vědy a teorii kulturního vývoje</i>. Praha 2015. Chartier, Roger. <i>Na okraji útesu</i>. Červený Kostelec 2010. Iggers, Georg G. <i>Dějepisectví ve 20. století. Od vědecké objektivy k postmoderní výzvě</i>. Praha 2002. Pešek, Jiří. <i>Setkání s Klio. Studie z dějin dějepisectví</i>. Praha 2014. Ricoeur, Paul. <i>Čas a vyprávění, díl I. Zápletky a historické vyprávění</i>. Praha 2000.

	Ricoeur, Paul. <i>Čas a vyprávění, díl III. Vyprávěný čas</i>. Praha 2007. Vašíček, Zdeněk. <i>Archeologie, historie, minulost</i>. Praha 2006. Doporučená literatura: Ginzburg, Carlo. <i>Spruensicherung. Die Wissenschaft auf der Suche nach sich selbst</i>. Berlin 2002. Horský, Jan. <i>Dějepisectví mezi vědou a vyprávěním. Úvahy o povaze, postupech a mezích historické vědy</i>. Praha 2009. Koselleck, Reinhardt. <i>Vergangene Zukunft. Zur Semantik geschichtlicher Zeiten</i>. Frankfurt am Main 2000. Kožiak, Rastislav – Šuch, Juraj – Zelenák, Eugen (eds.) <i>Kapitoly zo súčasnej filozofie dejin</i>. Bratislava 2009. Kuukkanen, Joini-Matti. <i>Why We Need to Move From Truth-Functionality to Performativity in Historiography</i>, History and Theory 54/2015, s. 226-248. Lorenz, Chris. <i>Konstruktion der Vergangenheit. Eine Einführung in der Geschichtstheorie</i>. Köln - Weimar - Wien 1997. Meier, Christian – Rüsen, Jörn (eds.). <i>Historische Methode</i>. München 1988. Rüsen, Jörn. <i>Rekonstruktion der Vergangenheit. Grundzüge einer Historik II: Die Prinzipien der historischen Forschung</i>. Göttingen 1986. Storchová, Lucie et al. <i>Koncepty a dějiny. Proměny pojmů v současné historické vědě</i>. Praha 2014. Šíma, Karel. <i>Velké vyprávění o lingvistickém obratu v teorii dějin a malý příběh české historiografie</i>, in: Lucie Storchová - Jan Horský a kol., <i>Paralely, průsečíky, mimoběžky. Teorie, koncepty a pojmy v české a světové historiografii 20. století</i>. Ústí nad Labem 2009, s. 67-94. Šuch, Juraj. <i>Narativný konstruktivismus Haydena Whita a Franka Ankersmita</i>. Ostrava 2010. Tucker, Aviezer (ed.). <i>A Companion to the Philosophy of History and Historiography</i>, Wiley – Blackwell, Malden - Oxford - Chichester 2009. Veyne, Paul. <i>Jak se píšou dějiny</i>. Červený Kostelec 2010. Weber, Max. <i>Metodologie, sociologie a politika</i>. Praha 1998. Zelenák, Eugen. <i>Two Versions of a Constructivist View of Historical Work</i>, History and Theory 54/2015, s. 209-225.	
	Informace ke kombinované nebo distanční formě	
	Rozsah konzultací (soustředění)	hodin

Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím	
Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek	
Doplňující údaje u předmětu obsahujícího odbornou praxi	
Přehled pracovišť, na kterých má být praxe uskutečňována	Smluvně zajištěno
Zajištění odborné praxe v cizím jazyce (u studijních programů uskutečňovaných v cizím jazyce)	

B-III – Charakteristika studijního předmětu					
Název studijního předmětu	Kapitoly z dějin sociologie				
Typ předmětu	povinně volitelný			doporučený ročník / semestr	2ZS 2 LS
Rozsah studijního předmětu	2/0, 2/0	hod.	2 x 13, 2 x 13	kreditů	5

Dvousemestrální předmět	Ano		
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence			
Způsob ověření studijních výsledků	Z, Zk	Forma výuky	přednáška
Forma způsobu ověření studijních výsledků	písemná		
Další požadavky na studenta			
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	Prof. PhDr. Zdeněk R. Nešpor, Ph.D.		
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %		
Vyučující	Prof. PhDr. Zdeněk R. Nešpor, Ph.D.		
Stručná anotace předmětu	Předmět podává přehled vývoje a klíčových teoretických a metodologických přístupů evropské a světové sociologie; v zimním semestru je výklad zaměřen na určující osobnosti a směry světové sociologie, v letním semestru na hlubší výklad vývoje české sociologie. Sociologie je přitom charakterizována jako typický plod a „dědic“ (post-)osvěcenského a moderního evropského teoretického myšlení, zároveň její přiblížení studentům slouží jako odrazový můstek k využívání sociálněvědních dat, metod a teorií ve vlastní kulturněhistorické práci. 1. Uvedení do studia dějin sociologie; 2. Comte, Spencer a zrození vědy o společnosti; 3. Marx jako otec konfliktualistického paradigmatu; 4. Teoretická i praktická sociologie druhé poloviny 19. stol.; 5. Durkheim; 6. Durkheimova škola; 7. Britská sociální antropologie; 8. Weber; 9. Simmel, Pareto a další proudy teoretické sociologie první poloviny 20. stol.; 10. Chicagská škola a další proudy americké sociologie první poloviny 20. stol.; 11. Strukturní funkcionalismus; 12. Paradigmata kritické sociologie druhé poloviny 20. stol.; 13. Možnosti a meze moderní sociologie; 14. Vymezení a formování „malé“ české sociologie; 15. T. G. Masaryk jako sociolog; 16. Institucionalizace sociologie; 17. Brněnská sociologická škola I. – I. A. Bláha a jeho žáci; 18. Brněnská sociologická škola II. – E. Chalupný a jeho žáci; 19. Pražská sociologická škola;		

	20. Česká sociologie za druhé světové války a po ní; 21. Výzkum veřejného mínění; 22. Sociologie 60. let I. – reformní marxisté; 23. Sociologie 60. let II. – empirická sociologie; 24. Česká sociologie v období tzv. normalizace; 25. Obnova a současný stav české sociologie po roce 1989; 26. Nástin vývoje slovenské sociologie.
Studijní literatura	Povinná literatura: Cuin, Charles-Henry – Gresle, Francois. <i>Dějiny sociologie</i>. Praha 2004; Nešpor, Zdeněk R. a kol. <i>Dějiny české sociologie</i>. Praha 2014. Petrušek, Miloslav a kol. <i>Dějiny sociologie</i>. Praha 2011. Doporučená literatura: Balon, Jan. <i>Sociologie v USA</i>. Praha 2011. Boudon, Raymond. <i>A Critical Dictionary of Sociology</i>. Chicago 1989. Ferenčuhová, Slavomíra. <i>Sociologie města 20. a 21. století</i>. Praha 2013. Jandourek, Jan (ed.). <i>Čítanka sociologických klasiků</i>. Praha 2010. Keller, Jan. <i>Dějiny klasické sociologie</i>. Praha 2004. Levine, Donald N. <i>Visions of the Sociological Tradition</i>. Chicago 1995. Nešpor, Zdeněk R. <i>Ne/náboženské naděje intelektuálů</i>. Praha 2009. Nešpor, Zdeněk R. <i>Republika sociologů</i>. Praha 2011. Sorokin, Pitrim A. <i>Sociologické nauky přítomnosti</i>. Praha 1936. Voříšek, Michael. <i>The Reform Generation</i>. Praha 2012.
Informace ke kombinované nebo distanční formě	
Rozsah konzultací (soustředění)	hodin
Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím	
Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek	
Doplňující údaje u předmětu obsahujícího odbornou praxi	

Přehled pracovišť, na kterých má být praxe uskutečňována	Smluvně zajištěno
Zajištění odborné praxe v cizím jazyce (u studijních programů uskutečňovaných v cizím jazyce)	

B-III – Charakteristika studijního předmětu					
Název studijního předmětu	Kapitoly z dějin archeologie				
Typ předmětu	povinně volitelný			doporučený ročník / semestr	1ZS
Rozsah studijního předmětu	2/0	hod.	2 x 13	kreditů	3
Dvousemestrální předmět	Ne				
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence					
Způsob ověření studijních výsledků	Zk	Forma výuky	Přednáška		
Forma způsobu ověření studijních výsledků	Písemná a ústní - kombinace				
Další požadavky na studenta	Podmínkou přípuštění k ústní atestaci je vypracování závěrečné písemné práce v rozsahu minimálně 5 stran.				
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	Prof. PhDr. Václav Matoušek, CSc.				
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %				
Vyučující	Prof. PhDr. Václav Matoušek, CSc.				
Stručná anotace předmětu	Předmět formou přednášek, doplněných o samostatnou práci studentů ukazuje archeologii jako značně proměnlivý a variabilní kulturní fenomén, který velmi citlivě reaguje na společenský a kulturní vývoj. V úvodu přednášky je archeologie představena jako jeden z pojmů antické řecké filosofie. Archeologie v dnešním slova smyslu, tj. terénní studium pozůstatků zaniklých společností a kultur se začala formovat v období humanismu pozdního středověku a raného novověku. Charakter archeologie se však od té doby mnohokrát změnil. Od přelomu 18. a 19. století až do současné doby je tato vědní disciplína výrazně poznamenána závislostí na střídajících se politických ideologiích. 1. Archeologie jako pojem řecké filosofie; 2. Transformace archeologie do terénní vědy v období humanismu; 3. Archeologie jako komplexní věda o antickém starověku; 4. Chronologicko-typologická metoda a její formování v 18. století; 5. Archeologie ve službách evolucionismu; 6. Archeologie jako obor na pomezí přírodních a společenských věd; 7. Archeologie pod vlivem nacionalismu v 19. století; 8. Archeologie pod vlivem nacionalismu ve 20. století; 9. Hledání nových paradigmat, období ekonomických a geografických teorií v polovině 20. století; 10. Procesuální archeologie v 60. letech 20. století, přestup archeologie k antropologii a snahy o exaktní studium; 11. Postprocesuální archeologie v 80. letech 20. století, návrat k (levicovým) politickým ideologiím; 12. Environmentální a krajinné paradigma, sblížení s ekologickým aktivismem; 13. Archeologie současnosti, tápání v postmoderním chaosu.				

Studijní literatura	Povinná literatura:	
	Gojda, Martin. <i>Archeologie krajiny</i> . Praha 2000.	
	Matoušek, Václav. <i>Bacín – brána podzemí</i> . Praha 2005.	
	Doporučená literatura:	
	Fridrich, Jan. <i>Ecce Homo. Svět dávných lovců a sběračů</i> . Praha 2005.	
	Malina, Jaroslav. <i>Archeologie včera a dnes aneb mají archeologové šedé hmoty více za nehty než za ušima</i> . České Budějovice 1980.	
	Kuna, Martin. a kol. <i>Nedestruktivní archeologie</i> . Praha 2004.	
	Kuna, Martin. ed. <i>Archeologie pravěkých Čech I</i> . Praha 2007.	
	Sklenář, Karel. <i>Za jeskynním člověkem</i> . Praha 1984.	
	Sklenář, Karel. <i>Archeologie a pohanský věk</i> . Praha 2000.	
Informace ke kombinované nebo distanční formě		
Rozsah konzultací (soustředění)		hodin
Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím		
Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek		
Doplňující údaje u předmětu obsahujícího odbornou praxi		
Přehled pracovišť, na kterých má být praxe uskutečňována	Smluvně zajištěno	
Zajištění odborné praxe v cizím jazyce (u studijních programů uskutečňovaných v cizím jazyce)		

B-III – Charakteristika studijního předmětu				
Název studijního předmětu	Vybrané otázky z archeologie Evropy			
Typ předmětu	povinně volitelný		doporučený ročník / semestr	1ZS
Rozsah studijního předmětu	1/1	hod.	2 x 13	kreditů 2

Dvousemestrální předmět	Ne		
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence			
Způsob ověření studijních výsledků	Zk	Forma výuky	Přednáška a seminář
Forma způsobu ověření studijních výsledků	ústní		
Další požadavky na studenta			
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	Mgr. et Mgr. Karolína Pauknerová, PhD.		
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %		
Vyučující	Mgr. et Mgr. Karolína Pauknerová, PhD.		
Stručná anotace předmětu	Kurz přináší seznámení se základy evropské archeologie, v chronologickém sledu představuje formou přednášek jednotlivá období a teoretické aspekty disciplíny, na přednášky navazují semináře, v nichž se studenti formou prezentací a diskusí hlouběji seznamují s konkrétními aspekty. Krátké představení studentem volně vybrané archeologické lokality a analýza způsobu, jak je prezentována veřejnosti, spolu s následnou diskusí kultivují verbální projev studentů a vedou k preciznosti ve formulování a prezentování myšlenek. 1. Úvod do archeologie, představení základní chronologie; 2. Lovci a sběrači, Představení období paleolitu a mezolitu, exkurz k umění paleolitu; 3. První zemědělci, Příchod zemědělství a tzv. neolitická revoluce, exkurz dům a bydlení v pravěku; 4. Eneolit, První kov a další faktory kulturní a společenské proměny, megalitické stavby; 5. Doba bronzová, Kulturní a společenské změny spojené s příchodem bronzu, dlouhé a kruhové mohyly; 6. Povaha archeologických dat; 7. Archeologický přístup k materiální kultuře a o vývoji kultury obecně; 8. Antická civilizace, Představení tématu a exkurz k příběhům mramorových vlysů z Parthenónu, tzv. Elgin Marbles; 9. Keltové, Keltské dědictví a exkurz k tzv. keltománii; 10. Římská říše a Evropa na sever od ní, exkurz k tématu Římský Londýn – archeologické památky v moderním městě I; 11. Archeologie v muzeu – problematika vystavované minulosti; 12. Praha pod Prahou – archeologické památky v moderním městě II; 13. Kulturní dějiny Evropy z hlediska archeologie.		

Studijní literatura	Povinná literatura:	
	Bouzek, Jan. <i>Vznik Evropy</i> . Praha 2013.	
	Renfrew, Colin – Bahn, Paul (ed.). <i>Archaeology: the key concepts</i> . Routledge 2013.	
	Renfrew, Colin - Bahn, Paul G. <i>Archaeology: theories, methods, and practice. Seventh edition, revised & updated</i> . Londýn 2016.	
	Doporučená literatura:	
	Ajourloo, Bahram. <i>Archeologie: nejvýznamnější naleziště a kulturní poklady světa</i> . Praha 2009.	
	Hodder, Ian. <i>Entangled: an archaeology of the relationships between humans and things</i> . 2012.	
	Olsen, Bjørnar. <i>In defense of things: archaeology and the ontology of objects</i> . 2010.	
	Wylie, Alison. <i>Thinking from things: Essays in the philosophy of archaeology</i> . 2002.	
Informace ke kombinované nebo distanční formě		
Rozsah konzultací (soustředění)		hodin
Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím		
Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek		
Doplňující údaje u předmětu obsahujícího odbornou praxi		
Přehled pracovišť, na kterých má být praxe uskutečňována	Smluvně zajištěno	
Zajištění odborné praxe v cizím jazyce (u studijních programů uskutečňovaných v cizím jazyce)		

B-III – Charakteristika studijního předmětu					
Název studijního předmětu	Archeologický výzkum novověku a moderní společnosti				
Typ předmětu	povinně volitelný			doporučený ročník / semestr	1LS
Rozsah studijního předmětu	1/1	hod.	2 x 13	kreditů	3
Dvousemestrální předmět	Ne				
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence					
Způsob ověření studijních výsledků	Zk	Forma výuky	Přednáška a seminář		
Forma způsobu ověření studijních výsledků	Kombinace: písemná a ústní				
Další požadavky na studenta	Podmínkou připuštění k ústní atestaci je vypracování závěrečné písemné práce v rozsahu minimálně 5 stran.				
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	Prof. PhDr. Václav Matoušek, CSc.				
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %				
Vyučující	Prof. PhDr. Václav Matoušek, CSc.				
Stručná anotace předmětu	Předmět představuje archeologii jako alternativní platformu pro komplexní studium novověku, moderních a soudobých dějin. Výklad je zaměřen především na specifické terminologické, metodické a metodologické problémy a také na vztah archeologie k dalším historickým a sociálním vědám. Součástí přednášek jsou příklady konkrétních badatelských témat a projektů, na ty přímo navazuje seminární forma výuky a následná samostatná domácí práce studentů, ústící do vypracování závěrečné písemné práce (prerekvizita k ústní zkoušce). 1. Vznik archeologie středověku, archeologické metody se poprvé uplatňují při studiu historického období; 2. Postmedievalní archeologie, archeologie novověku, archeologie modernity a další. Terminologické a metodické zmatení I.; 3. Postmedievalní archeologie, archeologie novověku, archeologie modernity a další. Terminologické a metodické zmatení II.; 4. Archeologický výzkum novověku, časové a metodické vymezení; 5. Industriální archeologie, časové a metodické vymezení; 6. Archeologický výzkum soudobých dějin, časové a metodické vymezení; 7. Příklady konkrétních témat a projektů I. Archeologie vojenství novověku; 8. Příklady konkrétních témat a projektů II. Archeologie vojenství 19. a 20. století; 9. Příklady konkrétních témat a projektů III. Archeologické studium industriálních objektů; 10. Příklady konkrétních témat a projektů IV. Interdisciplinární studium historie pálení dřevěného uhlí; 11. Příklady konkrétních témat a projektů V. Komplexní studium masové a individuální rekreace v 19. a 20. století; 12. Příklady konkrétních témat a projektů VI. Horské plavební kanály;				

	13. Příklady konkrétních témat a projektů VII. Studium zaniklých agrárních krajín.	
Studijní literatura	Povinná literatura: Matoušek, Václav. <i>Archeologický výzkum novověku a moderní doby v České republice. Několik poznámek k historii, současnému stavu a perspektivám</i> , Historická sociologie 2, 2011, 37-58. Matoušek, Václav. <i>Čechy krásné, Čechy mé. Proměny krajiny Čech v době industriální</i> . Praha 2010.	
	Doporučená literatura: Casella, Eleanor C. – Symonds, James. eds. <i>Industrial Archaeology. Future Directions</i> , New York 2005. Douet, James. ed. <i>Industrial Heritage Re-tooled. The TICCIH guide to Industrial Heritage Conservation</i> , Lancaster 2012. Matoušek, Václav. <i>Archeologie novověku – univerzální disciplína pro studium třicetileté války, průmyslové revoluce i současné konzumní společnosti?</i> , Hospodářské dějiny 28/1, 2015, 67-86. Matoušek, Václav. <i>Třebel. Obraz krajiny s bitvou</i> . Praha 2006. Mehler, Natascha. hrsg. <i>Historical Archaeology in Central Europe. Society for Historical Archaeology, Special Publication No. 10</i> . Rockville 2013. Palmer, Marilyn. <i>Understanding the Workplace: A Research Framework for Industrial Archaeology in Britain</i> , Industrial Archaeology Review XXVII, 2005, 9-17.	
Informace ke kombinované nebo distanční formě		
Rozsah konzultací (soustředění)		hodin
Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím		
Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek		
Doplňující údaje u předmětu obsahujícího odbornou praxi		
Přehled pracovišť, na kterých má být praxe uskutečňována	Smluvně zajištěno	

Zajištění odborné praxe v cizím jazyce (u studijních programů uskutečňovaných v cizím jazyce)	

B-III – Charakteristika studijního předmětu					
Název studijního předmětu	Hmotné kulturní dědictví				
Typ předmětu	povinně-volitelný			doporučený ročník / semestr	1 ZS 1 LS
Rozsah studijního předmětu	1/1, 1/1	hod.	2 x 13, 2 x13	kreditů	4

Dvousemestrální předmět	Ano		
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence			
Způsob ověření studijních výsledků	Z, Zk	Forma výuky	přednáška a semináře
Forma způsobu ověření studijních výsledků	ústní		
Další požadavky na studenta			
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	Doc. ak. mal. Jaroslav Alt		
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %		
Vyučující	Doc. ak. mal. Jaroslav Alt		
Stručná anotace předmětu	Předmět představuje obsah a definici kulturního dědictví, historicitu a proměny tohoto fenoménu v závislosti na společenských a politických procesech. Zároveň se zaměřuje na teorii ochrany uměleckých děl minulosti, která jsou předměty hmotného kulturního dědictví. Témata jednotlivých přednášek představují disciplíny a pojmy v oblasti výtvarných umění z hlediska technik a technologií, dále pak charakteristiky konzervátorského a restaurátorského zásahu. Jednotlivá témata jsou seminární formou ukázkově prezentována na konkrétních konzervátorských/restaurátorských pracích. 1. Kulturní dědictví – historie, pojem, obsah, definice – instituce a rámce: národ – Evropa – svět; 2. Artefakt a umělecké dílo - jejich definování. Co je to umění? „Uznání“ uměleckého díla; 3. Materiál uměleckého díla. Vztah materiálové struktury uměleckého díla a jeho obsahové složky; 4. Proměny historického uměleckého díla v průběhu času. Jednota uměleckého díla a proměnlivost hodnot jeho historické a estetické výpovědi; 5. Rieglovy „Monumenty“; 6. Pojmy autentický a původní stav díla. Lze hledat pravdivost uměleckého díla minulosti?; 7. Stručná historie sanace uměleckých děl a její formy – ochrana, oprava, konzervování, restaurování apod.; 8. Pojmy konzervování, restaurování a jejich charakteristika; 9. Průzkumové metody neinvazivní a invazivní. Koncipování restaurátorského zásahu; 10. Konzervování/restaurování v rámci mezioborové spolupráce; 11. Parametry restaurátorské dokumentace a spolupráce s památkovými institucemi;		

	12. Poznání a vnímání uměleckého díla minulosti. Jak rozumět „vědeckému restaurování“? Jak rozumět „uměleckému restaurování“; 13. „Česká restaurátorská škola“; 14. Techniky a technologie nástěnné malby; 15. Techniky a technologie malby závěsného obrazu; 16. Grafické techniky a technologie; 17. Techniky a technologie v sochařství; 18. Techniky a technologie v architektuře. Stavebně historické průzkumy. Památkové záměry; 19. Etika konzervátorského/restaurátorského zásahu I. Respekt k proměnám historického uměleckého díla v minulosti; 20. Etika konzervátorského/restaurátorského zásahu II. Rozpoznatelnost zásahu. Reverzibilita zásahu; 21. Pojmy revitalizace, rekonstrukce, kopie, falzum; 22. Prezentace uměleckého díla minulosti s ohledem na jeho aktuální funkci – otevřený veřejný prostor, muzejní instalace, sakrální prostor. Problematika transferu díla. Umělecké dílo minulosti zbavené vazby na místo, pro které bylo vytvořeno; 23. Torzo uměleckého díla a nebezpečí jeho estetizace; 24. Problematika variant barevných retuší jako finálního kroku konzervátorského/restaurátorského zásahu; 25. Zapojení synergie smyslů v rámci konkrétního konzervačního/restaurátorského zásahu; 26. Konzervátor/restaurátor vers/a vědec a jejich komunikace.
Studijní literatura	Povinná literatura: Brandi, Cesare. <i>Teorie restaurování</i>. Kutná Hora 2000. Dvořák, Max. <i>Katechismus památkové péče</i>. Praha 2004. Kroupa, Jiří. <i>Metody dějin umění. Metodologie dějin umění 2</i>. Brno 2010. Kroupa, Jiří. <i>Školy dějin umění. Metodologie dějin umění 1</i>. Brno 1996. Kulka, Tomáš. <i>Umění a falzum</i>. Praha 2004. Riegl, Alois – Hlobil, Ivo. <i>Moderní památková péče</i>. Praha 2003. Viñas Salvador M. <i>Současná teorie konzervování</i>. Pardubice 2015. Wagner, Václav. <i>Umělecké dílo minulosti a jeho ochrana</i>. Praha 2005. Doporučená literatura: <i>Ansatz und zur Technik</i>, in: Vermeer – Die Malkunst, Residenz Didi-Huberman, Georges. <i>Ninfa moderna: Esej o spadlé draperii</i>. Praha 2010. Didi-Huberman, Georges. <i>Před časem</i>. Brno 2008. Herout, Jaroslav. <i>Slabikář návštěvníků památek</i>. Praha 1994. Horák, Ondřej (ed.). <i>Místa počínů: historie výstavních prostorů u nás od 19. st. po současnost</i>. Praha 2010.

	Hradilová, Janka - Hradil, David. <i>Neinvazivní průzkum malířských výtvarných děl radiografickými a rentgen-fluorescenčními metodami</i>. Praha 2015. Kol. aut. <i>Péče o architektonické dědictví I. II. III. Praha 2008;</i> Kotlík Petr a kol. <i>Stavební materiály historických objektů</i>. Skripta VŠCHT. Praha 1999. Kroupa, Jiří. <i>Max Dvořák dnes: od duchovních věd k vědám kulturním</i>. In: <i>Opuscula historiae artium: časopis Semináře dějin umění Filozofické fakulty Masarykovy univerzity Brno: Masarykova univerzita Roč. 61, č. 1, 2012, s. 2-11.</i> Kubička Roman – Zelinger Jiří. <i>Výkladový slovník malířství, grafika, restaurování</i>. Praha 2004. Kulka, Tomáš - Ciporanov, Denis (eds.). <i>Co je umění?: texty angloamerické estetiky 20. století</i>. Červený Kostelec 2010. Nejedlý, Vratislav. <i>K vývoji retuše malířských děl v českých zemích ve druhé polovině 20. století</i>. In: <i>Zprávy památkové péče</i>, roč. 65, č. 6, 2005, s. 500-516; Slánský, Bohuslav. <i>Technika malby I – Malířský a konzervační materiál</i>. Praha – Litomyšl 2003. Slánský, Bohuslav. <i>Technika malby II – Průzkum a restaurování obrazů</i>. Praha – Litomyšl 2003. Suchomel Miloš. <i>Záchrana kamenných soch. Díl 1. a 2.</i> Praha 1988. Verlag. <i>Kunsthistorisches Museum</i>. Wien 2010. Wald, Robert. <i>Die Malkunst / Betrachtungen zum künstlerischen</i>.
--	---

Informace ke kombinované nebo distanční formě		
Rozsah konzultací (soustředění)		hodin
Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím		
Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek		

Doplňující údaje u předmětu obsahujícího odbornou praxi	
Přehled pracovišť, na kterých má být praxe uskutečňována	Smluvně zajištěno
Zajištění odborné praxe v cizím jazyce (u studijních programů uskutečňovaných v cizím jazyce)	

B-III – Charakteristika studijního předmětu					
Název studijního předmětu	Evropská sakrální architektura				
Typ předmětu	povinně-volitelný			doporučený ročník / semestr	2 ZS 2 LS
Rozsah studijního předmětu	2/0, 1/1	hod.	2 x 13, 2 x13	kreditů	4

Dvousemestrální předmět	Ano		
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence			
Způsob ověření studijních výsledků	Z, Zk	Forma výuky	Přednáška (ZS), přednáška a seminář (LS)
Forma způsobu ověření studijních výsledků	Kombinace: ústní a písemná		
Další požadavky na studenta			
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	PhDr. Blanka Altová, Ph.D.		
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %		
Vyučující	PhDr. Blanka Altová, Ph.D.		
Stručná anotace předmětu	Předmět je zaměřen na evidenci a charakteristiku základních typů sakrálních staveb, které jsou určující pro židovsko-křesťanskou kulturní tradici latinského Západu. Jednotlivé stavby jsou představeny v širším kontextu významných kulturních center a oblastí a v zavedené kulturně historické chronologii. V rámci systému architektonického slohového vývoje předmět sleduje proměny sakrální architektury různých náboženství a konfesí (židé a křesťané) na území střední Evropy (habsburské monarchie) v širším evropském kulturním kontextu a se zvláštním zřetelem na zachované památky na českém území, zejména v Praze (možnost studia in situ). 1. Starozákonní vzory a vize chrámu – hypotetické rekonstrukce a dobové analogie, uměleckohistorický kontext a struktura Šalamounova chrámu; 2. Synagoga: funkce, struktura - nejstarší zachované památky. Funkce obrazu. Ikonografie; 3. Novozákonní výklad posvátna v podmínkách šíření křesťanství v 1. - 4. století v Římské říši a v kontextu dobového architektonického vývoje. Římské stavby a katakomby v urbanistickém kontextu města – místa křesťanských shromáždění a pohřbů; 4. Počátky křesťanské sakrální architektury v Římě 4. – 6. století. Baziliky, mauzolea v urbanistickém kontextu města. Stavebníci a jejich reprezentace; 5. Topografie Svaté země – posvátná místa a architektura v dobových urbanistických kontextech. Jejich dobová zobrazení a středověké kopie. Fenomén: Translatio; 6. Církevní stavby císaře Konstantina a Heleny v Palestině, Římě a Konstantinopoli. Stavební typy a techniky. Fakta a legendy;		

7. Raněkřesťanská sakrální architektura v Římě a Miláně (4. – 6. století). Baziliky a centrály v urbanistickém kontextu měst. Architektonické typy, konstrukční principy a vzory. Mozaiky – techniky a ikonografie;
8. Ravennské kostely 5.- 6. století – jejich stavebníci. Architektonické typy a reprezentace. Mozaiky – ikonografie;
9. Kupolové baziliky a chrámy – poslední vývojový stupeň raně křesťanské architektury – jejich rozšíření. Architektura křesťanského Východu a Západu. Sdílení antické tradice a vzájemné odlišnosti;
10. Merovejská a saská sakrální architektura – stavební typy a techniky;
11. Karolinská sakrální architektura - stavební typy a techniky: Renesance;
12. Sakrální architektura ve Španělsku (9.-11. stol.) – vlivy židovské a islámské v sakrální architektuře křesťanské;
13. Otónská, kapetovská a přemyslovská sakrální architektura - stavební typy, techniky, reprezentace. Příklady v Praze a okolí;
14. Kulturně historická charakteristika sledovaného teritoria a náboženského vývoje pro období 12.- 21. století;
15. Románský sloh – stavby řeholních řádů. Kláštery a klášterní kostely (Břevnovský klášter v Praze, Sedlecký klášter v Kutné Hoře);
16. Gotika – katedrální architektura, gotické tvarosloví (Anežský klášter, Staronová synagoga a katedrála sv. Víta v Praze);
17. Protorenesance – toskánská sakrální architektura. (sakrální stavby Nového města Pražského v urbanistickém konceptu Karla IV.);
18. Renesance: centrála jako ideální typ kostela - jeho uplatnění ve stf. Evropě v katolickém a protestantském prostředí;
19. Manýrismus (štěpení křesťanského světa) – přehled sakrálních stavebních typů (novostavby) z hlediska konfesních potřeb katolíků, luteránů a Jednoty bratrské a židů na území habsburské monarchie.(Novostavby synagog, katolických a luteránských kostelů v Praze);
20. Baroko – slohové mody a přehled stavebních typů v evropské sakrální architektuře katolických a protestantských států. Charakteristiky sakrálních staveb a jejich vnitřního uspořádání z hlediska konfesních potřeb;
21. Baroko – sakrální stavby nekatolíků v katolickém státě: politický a kulturní kontext výstavby kostelů míru, kostelů milosti a artikulárních kostelů na území habsburské monarchie. Cesty kulturních vlivů, vzory. Stavební materiály a konstrukce, vnitřní vybavení;
22. (Novo)klasicismus – přehled užívaných sakrálních stavebních typů. Josefinské reformy: stavební předpisy a vzory pro stavby katolických kostelů a modliteben tolerovaných křesťanských konfesí, židovských synagog na území habsburské monarchie. Stavební materiály a konstrukce, vnitřní vybavení;
23. Historismus (historizující slohy) – volba architektonického slohu a typu pro výstavbu kostelů, sborových domů jako společenská, národní, konfesní a případně i politická reprezentace v rámci formující se občanské společnosti Rakouského císařství. Přehled velkých a malých církví a jejich sakrální architektury v Praze;
24. Pozdní historismus - moderna – secese: případové studie (stavebníci a stavitelé pražských kostelů, sborových domů a synagog v době hledání českého národního slohu a budování Prahy jako evropské metropole);
25. Pražské sakrální novostavby po založení samostatného československého státu. Architektura jako reprezentace církví v novém politickém i uměleckém kontextu;
26. Současná církevní architektura v Praze. Funkce církevních staveb a kontexty jejich vzniku. Stavebníci a architekti.

Studijní literatura	Povinná literatura: Krüger, Kristina - Toman, Rolf - Warland, Rainer - Bednorz, Achim - Kňourková, Jitka. <i>Řády a kláštery. 2000 let křesťanského umění a kultury</i>. Praha 2008. Nešpor, Zdeněk R. - Vojtíšek, Zdeněk. <i>Encyklopedie menších křesťanských církví v České republice</i>. Praha 2015. Nešpor, Zdeněk R. <i>Encyklopedie moderních evangelických (a starokatolických) kostelů Čech, Moravy a českého Slezska</i>. Praha 2009. Toman, Rolf. <i>Ars sacra. Křesťanské umění a architektura Západu od počátku do současnosti</i>. Praha 2011. Doporučená literatura: Altová Blanka - Nešpor, Zdeněk R. <i>Architektura omezení. Sstředoevropské protestantské kostely v éře protireformace v komparativní perspektivě II</i>. Lidé města. Praha: Fakulta humanitních studií Univerzity Karlovy, 2013, 1212-8112, Roč. 15, č. 3, 2013, s. 469-509. Altová Blanka - Nešpor, Zdeněk R. <i>Architektura omezení. Středoevropské protestantské kostely v éře protireformace v komparativní perspektivě I</i>. Lidé města. Praha: Fakulta humanitních studií Univerzity Karlovy, 2013, 1212-8112, Roč. 15, č. 1, 2013, s. 87-132. Altová, Blanka. <i>Kostely českých evangelických sborů z hlediska teorie kolektivní paměti</i>. In: Variety české religiozity v "dlouhém" 19. století (1780-1918) / Ústí nad Labem 2010 s. 311-332. Altová, Blanka. <i>Možnosti studia evangelické sakrální architektury</i>. Lidé města. 11, č. 3, 2009, s. 493-552 Baťková, Růžena a kol. <i>Umělecké památky Prahy: Nové Město, Vyšehrad, Vinohrady (Praha 1)</i>. Praha 1998. Bolom, Sixtus, <i>Kostel a obraz?: protestantské přístupy k architektuře a umění</i>. In: Za Kralickou do Kralic, aneb, 400. výročí Bible kralické. Brno 2013 s. 163-188. Bolom, Sixtus. <i>Neučiníš sobě rytiny</i>. In: Bulletin Historického ústavu AV ČR Praha: Historický ústav AV ČR Roč. 24, 2013, s. 46. Bolom, Sixtus. <i>Umění doby toleranční</i>. In: Bulletin Historického ústavu AV ČR Praha : Historický ústav AV ČR Roč. 24, 2013, s. 48. Fiedler, Jiří - Krejča, Aleš - Pařík, Arno. <i>Židovské památky v Čechách a na Moravě</i>. Praha 1992. Franková, Anita - Hamáčková, Vlastimila - Krejčová, Helena - Pařík, Arno - Putík, Alexandr - Šedinová, Jiřina. <i>Historie Židů v Čechách a na Moravě. Od emancipace do současnosti. Průvodce expozicí</i>. Praha 2005 Kai Wenzel. <i>Konfese a chrámová architektura. Dva luteránské kostely v Praze v předvečer třicetileté války. 1. Díl</i>. Pražský sborník historický, Praha 2008, s. 31-103. Kai Wenzel. <i>Konfese a chrámová architektura. Dva luteránské kostely v Praze v předvečer třicetileté války. 2. Díl</i>. Pražský sborník historický, Praha 2009, s. 7-66.
-----------------------------------	---

	Koch, Wilfried. <i>Evropská architektura. Encyklopedie evropské architektury od antiky po současnost</i>. Praha 1998. Kunštát, Miroslav. <i>Círky v Československu 1948-1989: konflikt a konkurence loajalit</i>. In: Víra, kultura a společnost: náboženské kultury v českých zemích 19. a 20. století. Červený Kostelec 2012 s. 189-210. Líbal, Patrik. <i>Meziválečná architektura protestantských kostelů a sborů v Československu</i>. In: Za Kralickou do Kralic, aneb, 400. výročí Bible kralické. Brno 2013, s. 189-196. Mohr, Jan. <i>Otto Bartning v Čechách: Otto Bartning in Böhmen</i>. Liberec 2012. Pařík, Arno. <i>Obnova Staronové synagogy v letech 1997-1999</i>. Staletá Praha. Archeologické výzkumy a stavebně historické průzkumy památek. Praha 2003, s. 149-173. Pařík, Arno. <i>Barokní synagogy v českých zemích</i>. Praha 2011. Pařík, Arno. <i>Pražské synagogy</i>. Praha 2000. Sládeček, Petr. <i>Novorenesanční evangelické kostely v Čechách a na Moravě: příspěvek k dějinám architektury 2. poloviny 19. století</i>. Praha 2015. Svobodová, Markéta. <i>Architektonický vývoj sakrálních staveb Církve československé husitské ve 20.– 40. letech 20. století</i>. In: Dům Boží a brána nebe ve 20. století: studie o sakrální architektuře. Brno 2009, s. 84-97. Toman, Rolf - Bednorz, Achim - Borngässer Klein, Barbara - Paffen, Thomas. <i>Baroko: theatrum mundi - svět jako umělecké dílo</i>. Praha 2013. Toman, Rolf - Bednorz, Achim. <i>Románské umění: architektura, sochařství, malířství</i>. Praha 2006. Toman, Rolf. <i>Gotika. Architektura, plastika, malířství</i>. Praha 2000. Vlček, Pavel a kol. <i>Umělecké památky Prahy: Malá Strana</i>. Praha 1999. Vlček, Pavel a kol. <i>Umělecké památky Prahy: Pražský hrad a Hradčany</i>. Praha 2000. Vlček, Pavel a kol. <i>Umělecké památky Prahy: Staré Město, Josefov</i>. Praha 1996. Zeman, Václav. <i>Vzorník evangelických kostelů od Julia Zeissiga a jeho vliv na architekturu v Čechách na počátku 20. století</i>. Průzkumy památek = Denkmalforschung = Historical Monuments' Research & Documentation Roč. 24, č. 1, 2017, s. 135-152.	
	Informace ke kombinované nebo distanční formě	
	Rozsah konzultací (soustředění)	hodin
	Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím	
	Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek	

--

Doplňující údaje u předmětu obsahujícího odbornou praxi	
Přehled pracovišť, na kterých má být praxe uskutečňována	Smluvně zajištěno
Zajištění odborné praxe v cizím jazyce (u studijních programů uskutečňovaných v cizím jazyce)	

B-III – Charakteristika studijního předmětu					
Název studijního předmětu	Památková péče				
Typ předmětu	povinně volitelný			doporučený ročník / semestr	2ZS 2LS
Rozsah studijního předmětu	1/1, 1/1	hod.	2 x 13, 2 x 13	kreditů	4

Dvousemestrální předmět	Ano		
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence			
Způsob ověření studijních výsledků	Z, Zk	Forma výuky	Přednáška a seminář
Forma způsobu ověření studijních výsledků	Kombinace: písemná a ústní		
Další požadavky na studenta			
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	Mgr. Petr Skalický		
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %		
Vyučující	Mgr. Petr Skalický		
Stručná anotace předmětu	Předmět v průběhu zimního semestru seznamuje posluchače se zásadními milníky moderní památkové péče s akcentem na středoevropské prostředí, nahlížené v širším evropském kontextu. Památková péče je prezentována jako nutný důsledek zrodu moderních historických oborů a vědeckého zájmu o umělecká díla minulosti, přestože paradoxně sama v nitru trvale nese nevědecký a romantizující zájem o minulost. Klíčový je důraz na proměny dobového diskursu a na proměny otázek, které interpreti, za které je nutně pokládat též materiálově invazivní restaurátory, historickému artefaktu pokládají. Více než na narativní vývojovou linii je sledována proměna metodologických konceptů v čase a v myšlení některých klíčových představitelů oboru a na chápání a různé interpretace klíčových pojmů a jejich různá uplatňování v praxi, přednášky jsou přitom kombinovány se semináři. V letním semestru studenti prezentují referáty na zadaná témata, po nichž následuje moderovaná diskuse. K přednáškám jsou přizváni hosté z různých oborů památkové péče, jejichž zaměření koresponduje se zadanými referáty. Absolvováním předmětu studenti získají základní vhled do problematiky památkové péče jako společenského proudu, který není třeba interpretovat jako opozici soudobých trendů, ale jako trvale „romantizující“ proud společnosti a toho, co společnost na minulosti oceňuje a co v danou dobu akcentuje jako hodnotu. 1. Počátky moderní památkové péče ve střední Evropě – Alois Riegl a vídeňská škola dějin umění; 2. Tradice a východiska památkové péče v Anglii (Charles Barry a Augustus Pugin kontra John Ruskin, William Morris a gotický revival); 3. Zrod památkové péče ve Francii (Jacques Félix Duban, Eugène Viollet-le-Duc, Victor Hugo a objevování památek od středověku do konce Ancien Régime) 4. Německé a italské přístupy v počátku památkové péče a jejich další vývoj		

	5. Domácí specifika vývoje památkové péče - od probuzení národních tradic, přes Československou republiku po období tzv. normalizace 6. Památkové péče jako výsledek střetů idejí a vývoje a chápání pojmů 7. Snaha o obnovu památek na konci 19. století a problematika jejího dědictví (pražská asanace a Karlštejn); 8. Historický obraz versus koncept moderní galerie – proměna restaurování v konceptech uvažování Bohuslava Slánského a Vincence Krámáře versus doba současná; 9. Obraz a kult - objevování role obrazů ve společnosti a jejich funkcí; střet původní funkce s ideálem muzea a galerie; 10. Intervence do památek versus analytická prezentace I. - Od Jože Plečnika k Josefovi Pleskotovi a Evě Jiříčné; 11. Intervence do památek versus analytická prezentace II. – variace restaurátorských prezentací malířských a sochařských historických děl; 12. Historické slohy, industriální památky, sořela a brutalismus - problematika ochrany památek doby nedávné; 13. Exkurze – Národní galerie a Emauzský klášter; 14. Vstupní exkurze do LS – Procházka Prahou s ilustracemi různých památkových otázek; 15. Proměny krajiny města I. 16. Proměny krajiny města II. 17. Proměny krajiny vesnice; 18. Proměna městských fasád domů; 19. Proměny sochy ve volném prostoru města; 20. Proměna sochy v interiéru – tzn. liturgicky aktivní chrám a další původní místa určení, či galerie; 21. Proměna malby či obrazu v původním místě určení; 22. Proměna malby či obrazu v galerijní či muzejní instalaci; 23. Nové kontra staré I. – tzn. včetně akcentování možné funkčnosti díla; 24. Nové kontra staré II. 25. Tematická exkurze; 26. Tematická exkurze.
Studijní literatura	Povinná literatura: Brandi, Cesare. <i>Teorie restaurování</i>. Kutná Hora 2000. Nejedlý, Vratislav. <i>Obrysy přístupu k památkové péči na Moravě do poloviny 20. století</i>. In: Památková péče na Moravě; Sborník příspěvků Státního památkového ústavu v Brně. Brno 2002, s.9–110. Nesvadbíková, Jiřina – Vinter, Vlastimil – Wirth, Zdeněk. <i>K vývoji památkové péče na území Československa I-III</i>. Praha 1983. Doporučená literatura: Dvořák, Max. <i>Katechismus památkové péče</i>. Praha 2004. Hlobil, Ivo. <i>K výtvarnému aspektu československé restaurátorské školy</i>. In: Bulletin UHS XXVI, 2001/2, 2014, s. 5–12. Hlobil, Ivo. <i>Na základech konzervativní památkové péče</i>. Výbor z textů. Praha 2008. Machalíková, Pavla. <i>Objevování středověku; Tři kapitoly k recepci gotického umění v Čechách v pozdním 18. a raném 19. století</i>. Praha 2005.

	Nejedlý, Vratislav. <i>České restaurování ve druhé polovině 20. a na počátku 21. století</i>. In: Zprávy památkové péče LVIII, 2008/5, s. 365–375. Nejedlý, Vratislav. <i>K vývoji retuše malířských děl v českých zemích ve druhé polovině 20. století</i>. In: Zprávy památkové péče LV, 2005/6, s. 500–516. Nejedlý, Vratislav. <i>Reflexe názorů na restaurování uměleckých památek v odborné literatuře v období 50. až 70. let 20. století</i>. In: Památky a příroda XII, 1987, s. 513–521. Pokorný, Adam – Skalický, Petr - Bauerová Zuzana., <i>Proti času; Konzervovanie-reštaurovanie v Československu 1918–1971</i>. In: Bulletin of National Gallery in Prague / Bulletin Národní galerie v Praze XXVI, 2016, s. 123-132, 221-229. Reigl, Alois. <i>Moderní památková péče</i>. Praha 2003. Suchomel, Miloš. <i>Problematika výtvarných zásahů v malířských a sochařských restaurátorských pracích</i>. In: Památková péče XIII, 1974, s. 227–244. Suchomel, Miloš. <i>Umělecké aspekty a výtvarné zásahy v restaurátorských pracích</i>. In: Památková péče X, 1971, s. 225–240. Štoncer, Petr. <i>Příspěvky k dějinám památkové péče v Československé republice v letech 1918–1938. Část 1. – vznik nové organizace v roce 1918</i>. In: Zprávy památkové péče LXIV, 2004/5, s. 426–430. Štoncer, Petr. <i>Příspěvky k dějinám památkové péče v Československé republice v letech 1918–1938. Část 2. – organizační vývoj jednotlivých památkových úřadů</i>. In: Zprávy památkové péče LXIV, 2004/6, s. 539–545. Štoncer, Petr. <i>Příspěvky k dějinám památkové péče v Československé republice v letech 1918–1938. Část 3. – Ostatní památkové instituce a organizace</i>. In: Zprávy památkové péče LXV, 2005/1, s. 58–62. Štoncer, Petr. <i>Příspěvky k dějinám památkové péče v Československé republice v letech 1918–1938. Část 4. – Snahy o vydání památkového zákona</i>. In: Zprávy památkové péče LXV, 2005/3, s. 246–252.	
	Informace ke kombinované nebo distanční formě	
	Rozsah konzultací (soustředění)	hodin
	Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím	
	Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek	
	Doplňující údaje u předmětu obsahujícího odbornou praxi	
	Přehled pracovišť, na kterých má být praxe uskutečňována	Smluvně zajištěno

Zajištění odborné praxe v cizím jazyce (u studijních programů uskutečňovaných v cizím jazyce)	

B-III – Charakteristika studijního předmětu					
Název studijního předmětu	Terénní exkurze				
Typ předmětu	Povinně-volitelný			doporučený ročník / semestr	1LS
Rozsah studijního předmětu	26 hod.	hod.	26 hod. (blokový kurz)	kreditů	2
Dvousemestrální předmět	Ne				
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence					
Způsob ověření studijních výsledků	Z	Forma výuky	exkurze		
Forma způsobu ověření studijních výsledků	Kombinace: ústní a vizuální				
Další požadavky na studenta	Jako přípravu na exkurzi studenti individuálně zpracují referát na zadané téma (objekt), který v rámci exkurze přednesou a ústně obhájí. Během exkurze budou pořizovat kresebnou nebo fotografickou dokumentaci.				
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	PhDr. Blanka Altová, Ph.D.				
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %				
Vyučující	PhDr. Blanka Altová, Ph.D. (předpokládá se účast dalších 1-2 vyučujících SP v návaznosti na zvolený cíl exkurze – každoročně odlišný).				
Stručná anotace předmětu	Tematicky zaměřená souvislá několikadenní exkurze k vybraným cílům v ČR nebo v zahraničí, přímo navazující na PPZ Vizuální kultura v evropské historii I. a II. a příslušný seminář. Účast dalších vyučujících SP zajistí propojení s několika dalšími předměty SP. Kromě kontextuálního poznávání objektů in situ spojeného s příslušným odborným výkladem se předpokládá aktivní participace studentů. Exkurze budou vypisovány ad hoc, v návaznosti na aktuální možnosti, každoročně k odlišným cílům. Ty budou vybírány z následujících čtyř okruhů: 1. Město: Architektura, urbanismus, památky a památníky <i>in situ</i>, umění ve veřejném prostoru - muzea, galerie, výstavy, archivy; 2. Kulturní krajina: poutní cesty, poutní kostely a kaple, drobná architektura v krajině, křížové cesty, rozhledny, technické a industriální památky apod., skanzeny. Malba, kresba a fotografie v plenéru, případně deníkové záznamy; 3. Vodácká exkurze: řeka a památky podél ní (Vltava, Ohře, Lužnice, Sázava ...). Malba, kresba a fotografie v plenéru, případně deníkové záznamy; 4. Tematické okruhy: např. artikulární kostely.				
Studijní literatura	Studijní literatura, nezbytná pro přípravu studentských referátů, bude vypisována ad hoc v návaznosti na konkrétních cílech dané exkurze.				
Informace ke kombinované nebo distanční formě					
Rozsah konzultací (soustředění)				hodin	

Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím
Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek

Doplňující údaje u předmětu obsahujícího odbornou praxi	
Přehled pracovišť, na kterých má být praxe uskutečňována	Smluvně zajištěno
Zajištění odborné praxe v cizím jazyce (u studijních programů uskutečňovaných v cizím jazyce)	

B-III – Charakteristika studijního předmětu					
Název studijního předmětu	Archeologický terénní výzkum				
Typ předmětu	povinně volitelný			doporučený ročník / semestr	1LS
Rozsah studijního předmětu	26 hod.	hod.	26 hod. (blokový kurz)	kreditů	2
Dvousemestrální předmět	Ne				
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence					
Způsob ověření studijních výsledků	Z	Forma výuky	Terénní práce		
Forma způsobu ověření studijních výsledků	ústní				
Další požadavky na studenta	Aktivní účast na terénním archeologickém výzkumu v délce nejméně 5 pracovních dnů.				
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	Prof. PhDr. Václav Matoušek, CSc.				
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %				
Vyučující	Prof. PhDr. Václav Matoušek, CSc.				
Stručná anotace předmětu	Předmět studentům formou aktivní participace představuje terénní archeologický výzkum novověku a současnosti. Předmětem výzkumu je polní opevnění rakouské armády z roku 1759 v Nebesích u Aše. Projekt navazuje na interdisciplinární výzkum, který na lokalitě probíhal v letech 1980–1984.				
Studijní literatura	Povinná literatura:				
	Matoušek, Václav - Hájek, Jan - Kubů, František – Meduna, Petr. <i>A complex investigation of a field fortification of the seven years’ war (1756-1763) at the site of Nebesa by Aš (Asch)</i> , Studies in postmedieval archaeology 1, Archaeological institute of Czechoslovak academy of sciences. Praha 1990.				
	Matoušek, Václav. <i>Archeologický výzkum bojišť a vojenství raného novověku v českých zemích. Historie, stav poznání, diskuse</i> . Archaeologia historica 42/1, 2017, 233 – 243.				
	Doporučená literatura:				
	Matoušek, Václav. <i>Třebel. Obraz krajiny s bitvou</i> . Praha 2006.				
	Stellner, František. <i>Sedmiletá válka v Evropě</i> . Praha 2000.				
Informace ke kombinované nebo distanční formě					

Rozsah konzultací (soustředění)		hodin
Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím		
Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek		
Doplňující údaje u předmětu obsahujícího odbornou praxi		
Přehled pracovišť, na kterých má být praxe uskutečňována		Smluvně zajištěno
Terénní výzkum probíhá v gesci FHS UK, pod vedením prof. PhDr. Václava Matouška, CSc.		Není třeba
Zajištění odborné praxe v cizím jazyce (u studijních programů uskutečňovaných v cizím jazyce)		

B-III – Charakteristika studijního předmětu					
Název studijního předmětu	Praxe v oblasti správy a ochrany kulturního dědictví				
Typ předmětu	Povinně-volitelný			doporučený ročník / semestr	2ZS
Rozsah studijního předmětu	26 hod.	hod.	26 hod. (blokový kurz)	kreditů	2
Dvousemestrální předmět	Ne				
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence					
Způsob ověření studijních výsledků	Z	Forma výuky	praxe		
Forma způsobu ověření studijních výsledků	písemná				
Další požadavky na studenta	Aktivní účast a výstupní zpráva potvrzená a zhodnocená pracovníkem instituce.				
Garant předmětu (ev. vyučující zodpovědný za předmět)	PhDr. Blanka Altová, Ph.D.				
Zapojení garanta do výuky předmětu	100 %				
Vyučující	Pracovníci příslušné instituce, viz níže.				
Stručná anotace předmětu	Cílem předmětu je praktické uplatnění znalostí získaných ve vyučovaných předmětech a prohloubení praktických dovedností studentů. V současnosti jsou smluvně zajištěné dva níže uvedené typy studijních prací, v následujících letech plánujeme rozšíření jejich spektra o archivy, historické knihovny a další podobná pracoviště v návaznosti na aktuálních možnostech. 1. ARTARCHIV Centrum současného umění DOX, kontaktní osoba: Jiří Hůla Semestrální studentské stáže pod vedením pracovníků ARTARCHIVu. Studenti zakládají klíčová slova/hesla z časopisů o výtvarném umění a dění do IS abART. http://abart-full.artarchiv.cz/. Studenti spolupracují na přípravách a zajištění provozu výstav ARTARCHIVu a jeho publikací. Studenti se během stáže seznamují s ojedinělým informačním systémem a podílí se na jeho obsahu. Mají také možnost čerpat informace o výtvarném dění zejména v období 50.- 80. let 20. století v Československu z dobových časopisů, výstavních katalogů, monografických studií, které jsou v archivu uloženy a využít je pak ve svém vlastním studiu a publikačních aktivitách. V prostředí archivu mají možnost setkat se i s pamětníky české výtvarné scény druhé poloviny 20. století nebo na ně získat kontakt a použít tak i metody oral history ke zpracování svých vlastních projektů. 2. Národní památkový ústav - ústřední pracoviště, kontaktní osoba: Mgr. Petr Skalický Semestrální studentské stáže pod vedením pracovníků NPÚ. Studenti zpracovávají data z restaurátorských dokumentací, která následně ukládají do webové databáze. Spolu s odbornými pracovníky NPÚ vyjíždějí do terénu a podílejí se na obhlídkách památkových objektů a soupisových projektech. Osvojují si postupy topografické metody, seznamují se s každodenní praxí památkářů, učí se metody evidence, dokumentace a popisu památek přímo v terénu a rozlišování historické, estetické a umělecké hodnoty kulturního dědictví v celé jeho škále. Naučí se také určovat a				

	rozlišovat stáří materiálů, objektů i artefaktů i techniky provedení. Při této stáži mohou nacházet i téma své budoucí diplomové práce.	
Studijní literatura		
Informace ke kombinované nebo distanční formě		
Rozsah konzultací (soustředění)		hodin
Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím		
Vzory studijních distančních textů a multimediálních pomůcek		

Doplňující údaje u předmětu obsahujícího odbornou praxi	
Přehled pracovišť, na kterých má být praxe uskutečňována	Smluvně zajištěno
ARTARCHIV Centrum současného umění DOX Poupětova 1, 170 00 Praha 7	ano
Národní památkový ústav - ústřední pracoviště Valdštejnské náměstí 162/3, 118 01 Praha 1	ano
Státní oblastní archivy, významné městské archivy (Praha, Ústí nad Labem)	ne
Historické knihovny (Knihovna Královské kanonie premonstrátů na Strahově apod.)	ne
Zajištění odborné praxe v cizím jazyce (u studijních programů uskutečňovaných v cizím jazyce)	